

LA DIÒCESI REPRÈN I ACTUALITZA LA LITÚRGIA
PRÒPIA DE L'ANTIGA ÈGARA

Terrassa recupera el ritu hispanomossàrab

El 16 d'abril passat la diòcesi de Terrassa va celebrar per primera vegada una missa en ritu hispanomossàrab. Aquesta litúrgia havia estat l'habitual a la península Ibèrica durant l'època visigòtica, però avui només se celebra a Toledo i unes poques diòcesis més. Plenament

aprovat pel Vaticà, el ritu mossàrab és una riquesa que el bisbat de Terrassa ha decidit reincorporar com un element més de la vida diocesana. L'arquebisbe de Toledo i superior major d'aquest ritu, Mons. Braulio Rodríguez, explica el sentit de recuperar aquesta tradició. **P 3-5**

Visita del Papa a Venècia

La visita que va fer el 7 i 8 de maig Benet XVI a Aquileia i Venècia va ser un esdeveniment de nova evangelització per al nord-est italià, ric, però superat per la crisi econòmica i de valors. Benet XVI va advertir davant dels perills que presenta l'actual societat «líquida», sense estabilitat en les relacions humanes i relativista, i va proposar com a alternativa el model de societat «de la vida i de la bellesa». **P 7**

«L'Església garanteix l'autèntica esperança per a l'Àsia»

MONS. JOSÉ LUIS MUMBIELA, nou bisbe d'Almati, al Kazakhstan

P 11

El llenguatge dels àngels a la Sagrada Família

La cort angèlica que a l'absis de la Sagrada Família canta eternament «Al-leluia» és obra de l'escultor català Jaume Cases. Són pedres amb ànima que van més enllà de la mera obra artística. Per a l'artista vallesà, amb una llarguíssima i multidisciplinària trajectòria artística, esdevenen, sens dubte, l'obra

més satisfactòria de la seva vida. Els cinquanta-sis serafins i querubins, cadascun amb la seva particularitat, esculpits directament sobre la pedra que va deixar el mateix Gaudí, conviden el visitant a alçar la mirada i l'apropen així, gairebé sense adonar-se'n, a la realitat celestial. **P 20-21**

Descoberta una sinagoga del segle I

Al llac de Tiberíades, a l'antic poble de Magdala, s'ha descobert una sinagoga del primer segle. En el món només hi ha set sinagogues del segle I i aquesta és l'única descoberta a tot Galilea. Al recinte s'han trobat monedes, àmfores i altres objectes litúrgics. **P 10**

Sumari

- P 22 Trobada interdiocesana de Vida Creixent
- P 23 Tortosa: nou espai per a les confraries
- P 29 Magnificat TV, un projecte evangelitzador
- P 30 Exposició de Jaime Súnico a Montserrat
- P 31 El Cercle La Salle fa quinze anys

Editorial

20 anys de la Universitat Ramon Llull

El 10 de maig ha fet vint anys que el Parlament de Catalunya va aprovar per unanimitat la creació de la Universitat Ramon Llull (URL). Dimarts passat hi hagué una brillant celebració que va inaugurar una sèrie d'actes commemoratius que es perllongaran fins a mitjans de l'any vinent. A l'arrel de la URL hi ha la voluntat decidida del cardenal Narcís Jubany i Arnau (Santa Coloma de Farners, 1913- Barcelona, 1996), prestigiós canonista i actiu participant al Concili Vaticà II, que va aconseguir unificar les voluntats de diversos centres educatius de l'Església perquè iniciessin una gran empresa comuna, d'inspiració cristiana. Es tracta, doncs, d'una universitat privada però amb una innegable vocació de servei públic. En el decurs d'aquests anys han aparegut a Catalunya altres universitats privades vinculades a moviments o realitats eclesials però la URL té el privilegi d'haver estat la primera i la pionera. Avui, amb 7 facultats, 5 escoles superiors, 2 escoles universitàries i 3 instituts universitaris, la URL és una de les universitats més innovadores i capdavanteres d'Espanya. Els centres que en l'actualitat la integren són l'Institut Químic de Sarrià (IQS), Blanquerna, La Salle, Facultat de Filosofia, ESADE, Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés, Institut Universitari Observatori de l'Ebre, Institut de Salut Mental Vidal i Barraquer, Institut Borja de Bioètica i Escola Superior de Disseny ESDI (centre adscrit). Ara fa un any, ESADE fou elegida com la millor escola de negocis del món, segons el rànquing que publicava el rotatiu dels Estats Units *The Wall Street Journal*. S'hi valoraven els seus titulats per «la seva integritat i honestedat, la capacitat de treball en equip i les seves habilitats interpersonals i de comunicació».

Els dies 16 i 17 de juny tindrà lloc la 3a edició de la Jornada d'Innovació Docent de

la URL que enguany es farà conjuntament amb les universitats de Deusto i Pontificia de Comillas. Precisament ara fa un any que aquestes tres universitats van anunciar una aliança per presentar un projecte conjunt i assolir el segell de «campus d'excel·lència», el distintiu de màxima qualitat que atorga el Ministeri d'Educació espanyol. Aquest distintiu s'emmarca en el context de la Declaració de Bolonya (1999), aquella proposta de 29 països per reformar les estructures dels sistemes d'educació superior, un procés que es va implementant no sense dificultats. Els campus de les tres universitats abasten tres territoris: Catalunya (URL), Comunitat de Madrid (Comillas) i País Basc (Deusto).

La URL i les institucions que la integren duen accions de cooperació arreu del món especialment a Llatinoamèrica. Cada any se celebra una Jornada de Cooperació que ha estat dedicada a El Salvador, Perú, Guatemala, Xile, Nicaragua, Bolívia i, enguany, a Mèxic. En aquestes jornades s'aprecia la vitalitat dels centres i la seva tasca de servei a països en via de desenvolupament. És una bona concreció de la seva inspiració cristiana. Els professors i alumnes de la Facultat de Comunicació de Blanquerna han fet una tasca important de coneixement i d'integració a Ciutat Vella on s'ubica la seva seu. També és una mostra de la vessant cristiana de la URL la col·laboració desinteressada que professors i alumnes de la URL brinden de fa anys a *Catalunya Cristiana* i a Ràdio Estel, com a articulistes, comentaristes d'actualitat o becaris. Una missió dels mitjans de comunicació és l'educativa: la formació de lectors i oients. Els professors universitaris han de fer sovint l'esforç d'adequar el nivell de llenguatge al mitjà, però això és un enriquiment per a tots. Des dels nostres mitjans d'Església felicitem cordialment la rectora i tota la comunitat educativa de la URL.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Antoni Argent, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Delfí Dalmau, F. Diego Espuny, Núria Ferret, Enric Frigola, Carmen García Pita, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Marta Miquel, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Armando Pego, Hilari Raguer, Josep Rius-Camps, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Pere Tena, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €

Gibraltar i Portugal: 120,1 €

Resta d'Europa: 195,10 €

Amèrica i Àfrica: 233,11 €

Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

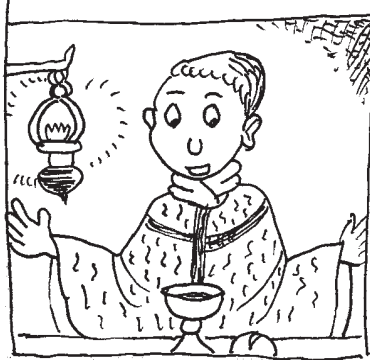
EL PROTOCOL DELS GRANS ACTES CÍVICS.

ELS PROTOCOLS ESPORTIUS.

LA LITÚRGIA DE LA MISSA.

RECUPERAR UNA LITÚRGIA ANTIGA I QUE APLEGA MÉS D'UNA TRADICIÓ CULTURAL ÉS UNA PASSADA.

La litúrgia mossàrab torna amb força a Catalunya

Uns 400 fidels van assistir a Terrassa a la primera missa en aquest ritu

Eduard Brufau
Terrassa

Terrassa, l'antiga Ègara de romans i visigots, no només es pot considerar afortunada per haver recuperat en un temps recent el seu bisbat històric, sinó que des d'enguany ha rescatat un patrimoni eclesiàstic immaterial que, d'alguna manera, sempre li ha estat propi: el ritu hispanomossàrab. Va ser el dissabte dia 16 d'abril passat, vigília de Rams, quan es va celebrar a la ciutat la primera missa en aquest ritu, presidida pel bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses. Com era previsible l'assistència de fidels va ser gran, frisosos com estaven de fer-se seva aquesta venerable litúrgia. El lloc on es va celebrar aquesta missa, l'església de Santa Maria, no va ser pas triat a l'atzar: era l'antiga catedral d'Ègara i avui s'ha convertit en una de les joies del valuós conjunt d'esglésies visigòtiques de la ciutat, juntament amb Sant Pere i Sant Miquel. Després de gairebé 1.500 anys, doncs, aquelles antigues parets tornen a acollir un ritu que els és familiar.

Uns 400 fidels, alguns d'ells a l'exterior, on s'havien disposat cadires i una pantalla, van assistir a l'eucaristia. Per poder seguir el desenvolupament de l'ofici litúrgic, tothom tenia un llibret editat especialment per a l'ocasió. Per donar més solemnitat a l'efemèride van ser tres els cors que van interpretar els cants: Capella de Música de Sant Pere, Schola Cantorum de Terrassa i Capella de Música de la Catedral. Les peces interpretades van ser gregorianes i polifòniques, però no es descarta a llarg termini recuperar els cants pròpiament mossàrabs, plens de ressonàncies orientals i d'una bellesa captivadora. Juntament amb el bisbe van concelebrar el bisbe auxiliar, Mons. Salvador Cristau, el rector de Sant Pere, Mn. Antoni Deulofeu, i nombrosos preveres. En l'homilia Mons. Saiz Meneses va afirmar que la celebració era una represa d'una tradició antiga, alhora que una projecció cap al futur. Ègara i Terrassa, doncs, quedaven de nou indistriablement unides.

Una tradició actualitzada

La recuperació d'aquesta litúrgia no és en cap cas un fet puntual i aïllat, i encara menys una evocació nostàlgica d'un passat llunyà, sinó que hi ha la voluntat ferma que s'incorpori amb naturalitat com un element més a la vida diocesana de Terrassa. Des del bisbat es deixa ben clar que des d'ara, tant el ritu romà habitual com l'hispanomossàrab tenen exactament la mateixa validesa en el territori diocesà. De moment, però, atès que es tracta d'una novetat, la intenció és celebrar en mossàrab almenys una vegada al mes, tot esperant que a mesura que celebrants i fidels el vagin interioritzant es pugui celebrar més sovint.

Mons. Josep Àngel Saiz va presidir la primera missa mossàrab del bisbat de Terrassa.

«Des d'ara a Terrassa el ritu romà i l'hispanomossàrab tenen exactament la mateixa validesa»

El retorn del ritu hispanomossàrab a Terrassa és un fet llargament esperat des de la reinstauració del bisbat i preparat amb tota cura. Els dies previs a la primera missa els celebrants van fer diversos assajos, perquè malgrat la novetat tot sortís a la perfecció, com finalment així va ser. Aquest procés, però, no s'hauria pogut dur a terme sense el suport i l'experiència de l'arquebisbe de Toledo, Mons. Braulio Rodríguez, superior major d'aquest ritu. La vigília de la primera missa Mons. Rodríguez va ser convidat a Terrassa per explicar-ne en una conferència l'origen, els trets més característics i sobretot les diferències amb la litúrgia romana. Va voler deixar ben clar que recuperar el ritu hispanomossàrab no és cap rememoració arqueològica, sinó una plena incardinació amb la riquesa litúrgica de l'Església catòlica. De fet, el ritu mossàrab actualment no se celebra com en temps medievals, sinó que ha tingut reformes i actualitzacions al llarg de la història. La darrera d'elles, i una de les més importants, va tenir lloc arran de les disposicions del Concili Vaticà II, tal com també va passar amb el ritu romà.

Amb la recuperació d'aquest ritu antic però actualitzat, Terrassa passa a formar part del fins ara reduït grup de diòcesis que tenen autorització per celebrar-lo regularment. Entre aquestes destaquen Toledo, seu primada d'aquest ritu, Roma, Madrid, Barcelona, Sevilla, Salamanca, Burgos, Zamora o Oviedo.

Origen i evolució

Durant els primers segles d'història de l'Església es va anar formant lentament la litúrgia cristiana. A causa de l'extensió del cristianisme per territoris cada vegada més allunyats i que a més tenien unes cultures prèvies molt diferents, la litúrgia va anar prenent a cada territori característiques força diferenciades. Aquesta diversitat avui es pot percebre fàcilment en les esglésies orientals, que han mantingut des de fa segles ritus propis segons cada regió: etiop a Etiòpia i Eritrea, copte a Egipte, caldeu a l'Iraq i Síria, melquita al Líban, bizantí a bona part dels Balcanes i l'Europa de l'Est, etc.

A occident també es va donar un procés semblant de diversificació litúrgica. Així van aparèixer el ritu romà, el nord-africà, el gal·licà, l'ambrosià, el cèltic i el mossàrab entre molts altres. Però a partir de l'any 1000 aproximadament, i sobretot arran de la reforma gregoriana i el cisma d'orient, la Santa Seu va fomentar la implantació del ritu romà —al començament circumscribit a la diòcesi de Roma i algunes regions veïnes— per tota l'Església catòlica. La voluntat expressa de buscar la uniformitat litúrgica, doncs, va anar en detriment de la resta de ritus catòlics, que progressivament es van anar extingint. Aquest procés unificador es va completar amb força èxit als segles XII i XIII, de manera que tan sols dos d'ells han sobreviscut fins avui: l'ambrosià a

la diòcesi de Milà i l'hispanomossàrab en algunes diòcesis de la península Ibèrica.

El ritu hispanomossàrab va anar prenent forma a la Hispània romana, però es va acabar de configurar realment sota el domini dels visigots. Se celebrava arreu del territori d'aquesta monarquia d'estirp germànica, que

* RàdioEstel

DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.20 h a 1.30 h

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

**NOSAR
COMUNICACIÓ**
Tel. 606 974 623

www.dematinada.es

anava des del Llenguadoc fins a Castella i Andalusia. Segons els estudis més recents, tot sembla indicar que el nucli originari del ritu es trobaria al sud de França o potser als territoris del nord-est peninsular com Aragó o Catalunya. Al segle VIII l'islam va arribar a la península Ibèrica i l'estat visigòtic va desaparèixer, però la islamització de la societat va ser un procés lent. En algunes ciutats, de fet, no es va arribar a completar mai, perquè les comunitats cristianes hi van continuar existint, comunitats que van mantenir el ritu mossàrab fins a la reconquesta cristiana.

El cas més emblemàtic i gairebé únic va ser el de Toledo; quan al segle XI el Regne de Castella va vèncer els musulmans de la ciutat i la va conquerir, els nous amos hi van trobar una petita comunitat cristiana. Després de tants segles parlaven àrab, però continuaven mantenint ferma la fe en Crist... i el ritu hispanomossàrab. L'Església catòlica llavors ja estava en ple procés de fomentar el ritu romà per damunt dels altres, però amb els mossàrabs de Toledo va fer una excepció i els va permetre mantenir la seva tradició litúrgica. Gràcies a aquest fet el ritu ha arribat fins als nostres dies. També és d'aquesta època que prové el nom de «mossàrab», apel·latiu que es va començar a donar a aquesta peculiar comunitat cristiana i que significa «arabitzat».

Així la litúrgia hispanomossàrab, amb algunes reformes, es va preservar a Toledo i en algun altre lloc de Castella envoltat d'una aclaparadora majoria de ritu romà. No va ser fins al segle XX, concretament a partir del Concili Vaticà II, que aquesta tradició es va revalorar i que es va començar a celebrar fora de les diòcesis que l'havien mantinguda durant segles. Es va deixar de veure com una relíquia curiosa per passar a ser una riquesa litúrgica del mateix valor que la romana. En aquest procés de relançament una fita important es va donar l'any 1992, amb la presentació del primer volum del Nou Missal Hispano-Mossàrab i la celebració per part del beat Joan Pau II al Vaticà d'una missa en aquest ritu. Es va convertir així en el primer Papa que se sàpiga que hagi celebrat la litúrgia hispanomossàrab. L'últim pas en aquest redescobrimient del ritu ha estat l'adopció que n'ha fet el bisbat de Terrassa.

Diferències amb la litúrgia romana

Al fidel acostumat al ritu romà el mossàrab li pot semblar impregnat d'un cert esperit oriental. Aquesta sensació està plenament justificada, perquè els liturgistes hi han trobat nombroses concommitàncies amb antics ritus del nord-d'Àfrica i especialment

«Com les litúrgies orientals el ritu hispanomossàrab és més solemne que el romà»

La Seu d'Ègara

El bisbat d'Ègara va ser fundat al segle V, quan es va independitzar del bisbat de Barcelona. Va ser llavors quan es va construir el que avui és el complex visigòtic monumental de la Seu d'Ègara, format per tres temples: la catedral de Santa Maria, l'església funerària de Sant Miquel, i la parròquia de Sant Pere. Amb la invasió musulmana, la diòcesi egarenca va acabar desapareixent, i amb la reconquesta cristiana no es va refundar, sinó que el seu territori es va integrar de nou al bisbat de Barcelona. Els tres temples, doncs, van anar perdent la funció inicial, s'hi van anar fent reformes i el nucli de la nova Terrassa medieval es va traslladar al voltant de la basílica del Sant Esperit.

Així i tot, les esglésies han conservat força elements visigòtics i preromànics excepcionals i de gran valor. De totes tres, la de Sant Miquel és la que presenta de manera més evident una fesomia més arcaica; a diferència del que acostuma a ser més freqüent a l'Europa occidental, té planta de creu grega i no llatina, és a dir, amb tots els braços igual de llargs, cosa que l'atansa a models bizantins. Conserva, a més, les pintures originals del segle VI, tal com passa parcialment amb la veïna església de Santa Maria. Pel que fa a l'església de Sant Pere l'element més original és l'altar de pedra preromànic, únic al món, i que sorprèn per la seva rusticitat.

El conjunt de la Seu d'Ègara ha estat curosament restaurat i en part museïtzat els darrers anys, cosa que en facilita la comprensió a tots els fidels i visitants. S'ha convertit així, juntament amb la catedral del Sant Esperit, en la joia de la corona de bisbat de Terrassa.

Interior de Sant Miquel de Terrassa, d'època visigòtica.

Cant mossàrab

La litúrgia cristiana no s'entén sense la presència de la música, i més concretament del cant. El ritu mossàrab, com qualsevol altre, té el seu propi cant, heretat d'una tradició més que mil·lenària. A les nostres oïdes occidentals, més avesades al cant gregorià o a composicions polifòniques més modernes, sovint en algunes peces el cant mossàrab ens pot semblar exòtic. Amb els seus ornaments melòdics i la manera enèrgica com s'interpreta ens recorda fàcilment els cants dels cristians ortodoxos i d'altres Esglésies orientals. Per fer-se una idea de la sonoritat del cant mossàrab val la pena escoltar la interpretació que en fa el cor de música religiosa antiga Ensemble Organum, amb un CD editat i diverses peces a l'abast al canal d'internet Youtube.

Chant Mozarabe-Cathédrale de Tolède (XVe siècle), Ensemble Organum. Harmonia Mundi, 1995.

amb les litúrgies copta i bizantina. Com també fan les litúrgies orientals, però sense arribar a la seva sumptuositat, el ritu hispanomossàrab és més solemne que el romà i té una tendència a repetir determinades fórmules al llarg de la celebració eucarística. Així, per exemple, el Pare nostre és cantat pel celebrant, i després de cada frase els fidels responen «Amén», també cantant.

Una altra característica, ara de caràcter teològic, és la insistència en la divinitat de Jesucrist en diferents moments de la celebració. Aquest tret tan sols s'entén en el context de la Hispània visigoda, on l'heretgia arriana, que només reconeixia en Crist un home, estava força estesa. El ritu visigòtic, doncs, tractava de recordar la divinitat de Jesús sempre que podia. Pel que fa a les lectures, també hi trobem diferències substancials, perquè sempre són quatre, en lloc de les tres a què estem habituats. Per tots aquests elements, doncs, la missa mossàrab acostuma a ser força més llarga que la romana. Finalment també pot sorprendre que en el moment de la consagració el celebrant no mostri a l'assemblea el Cos i la Sang de Crist o que l'ordre en què apareixen els elements de la missa sigui lleugerament diferent. I encara hi ha altres característiques menors, com ara la manera d'encensar l'altar.

Però la millor manera d'assaborir aquest bell ritu i adonar-se de tota la riquesa que conté és assistir a una de les seves celebracions. Des d'ara, la diòcesi de Terrassa ofereix aquesta possibilitat a tots els seus fidels i també als de la resta de Catalunya, amb l'al·licient afegit que se celebra a l'antiga catedral visigòtica d'Ègara. No hi ha dubte que amb l'adopció del ritu hispanomossàrab, la diòcesi de Terrassa i tota l'Església catalana han guanyat en diversitat i riquesa.

«Arraconant els ritus no romans podem perdre riqueses litúrgiques i espirituals»

Mons. Braulio Rodríguez, arquebisbe de Toledo i superior major del ritu hispanomossàrab

E. B.

Toledo va ser l'única ciutat de la península Ibèrica que va conservar durant segles el ritu hispanomossàrab, i l'única que llavors tenia permís per celebrar-lo. Per aquesta raó el seu arquebisbe és el superior major d'aquest ritu antiquíssim.

Mons. Braulio Rodríguez, des de la perspectiva que li ofereix la seu de Toledo, analitza els beneficis espirituals de la recuperació del ritu mossàrab i assenyala la importància cabdal de la litúrgia en la vida de l'Església i de cada cristià en particular. Per a Mons. Braulio Rodríguez, és clau veure en la diversitat de ritus de l'Església catòlica, no una contradicció, sinó una riquesa veritable i una tradició venerable de molts segles de la qual no ens podem desprendre.

L'actual arquebisbe de Toledo—coneixedor profund del ritu felixment recuperat a Terrassa— no només es congratula de la revitalització d'aquesta litúrgia, sinó que espera que en un futur proper es donin més experiències com aquesta.

Com valoren els fidels l'experiència de recuperar el ritu hispanomossàrab a les diòcesis on s'ha dut a terme?

L'experiència ha estat molt positiva. Quan es prepara bé la celebració, es fa una catequesi, s'explica el ritu i s'assaja una mica la celebració, la meua experiència és que la gent va a poc a poc entrant en el que podríem anomenar el geni del ritu. S'aprofundeix en l'espiritualitat i s'entén més bé per què es diu el que es diu. Així es veu que al voltant d'aquest ritu també ens sentim poble de Déu: hi ha el qui presideix, els lectors, els altres ministres, el cor i el segon cor, que és la resta del poble. Es tracta d'un procés d'anar entrant en el misteri d'una manera gairebé imperceptible.

M'adono que quan hi ha gent que ha seguit una preparació i ha celebrat ja més d'un cop, llavors es va interessant per més aspectes de l'Església. En definitiva, ens adonem, llavors, que la litúrgia no està separada de la vida. He tingut l'honor de celebrar durant quatre o cinc anys el tridu pasqual en ritu mossàrab a la catedral vella de Salamanca amb el bisbe. Sabíem que hi havia gent a qui potser no li agradava, però teníem molts fidels cada vegada més entusiastes, i que cada vegada entraven més en aquesta forma de celebrar.

En conjunt encara és una experiència petita, que penso que ha de créixer.

Estem acostumats a la sobrietat del ritu romà. Fins a quin punt ens pot sorprendre als fidels la litúrgia mossàrab?

Generalment la celebració és una mica més llarga. Si en el ritu romà una missa diària, sense cant, pot durar

20 o 25 minuts, i els diumenges fins a 40 o 45 minuts, en el ritu hispanomossàrab és força més llarga, fins a més d'una hora.

Acostumats a celebrar en ritu romà, la primera vegada que celebrem en mossàrab, podem dir el que em van dir una vegada quan vaig celebrar al seminari del Burgo de Osma, amb el bisbe d'Osma-Sòria: «Senyor bisbe, que bonic! Però... deu ser missa?» [Riu]. Això pot passar, és clar, perquè estem molt acostumats mentalment a una forma concreta de celebrar i la novetat ens estranya.

Al llarg de la història, l'Església catòlica ha tingut la tendència d'afavorir clarament el ritu romà per sobre dels altres. A partir del Concili Vaticà II, en canvi, s'ha despertat un interès renovat pels ritus no romans.

Efectivament és així. Avui ens adonem que arraconant els altres ritus podem perdre riqueses litúrgiques i espirituals molt valuoses gairebé sense adonar-nos-en. Actualment hi ha una sensibilitat més gran amb tots els ritus. Un exemple recent el trobem a Milà, on el bisbe ha reformat el ritu ambrosià amb l'aprovació de la Santa Seu.

Aquests ritus minoritaris no entren en contradicció amb la gran tradició catòlica. Per explicar-ho podem dir que a l'Església passa com amb les grans obres pictòriques: un únic fragment és interessant i ric, però no es contraposa a la resta, sinó que tots units formen un conjunt.

La renovació espiritual de l'Església passa per una vivència profunda de la litúrgia?

Sí, sens dubte. Perquè, indubtablement, com ja s'ha dit, cada ritu té el seu esperit i d'altra banda la vida té el seu ritme, però jo penso que la manera com celebra un ministre es correspon força amb la manera com viu l'Església i el misteri cristià. Pot ser un judici massa fort, però em sembla que és una llei que es dona. Tampoc no es tracta, és clar, de passar hores i hores celebrant i posar-se molt místic, per entendre'ns, però crec que celebrar amb aquest sentiment—perquè no es tracta d'una cosa purament intel·lectual— és molt necessari. I això els fidels ho han de veure, perquè ja no es tracta que «oeixin» missa, sinó que «celebrin».

«Ja no es tracta que els fidels "oeixin" missa, sinó que "celebrin"»

«La manera com se celebra es correspon força amb la manera com es viu el misteri cristià»

L'ARQUEBISBE LADARIA PRESENTARÀ A BARCELONA EL LLIBRE DEL SANT PARE SOBRE JESUCRIST

L'arquebisbe, Mons. Lluís Francesc Ladaria Ferrer, secretari de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, presentarà a Barcelona, en un acte organitzat per l'arquebisbat, la recent obra del Sant Pare Benet XVI titulada *Jesús de Natza-ret* en les seves versions catalana i castellana.

Farà la presentació de Mons. Ladaria el cardenal Martínez Sistach.

L'acte tindrà lloc el dijous 19 de maig, a les 20.00 h, a l'aula magna de la Facultat de Teologia de Catalunya (c/ Diputació, 231).

El cardenal arquebisbe invita tots els diòcesans a aquest acte.

Programació 2011

Club[★]amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

Del 22 al 29 d'agost

Del 5 al 12 de desembre

RUTA DEL PARE PIUS

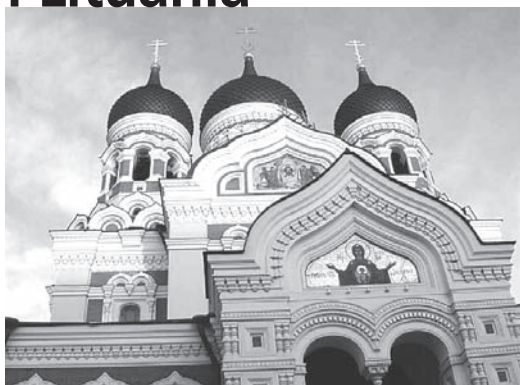
Roma i audiència Papal,
Sant Giovanni Rotondo,
Nàpols i Pompeia

13 al 21 de juny

SANTUARIS DEL BÀLTIC

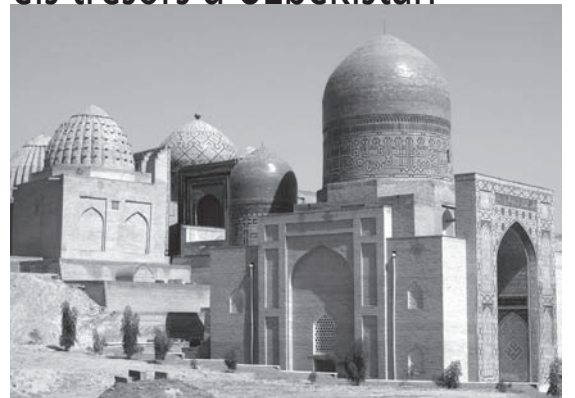
Estònia, Letònia
i Lituània

4 a l'11 de juliol

RUTA DE LA SEDA

Samarkanda i
els tresors d'Uzbekistan

18 al 26 d'octubre

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

Lourdes

4 al 6 de
juny

14 al 16
d'octubre

Ruta de Sant Ignasi

12 al 18 de setembre

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Nova evangelització per al nord-est italià

Benet XVI visita Aquileia i Venècia

Zenit / Venècia

La visita que va fer el 7 i 8 de maig Benet XVI a Aquileia i Venècia es va convertir en un esdeveniment de nova evangelització per al nord-est italià, ric, però aclaparat per la crisi econòmica i de valors. El moment culminant de la vint-i-dosena visita pastoral d'aquest pontificat a Itàlia va tenir lloc el diumenge, amb la participació de més de tres-centes mil persones al parc de Sant Julià de Mestre, a l'eucaristia presidida pel Bisbe de Roma. La multitud procedia no només de les diòcesis properes, sinó també d'Eslovènia, Croàcia, Àustria i Baviera, terres per les quals s'estenia el patriarcat d'Aquileia, primera etapa d'aquest viatge pontifici que es va iniciar dissabte al vespre.

L'homília que el Papa va adreçar va ser un autèntic estímul perquè aquests cristians que veuen com en les seves regions les arrels cristianes s'assequen com a conseqüència d'un model consumista de societat. «Viviu en un context en el qual el cristianisme es presenta com la fe que ha acompanyat, des de fa segles, el camí de tants pobles, fins i tot a través de les persecucions i proves més dures», va constatar. «Això no obstant, avui aquesta pertinença a Crist corre el risc de buidar-se de la seva veritat i dels seus continguts més pregons; corre el risc de convertir-se en un horitzó que només toca la vida superficialment, en els seus aspectes més aviat socials i culturals.»

Es corre el risc, va assenyalar, d'aconteixar-se amb un cristianisme «en el qual l'experiència de fe en Jesús crucificat i

ressuscitat no il·lumina el camí de l'existència». En el fons, va subratllar, la situació dels cristians del nord-est italià és semblant a la dels deixebles d'Emmaús, als quals Jesús es va aparèixer després de la resurrecció, deprimits davant de la mort del mestre. «Això és el que passa quan els deixebles d'avui s'allunyen de la Jerusalem del crucificat i del ressuscitat, quan deixen de creure en la potència i en la presència viva del Senyor.» «El problema del mal, del dolor i del patiment, el problema de la injustícia i de l'abús, la por als altres, als estranys i als qui de terres llunyanes arriben a casa nostra i semblen atemptar contra allò que som, porten els cristians d'avui a dir amb tristesa: esperàvem que el Senyor ens alliberés del mal, del dolor, del patiment, de la por, de la injustícia», va reconèixer. El Papa va convidar a aquests cristians a redescobrir Crist, a través de la Paraula de Déu i del sagrament del seu Cos i de la seva Sang, que «ens restitueixi la mirada de la fe, per mirar-ho tot i tothom amb els ulls de Déu, i a la llum del seu amor». Aquesta va ser la consigna que va deixar als pelegrins: «Sigueu sants! Poseu Crist al centre de la vostra vida! Construïu-hi l'edifici de la vostra existència.» «En Jesús trobareu la força per obrir-vos als altres i per fer de vosaltres mateixos, amb el seu exemple, un do per a tota la humanitat», va acabar dient.

Abans de finalitzar la seva visita a

El Papa va arribar a la basílica de Santa Maria de la Salut en góndola.

Venècia el diumenge, Benet XVI va advertir dels perills que presenta l'actual societat «líquida», sense estabilitat en les relacions humanes i relativista, i va proposar com a alternativa el model de societat «de la vida i de la bellesa». En una trobada amb el món de la cultura i de l'economia, va subratllar que «es tracta d'escollir entre una ciutat "líquida", pàtria d'una cultura que sembla cada vegada més la cultura del que és relatiu i efímer, i una ciutat que renova constantment la seva bellesa, recorrent als brolladors benèfics de l'art, del saber, de les relacions entre els homes i els pobles».

La política té necessitat de cristians

Quan va visitar Aquileia, en el seu discurs, el Papa va destacar que «la missió prioritària que el Senyor us confia avui, renovats per la trobada personal amb Ell, consisteix a donar testimoni de l'amor de Déu per l'home». «Sou cridats a fer-ho abans que res amb les obres de l'amor i les opcions de vida a favor de les persones concretes, començant pels més febles, fràgils, indefensos, no autosuficients, com els pobres, els ancians, els malalts, els discapacitats.»

En el context d'una «recerca sovint exasperada del benestar econòmic» i de «greu crisi econòmica i financera», va afegir, els fidels són cridats a «promoure el sentit cristià de la vida, a través de l'anunci explícit de l'Evangeli, portat amb orgull delicat i amb alegria profunda als diversos àmbits de l'existència diària». «No renegueu gens de l'Evangeli en el qual creieu —va constatar—, sinó més aviat viviu entre els homes amb simpatia, comunicant en el vostre mateix estil de vida aquest humanisme que s'arrela en el cristianisme, buscant edificar juntament amb tots els homes de bona voluntat una "ciutat" més humana, més justa i solidària.» Aquest compromís, va subratllar, «té més necessitat que mai de veure persones, sobretot joves, capaces d'edificar una "vida bona" a favor i al servei de tothom». «Els cristians no poden sostreure's d'aquest compromís, ja que si bé som pelegrins cap al Cel, vivim ja aquí una anticipació de l'eternitat», va acabar dient.

Bloguers conviden l'Església a no tenir por dels debats

Zenit / Ciutat del Vaticà

Els participants en la trobada de bloguers, organitzada el 2 de maig al Vaticà pel Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials i el Consell Pontifici per a la Cultura, van llançar una crida a l'Església a no tenir por del debat. Els 150 autors de blogs van conformar una assemblea molt diferent de la que en general es convoca a la Via dell'Ospedale. Tot just asseguts, pràcticament tots van engegar el seu portàtil o van treure el seu mòbil per connectar-se a internet. I durant la seva trobada, la discussió a Facebook o Twitter va arribar a tenir molta intensitat. Una trobada perquè els altres 750 bloguers inscrits, que per manca d'espai no van poder participar-hi, poguessin seguir-lo de prop.

Aquesta trobada volia ser molt oberta, com va declarar el president del Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials, l'arquebisbe Claudio Maria Celli, a l'inici de la sessió, quan va precisar que no es tractava «d'una trobada de bloguers catòlics, encara que molts de vosaltres us inspireu en valors de l'Evangeli, sinó que vol ser un moment animat sobretot per un diàleg respectuós: un respecte per la veritat».

A la primera taula rodona es va subratllar la importància d'aquesta ma-

nera de comunicar a internet. A través dels blogs la fe es pot transmetre i les discussions tenen lloc entre les persones presents a la xarxa. Citant paraules de Joan Pau II, Andrés Beltramo, autor del blog «Sacre i profà», corresponsal a Roma de l'agència Notimex, va convidar l'Església a no tenir por d'obrir aquests debats. Consell que va suggerir també l'autor italià de diversos blogs, Mattia Marasco, que va convidar l'Església a «atrevir-se més» en aquest camp. Els primers cinc a prendre la paraula van insistir en l'aspecte missioner dels blogs. El pare Federico Lombardi, director de l'oficina d'informació vaticana, va indicar un dels aspectes més importants dels blogs per a la comunitat cristiana: «Els bloguers catòlics són l'opinió pública de l'Església. El magisteri conciliar preveia aquesta realitat, que no ha estat gaire desenvolupada.»

Uns altres representants van il·lustrar l'escassetat de recursos amb els quals compta el Vaticà per fer-se present a internet, la qual cosa ha promogut recentment l'ús de les xarxes socials (Facebook, Twitter...). Un punt va sorgir amb claredat de les discussions: el naixement d'un nou tipus de presència pastoral a internet, fins al punt que segons el sacerdot italià Marco Sanavio, avui cal la figura del «web-pastor».

Declaració del P. Lombardi davant la mort de Bin Laden

Zenit / Ciutat del Vaticà

Davant de la mort d'un home «un cristià no s'alegra mai», ha afirmat en una nota el director de la sala de premsa del Vaticà, Federico Lombardi, després de conèixer-se la notícia de la mort d'Ossama bin Laden. El portaveu vaticà ha desitjat que aquest esdeveniment «no sigui una ocasió per a un creixement ulterior de l'odi sinó de la pau», i ha recordat la «gravíssima responsabilitat» del líder d'Al Qaeda de difondre l'odi

entre els pobles. «Davant de la mort d'un home, un cristià no s'alegra mai, sinó que reflexiona sobre les greus responsabilitats de cadascú davant de Déu i dels homes, i espera i es compromet perquè cada esdeveniment no sigui ocasió per a un creixement ulterior de l'odi, sinó de la pau.» Bin Laden, afegeix la declaració, «va tenir la gravíssima responsabilitat de difondre divisió i odi entre els pobles, causant la mort de nombroses persones, i d'instrumentalitzar les religions amb aquest fi».

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans persones grans

Places disponibles i preu assequible, ambient familiar

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

València

L'arxidiòcesi acomiada amb dolor i gratitud el cardenal Agustín García-Gasco

Va morir a Roma, on havia anat per a la beatificació de Joan Pau II

SIC
València

Sis cardenals, 31 bisbes i arquebisbes i més de 300 sacerdots van concelebrar el 4 de maig amb l'arquebisbe de València, Mons. Carlos Osoro, la solemne missa exequial pel descans etern del cardenal Agustín García-Gasco, arquebisbe emèrit de València. En la seva homilia, Mons. Osoro va assenyalar que la mort del cardenal García-Gasco «ens ha deixat a tots consternats», però va recordar que «el Senyor arriba amb la seva Paraula per donar-nos alè i vida, perquè descobrim la veritable perspectiva de la nostra vida on Ell ens ha situat».

Per a l'arquebisbe de València, «en temps de Pasqua ens alegrem perquè Crist no resta en el sepulcre, el seu cos

no ha conegut la corrupció; pertany al món dels vius, no al dels morts». Però es va preguntar: «En què consisteix pròpiament això de ressuscitar? Què

«Ha viscut per estimar i per lliurar-se per amor en l'Església al servei de tots els homes»

re'ns». «Precisament això és el que vivim en aquesta celebració, que el que va aconseguir Jesucrist. És el que ha estat donat al cardenal Agustín. Pel Baptisme restem associats a una nova dimensió de la vida, en la qual enmig de les tribulacions del nostre temps, ens trobem immersos. Viure la pròpia vida com un continu entrar en aquest espai obert: aquest és el sentit de ser batejat, de ser cristià. Aquesta és l'alegria de la Vetlla Pasqual», va afegir. Per això, «la resurrecció no ha passat, la resurrecció ens ha atrapat i amarat». I és que «el cardenal Agustín havent rebut la vida de Crist, no va restar en la mort, va estimar».

Finalment, va assenyalar que l'1 de maig passat, festa de la Divina Misericòrdia, després d'uns dies d'estada a Roma per assistir a la beatificació del papa Joan Pau II, Agustín García-Gasco va morir. «Enmig de la consternació sorgia l'esperança, perquè qui havia viscut per estimar i per lliurar-se per amor en l'Església al servei de tots els homes, en ell, s'hi feien veritat aquelles paraules del llibre de l'Apocalipsi que abans sentíem: "Benaurets els morts que moren en el Senyor. Des d'ara sí, diu l'Esperit, descansan dels seus cansaments, perquè les seves obres els acompanyen." El Senyor que ha cridat el cardenal Agustín, es fa present en el misteri de l'Eucaristia. Assistim a la seva mort i resurrecció. Que a tots nosaltres ens atrapi la força de la resurrecció i molt especialment li ho demanem per a Mons. Agustín. Descansi en pau.»

A la cerimònia van participar les més altes autoritats de la Comunitat Valenciana: el president de la Generalitat, Francisco Camps; la presidenta de les Corts Valencianes, Milagrosa Martínez; l'alcalde de València, Rita Barberá, i el president de la Diputació de València, Alfonso Rus, entre altres personalitats.

El fèretre amb les restes mortals del cardenal el van dur en processó des del palau arquebisbal, on hi havia la capella ardent, dotze joves sacerdots que van rebre l'ordenació de mans del cardenal quan era arquebisbe de València.

significa per a nosaltres? I què significa per al món, per a la història?»

Va explicar que «la mort de Jesús va ser un acte d'amor» i que «la resurrecció és com un esclat de llum, un esclat d'amor que va desfer el vincle fins aleshores indissoluble de la mort i de l'esdevenir. Va inaugurar una nova dimensió de l'ésser, de la vida, on també ha estat integrada la matèria, de manera transformada i a través de la qual neix un món nou».

I va parlar de la resurrecció, que «ens ha atrapat en el Baptisme per atrau-

Madrid

Les províncies carmelites a la península Ibèrica, en procés d'unificació

Confer / Madrid

Les set províncies de l'Orde de Carmelites Descalços a la península Ibèrica que en la darrera setmana han celebrat o celebren els seus Capítols Provincials, continuen fent passes en els processos d'unificació de províncies.

L'Assemblea Capitular de la Província de Castella va aprovar en la primera sessió del Capítol Provincial iniciar el procés cap a la unificació de les províncies de la península Ibèrica. Amb una majoria àmplia, els capitulars han donat suport a l'inici d'aquest procés d'unificació de províncies en l'àmbit d'Espanya i Portugal, que des de fa dos anys els consells provincials i els

provincials de les set províncies que formen la Conferència Ibèrica han començat a estudiar. La província de Portugal també ha donat el vistiplau a l'inici del procés d'unificació de la presència carmelita a la península, així com la Província d'Aragó-València, que després de debatre les propostes de tots els capitulars, van decidir per unanimitat que es posi en marxa el camí cap a una unificació ben propera.

Igualment, les províncies de Catalunya, Navarra, Burgos i Andalusia han discutit el procés de creació de la Província Única Ibèrica en els seus capítols respectius, i han aprovat que se n'iniciï la reestructuració, tal com ha sol·licitat el general de l'Orde.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

☐ Amèrica i Àfrica: 233,11 €

☐ Missioner

☐ Edició en català

☐ Àsia i Oceania: 311 €

☐ Missionera

☐ Edició en castellà

☐ Adjunto xec nominatiu

☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Ressons de la beatificació

(Testimonis recollits per
Fabrizio Assandri)

Ameel Lawrence, 23 anys, Bagdad

Estic convençut que el papa Joan Pau II va fer en vida molts miracles, va viatjar arreu del món per unir tot-hom, va fer moltíssimes coses importants i per això volem honorar-lo. A mi sempre m'ha cridat l'atenció el que va fer per evitar la guerra al meu país. Ell sempre va voler la pau arreu del món i amb les seves paraules i obres va fer el que va poder per aconseguir-ho. A l'Iraq, després de la guerra, no únicament hi ha violència i inestabilitat, sinó també persecució religiosa. La situació per als cristians és molt perillosa i trista. En un atemptat el 2010 en una església van morir alguns parents i amics meus. Vam haver de deixar l'Iraq: n'hi ha que van marxar a Jordània, a Síria, a França, com jo, que ara visc a París. Trobo a faltar la gent que m'estimo, els meus amics, la meua escola, la meua església, on des que era petit formava part del cor. Espero que des del cel Joan Pau II protegeixi el meu país.

Joaquín Barriola, 24 anys, de Madrid

Amb un mocador vermell al coll amb uns lemes que relacionen la beatificació de l'1 de maig amb la JMJ de Madrid, Joaquín distribueix ampolles d'aigua que li sobren a altres pelegrins. El mocador és un element que porten tots els joves del seu grup, procedents d'arreu d'Espanya, i que estan involucrats en l'organització de la pròxima JMJ. «Jo participo en la parròquia El Baptisme del Senyor i a la JMJ m'ocuparé de l'acollida a pelegrins dels Estats Units. Haver participat en la beatificació... és una meravella. Significa participar de l'alegria i de l'entusiasme en veure el nostre Papa sant al cel. M'emociona molt saber que la persona que hem conegut és santa. Moltes vegades he vingut a Roma expressament per veure'l i escoltar-lo, tota la meua família és fan de Joan Pau II. És complicat dir què significa ell per a mi. En síntesi, puc dir que és la imatge del bon pastor que guia les ovelles.» «Això del Papa no era parlar per parlar, sinó un missatge viu que personalment intento viure completament. De totes maneres, un sant no ha de ser acceptat per la societat. El Papa ha conservat la fe així com la volia Jesús i el seu missatge és atemporal.»

Parròquia de Sant Cebrià de Valldoreix

De la parròquia Sant Cebrià de Valldoreix van anar a Roma cinquanta joves. Gairebé tots tenien l'impermeable de voluntaris de la visita del Papa a la Sagrada Família, on alguns d'ells van donar la mà a Benet XVI. Maria Roca, 20 anys, estudiant d'Enginyeria de Telecomunicacions a la UPC, deia que del Papa beat li encanta «el seu apostolat d'unir tota l'Església. Un exemple són les JMJ: una magnífica idea que ens permet experimentar que no estem sols vivint la fe, que l'Església és gran i universal. Ens ha ensenyat a ser més alegres, a viure amb compromís. A més, la seva forma de viure el patiment és un exemple de com superar-lo». Isabel Miquel, estudiant d'Infermeria de 19 anys, afegeix que «Joan Pau II ha estat el

Papa de la nostra època. Sabia com comunicar amb tothom, també amb les seves bromes, però crec que la gent s'enduia a casa les seves paraules, per meditar-les i viure-les. No ha estat només un "Papa mediàtic". Entre tots els sants, és el que més conec i sento més proper». «Havíem de ser aquí, perquè als catalans ens diuen polonesos», fa broma Joan Galí, de 20 anys, estudiant de Publicitat i Relacions Públiques a la UIC. Segons el Joan, «el Papa ha fet moltes coses importants, com contribuir a la caiguda del mur del Berlín i, sobretot, és el Papa dels joves. Quan vaig suspendre la selectivitat per a la universitat, vaig resar davant de la seva imatge. Al final vaig aconseguir entrar-hi». Un mig miracle.

Celebracions a Terra Santa

Cristina Sánchez / Jerusalem

Poques hores després que Joan Pau II fora inscrit en la llista oficial de beats de l'Església catòlica, els cristians de Terra Santa es van aplegar a la concatedral del patriarcat llatí de Jerusalem per mostrar la seva alegria per la beatificació del papa Wojtyła. Entorn a aquesta celebració s'han organitzat manifestacions culturals, com la inauguració del nou orgue de l'Institut Notre Dame de Jerusalem, oracions i, com a acte central, la missa d'acció de gràcies al patriarcat llatí de Jerusalem, presidida per Sa Beatitude el patriarca Twal Fouad. I és que és encara viu en els cristians locals el record de la visita del Papa que va marcar els últims anys d'història de l'Església fa onze anys. Un viatge desitjat i esperat que va tenir

Mounir Hodaly

lloc al març de l'any jubilar, «per commemorar el bimil·lenari del naixement de Jesucrist», en paraules del mateix Pontífex. El segon Pontífex pelegrí a Terra Santa, el papa Joan Pau II, en aquella ocasió es va reunir amb tots els líders religiosos i polítics, incloent un Arafat que, entre llàgrimes d'emoció, li va demanar que resés pel seu poble. Records inoblidables d'aquest viatge van ser la seva mirada des de la muntanya Nebo a la Terra Promesa i la pregària que va col·locar per entre les esquerdes del Mur Occidental. El papa Wojtyła va visitar els llocs vistos per Jesús, en els quals va caminar i en els quals va patir. I és aquesta mateixa multitud que no l'ha oblidat i que esperava el reconeixement oficial de l'Església per l'extraordinària vida d'un home sant.

Israel

El projecte Magdala Center fa les seves primeres passes

Durant la fase d'excavació s'ha trobat una sinagoga del segle I

Cristina Sánchez
Magdala

Quan el novembre del 2004 el papa Joan Pau II va encomanar als Legionaris de Crist la gestió i atenció del Pontifici Institut Notre Dame de Jerusalem, va començar una aventura que finalitzarà el desembre del 2012 i que ens trasllada fins a Magdala (Galilea), al nord d'Israel. El Pontifici Institut naixia amb la intenció de promoure pelegrinatges a Terra Santa i crear una infraestructura adequada per atendre-les. D'altra banda, planava sobre el país l'èxode massiu de cristians a causa dels pocs llocs de treball i els problemes socials, amb el perill que algun dia en un futur no gaire llunyà Terra Santa pogués perdre la presència cristiana. Set anys després, el projecte d'un centre d'acollida de pelegrins a les portes de la Ciutat Santa està consolidat i funciona amb normalitat. El repte, en aquest moment, és estendre aquesta missió del Pontifici Institut a Galilea, a la zona nord del país. Així va néixer l'1 d'abril del 2005 el projecte Magdala Center.

La futura infraestructura es troba al cor del lloc del ministeri públic de Crist, al llac de Genesaret, a 3 km al nord de Tiberíades i a 6 km al sud de Cafarnaüm i de la Muntanya de les Benaurances. Respon a un objectiu clar: a tot Galilea hi ha poques cases de pelegrins cristians que ofereixin un allotjament adequat.

El P. Juan M. Solana, *i.c.*, director del projecte, comenta que «hi ha períodes de l'any en què és difícil trobar allotjament a Galilea». I a més, l'oferta no sempre està adaptada a les necessitats dels pelegrins, que no són idèntiques a les dels turistes: «No existeix un tipus d'allotjament que afavoreixi l'esperit del pelegrinatge i el coneixement de l'Evangeli», comenta.

El Magdala Center pretén respondre a aquesta necessitat mitjançant la creació d'un centre d'acollida per a 300 pelegrins. Al seu costat es preveu un centre multimèdia, modern, atractiu i extremadament avançat, que utilitzarà la millor tecnologia disponible actualment per presentar la vida de Jesús de manera que els pelegrins puguin reviure i aconseguir una profunda experiència de Crist. A través d'una invitació: «*Walk with me*» («Camina amb mi»), diferents sales mostraran la vida pública de Jesús i l'experiència de la resurrecció. D'altra banda, la localitat de Magdala i la persona de Maria Magdalena en l'evangeli ofereixen la possibilitat de dedicar una part del centre al tema de la dona des d'una visió evangèlica i cristiana. Serà el Centre Internacional sobre la Dignitat de la Dona que, segons el P. Solana, constarà d'un aspecte cultural i d'un altre pastoral i que s'expressarà en seminaris, congressos, conferències i que comptarà amb un equip d'experts format per ginecòlegs, psiquiatres, psicòlegs, sacerdots, etc.: «Tot al servei de dones que vulguin il·luminar la seva vida i curar el seu cor i la seva ànima d'aquestes ferides que de vegades ens fa la vida.»

El director del projecte, Juan M. Solana.

Restes arqueològiques a Magdala.

El projecte no oblida l'impacte social que pot provocar a la zona, oferint cent llocs de treball directe i mil d'indirectes i incrementar l'activitat econòmica que impulsarà un procés de pau i enteniment social, alhora que millorarà l'estructura d'hospitalitat turística per a pelegrins. Aquests últims podran gaudir d'un lloc, una història i una bellesa que els oferirà noves oportunitats per escoltar la Paraula de Déu.

La sorpresa arqueològica

El record de Jesús de Natzaret i el ressò de les seves paraules es fa palpable en aquesta zona. Pocs llocs parlen tant del Jesús històric humà que ens retraten els evangelis com aquest llac. El motiu d'interès en un lloc anomenat Magdala és que els quatre evangelis es refereixen a una seguidora de Jesús que es deia Maria Magdalena, i que sempre s'ha suposat que això significa «Maria de Magdala». Aquesta localitat és al cor d'una regió on les cultures de l'antiguitat es van trobar, on el poble jueu es desenvolupa i on es reunien

anys que s'han anat traient a la llum gràcies al treball ardu d'arqueòlegs i historiadors.

Explica el P. Juan María que el descobriment consisteix en «unes 15 cases travessades diagonalment per un carrer que conformen una mena de vila romana bastant ben conservada des del punt de vista arqueològic». A la zona han aparegut a més uns paviments, una *mikve* (bany ritual) i, a devora, una gran habitació amb un mosaic del segle I. L'Autoritat d'Antiguitats d'Israel, que ha visitat la zona recentment, considera que potser és l'excavació arqueològica del període romà més ben conservada. D'altra banda, és inèdit el fet de trobar una *mikve* i un mosaic romà del segle I en el mateix lloc.

A escassos metres d'aquesta zona s'ha posat de manifest el tresor de tota l'excavació: una sinagoga del primer segle. Per fer-nos una idea de la importància d'aquest descobriment cal dir que hi ha només set sinagogues del segle I al món, i aquesta és l'única descoberta a tot Galilea: «Diu l'evangeli que Jesús recorria Galilea ensenyant a les sinagogues, així que crec que podem considerar amb molta serenitat que Jesucrist hagi estat en alguna ocasió aquí predicant», afirma emocionat el director del projecte. «I això té un valor enorme per a nosaltres, creients.» En aquest recinte, format per la sinagoga i l'escola, Beit Midrash, on s'han trobat monedes, àmfores i altres objectes litúrgics, destaca una pedra esculpida que es va trobar en el centre de l'edifici. Té gravats diversos signes, però tot té una *menorah*, és a dir, un canelobre de set braços. Pel que sembla, es tracta de la *menorah* més antiga que s'ha trobat fins ara en una sinagoga.

El projecte compta amb la benedicció del Sant Pare Benet XVI. De fet, ell mateix, durant la seva visita apostòlica a Terra Santa, va beneir la primera pedra del Magdala Center, on va poder sentir també les explicacions del director, P. Juan M. Solana: «Em va fer algunes preguntes, per exemple si conservàvem l'arqueologia si trobàvem alguna cosa. Realment va ser una pregunta profètica perquè tres mesos després vam trobar la sinagoga.»

Encara que ja era una aspiració antiga, l'inici formal del projecte es remunta al 2 de juliol del 2009 quan es van donar els permisos de construcció. El 27 de juliol van començar les excavacions arqueològiques i el 30 de desembre es va iniciar la construcció. El finançament és un altre dels reptes als quals s'enfronten els responsables del projecte. Actualment han aconseguit el 30% dels recursos, els quals han estat invertits en la compra dels terrenys, permisos de construcció, excavacions arqueològiques, urbanització de la zona i inici de la construcció. El cost total ascendeix a 30 milions de dòlars. Tot el conjunt, situat en un veritable lloc sant, a la ribera del llac de Tiberíades, oferirà un ambient de reflexió i meditació per ajudar que l'experiència espiritual dels pelegrins sigui realment inoblidable.

«Els pelegrins podran gaudir d'un lloc, una història i una bellesa que els oferirà noves oportunitats per escoltar la Paraula de Déu»

les primeres comunitats de l'Església naixent. I tot i això, és l'únic lloc sant no visitat pels pelegrins.

Les obres de construcció van revelar aviat una gran sorpresa: en els terrenys que s'havien adquirit al costat del llac de Tiberíades hi havia l'antic poble de Magdala, esmentat en l'evangeli de sant Mateu: «Després d'això, Jesús va acomiadar la gent, va pujar a la barca i se'n va anar a Magadan» (Mt 15,39). Així, el projecte preveu la necessitat d'excavar, preservar i exposar al públic les ruïnes arqueològiques de fa 2.000

«El continent asiàtic constitueix un gran repte per a l'evangelització»

Mons. José Luis Mumbiela, nou bisbe d'Almati, al Kazakhstan

Samuel Gutiérrez

El 8 de maig passat, justament una setmana després de la pujada als altars de Joan Pau II, era consagrat com a bisbe d'Almati, al Kazakhstan, el jove sacerdot de Montsó José Luis Mumbiela, fins ara rector del Seminari Interdiocesà de Karaganda. Del nou Papa beat ha escollit Mons. Mumbiela el seu lema episcopal: «Obriu de bat a bat les portes a Crist!» Aquest serà el seu gran repte com a pastor enmig de les estepes kazakhs, una terra a la qual va arribar fa 13 anys i que a poc a poc ha esdevingut la «nineta dels seus ulls».

Amb només 41 anys, com ha viscut el seu nomenament com a bisbe d'Almati, una de les ciutats més importants del Kazakhstan? Què li passa pel cap i pel cor en aquests moments?

He de reconèixer que els rumors que corrien abans del meu nomenament no m'entusiasmaven gens, però quan l'Església et demana un servei no t'hi pots negar, tot i que a l'inici et costi molt assimilar-lo. Amb el temps, t'acostumes a fer el que no et ve gaire de gust quan Déu t'ho demana; i a més, descobreixes, passat un temps, que Ell tenia raó. Curiosament sempre és així: el camí per a la teva felicitat passa pel compliment de la seva voluntat.

Amb quines expectatives afronta el repte pastoral que el Papa ara li proposa?

Amb la convicció que només amb l'ajuda de Déu es podrà tirar endavant la missió encomanada. Juntament amb això, és bo saber que Ell s'acostuma a posar al costat dels col·laboradors necessaris (sacerdots, religioses i laics) perquè l'obra sigui totalment d'Ell i com Ell vol. La nostra tasca és procurar «destorbar» el mínim possible.

Què se sent cridat a aportar com a pastor diocesà?

És difícil endevinar-ho a l'inici del camí, tot i que prou m'agradaria resumir-ho, com a desig, en les paraules de la famosa pregària «feu de mi, Senyor, un instrument de la vostra pau», posant perdó, reconciliació, vida, esperança, optimisme, fe..., en definitiva «Amor on no hi ha amor».

Molts es deuen preguntar: què fa un sacerdot de Montsó a les estepes kazakhs? Ens podria descriure breument la seva particular «història d'amor» amb un poble tan diferent del seu d'origen i en el qual ja porta més de 13 anys?

Tot i que mai no vaig tenir entre els meus projectes i desitjos marxar de missions, sí que tenia clar que el ministeri sacerdotal d'un capellà diocesà no s'esgota en els límits geogràfics de la pròpia diòcesi, sinó que has de tenir el cor i la disponibilitat tan amplis com els horitzons de les necessitats de l'Església. Per això la «història d'amor» arrenca en els inicis de la meua vocació, estimant-los abans de conèixer-los, desitjant servir-los abans de saber que un dia seria amb ells. I un cop aquí va ser bonic descobrir les grans qualitats humanes d'aquesta gent, el seu profund sentit de respecte cap al sagrat. No dubto pas que

el fet d'haver viscut en un seminari internacional durant la meua preparació al sacerdoci hagi estat un bon «camp d'entrenament» per estar acostumat a conviure amb persones molt diferents de la meua cultura i llengua. D'altra banda, aquesta capacitat de convivència amb gent diversa crec que s'insereix, o almenys hauria de ser així, en l'ànima de tot sacerdot, de tot pastor.

Què ens pot dir de l'Església i del poble que ara li toca guiar com a pastor? Se senten ben integrats i reconeguts en el context de pluralisme religiós que es viu al país?

Els catòlics gaudeixen en l'actualitat d'una llibertat de culte amb la qual només podien somiar dècades enrere. En l'àmbit oficial, l'Església catòlica és considerada una de les religions «tradicionals» del país, juntament amb l'islam i l'Església ortodoxa russa. Aquest fet, tenint en compte el petit nombre de creients catòlics en comparació amb la resta, no deixa de ser un detall de gran distinció.

L'Església catòlica afronta en aquests temps un període de transformació. La imatge (fins i tot manifestada a les faccions dels rostres segons les nacionalitats) de l'Església en èpoques soviètiques i en els anys noranta, adquireix més varietat. La mentalitat de la gent també canvia, així com la situació sociopolítica. Pel que fa a això últim, de cara al futur sempre es generen interrogants, a causa del corrent constant d'emigració i de la incògnita sobre l'estabilitat d'un sistema que de moment dona bons resultats, però no saps quan pot durar.

Vostè serà bisbe d'Almati...

La diòcesi d'Almati, al sud del país, és la zona on els kazakhs (majoria de la població) acostumen a guardar amb més afany les seves tradicions, entre elles la religió islàmica. Amb tot, es nota la mentalitat diferent de la gent d'Almati (capital econòmica del país amb dos milions d'habitants) de la resta de les poblacions. A Almati s'adverteix un caràcter més obert, cosmopolita.

Com a pastor d'una Església en minoria, quines seran les seves prioritats al capdavant de la diòcesi d'Almati?

Abans que res, tenir cura especial del «petit ramat» que se m'ha encomanat. En primer lloc, del clergat i les religioses.

«Aperite plene portas Christo!»

El lema episcopal de Mons. José Luis Mumbiela són les paraules del beat Joan Pau II que posaven de manifest el seu gran desig a l'inici del seu pontificat i que van ser repetides, i assumides, per Benet XVI al final de la seva homília també a l'inici del seu servei a la càtedra de Pere: «Aperite plene portas Christo!» (Obriu de bat a bat les portes a Crist!).

La sal, tot i que petita en comparació amb la resta del menjar, ha de tenir aquell gust especial que la fa imprescindible. La societat del Kazakhstan necessita que aquesta petita «minoria» doni tot el gust que és capaç de donar. La bellesa de la nostra fe atrau pel testimoni joios dels qui la compartim, i els no catòlics estan, conscientment o inconscientment, esperant la manifestació d'una vida segons el missatge de Jesús de Natzaret, una vida que els faci sortir de les cadenes que tan freqüentment els lliguen a un carreró sense sortida en l'egoisme, la venjança, la corrupció, la desesperança, etc.

I, evidentment, la «nineta dels ulls» serà la pastoral vocacional. Després de cinc anys treballant en l'únic seminari per a l'Àsia Central, he adquirit amb més nitidesa la necessitat urgent que l'Església catòlica al Kazakhstan tingui, com a pastors, sacerdots nascuts en aquestes mateixes estepes. El mateix caldria dir pel que fa a les religioses i altres maneres de lliurament a Déu en la vida laical.

La imatge de l'estepa kazakh, tan inhòspita com gèlida, es correspon amb la realitat eclesial d'un país fortament marcat per l'herència comunista?

Personalment, contemplant la immensitat de l'estepa en els múltiples viatges que em toca fer, el que m'impressiona és la serenitat que aporta a l'esperit. Els seus horitzons amplis conviden a expandir l'ànima, i la proximitat del cel, que sembla que t'embolcalla, no deixa de ser un record de com n'és de

proper el «cel» de la terra. No obstant això, el comunisme ha deixat certament un segell profund en l'esperit d'aquesta gent. En algunes coses per a bé... i en altres no tant. De totes maneres, la ràpida evolució política, social i cultural que viu aquest país des de la dissolució de la Unió Soviètica el porta a un «no se sap on» perquè el futur del país és imprevisible.

Com es viu la fe al Kazakhstan?

La fe al Kazakhstan... m'imagino que es viu com en altres llocs: entre les persecucions del món i els consols de Déu. És una Església en minoria i jove, que ha d'obrir-se pas, i créixer, sense aquells grans suports «humans» que són les tradicions socials, culturals o fins i tot familiars en les quals la fe cristiana, o més estrictament catòlica, es rep, comparteix i transmet d'una manera gairebé connatural. Potser per això Déu ens dona una alegria i ajuda especial per gaudir de la nostra fe; uneix fe, d'una banda, que, com que no té aquests recursos «socials», es fa més senzilla, tenint potser l'oportunitat d'accedir d'una manera més directa a l'essencial, a la trobada personal amb Ell, sense quedar-se en allò simplement tradicional, cultural o social, tot i que evidentment aquests elements també constitueixen part important i irrenunciable de la nostra vivència de la fe.

Vostè creu que Àsia constitueix avui un continent de gran esperança per a l'Església universal?

No sé si seria millor dir que és precisament l'Església qui es presenta com la garant de l'autèntica esperança per a Àsia. El continent asiàtic constitueix fins ara un gran repte per a l'evangelització; una evangelització que comportarà, per a aquests pobles que viuen un període de gran desenvolupament (pensem també en la Xina, l'Índia...), l'oportunitat de trobar-se amb uns valors alternatius que els facin descobrir la riquesa no només basada en el petroli o el comerç, sinó en el ple desenvolupament de cada persona humana a la llum de l'Evangeli. De moment, Àsia està necessitada en gran part per l'ajuda dels missioners.

En un context com el seu, amb tanta presència musulmana, així com ortodoxa, com es plantegen el repte de l'evangelització?

Nosaltres no juguem «contra» ningú. Hem de procurar abans que res esforçar-nos per adquirir en plenitud el gran tresor amagat que tenim a casa, és a dir, desenvolupar tots els «talents» de la nostra fe. La resta, com va dir Jesús, vindrà a més a més. L'acció evangelitzadora ha de ser la conseqüència d'una sobreabundància d'esforç personal, amb l'ajuda de la gràcia de Déu, per viure en plenitud la nostra vocació cristiana. Després, com li agradava repetir a Joan Pau II, la veritat s'imposa per ella mateixa.

Va marxar el 1998 al Kazakhstan per un període inicial de tres anys, però sembla que la cosa s'allargarà força més... Què li ha aportat aquesta terra i aquesta experiència a la seva pròpia vida de fe?

El sentit de la meua vida és la vocació sacerdotal a la qual Déu em va cridar com a sacerdot diocesà i a la Societat Sacerdotal de la Santa Creu; i el Senyor ha volgut que el sentit de la meua vocació el trobi en aquestes terres, entre aquesta gent. Fàcil és comprendre, per tant, que el que m'aporta viure i servir al Kazakhstan és precisament el sentit de la meua vida. Oi que no és pas poca cosa? Oi que és per estar agraït tant a Déu com a aquest país?

Punt de vista

Antoni Argent Ballús

Professor de Secundària i Economista

Llei del mínim esforç i generació «ni-ni»

En els últims vint anys s'han produït a casa nostra molts canvis (econòmics, culturals, educatius...) però hi ha aspectes, com la necessitat d'esforçar-se, que no haurien de desaparèixer mai. En la societat «adormida» en la qual vivim, es nota la falta d'esforç, d'educació, de motivació, de responsabilitat... Hem de ser conscients que els alumnes d'avui seran els encarregats de governar els nostres ajuntaments, dirigir les empreses, les associacions i escoles, hauran de decidir les polítiques mediambientals, crear llocs de treball... La societat del futur estarà formada per aquests alumnes que actualment estan estudiant l'ESO, una etapa en la qual la falta d'esforç és un dels principals motius que provoquen l'existència de l'elevat fracàs escolar que tenim a les aules.

En aquesta línia, ja fa temps que existeix una llei d'aplicació directa que no fa falta que ningú la redacti, ni l'aprovi ni l'executi. A més, s'està convertint en un dels grans perills per a la nostra societat i, sobretot, per a les generacions futures, ja que cada dia que passa té més seguidors... Em refereixo a la Llei del Mínim Esforç, que s'aprèn a tot arreu i enlloc. Perseguim allò que és fàcil, el que no costa, el que no ens porta inquietuds i, el que en definitiva, allò que no ens fa pensar. I per pensar cal plantejar-se preguntes. Ens fem preguntes? Diria que no. Necessitem obrir els ulls a la importància que té l'esforç com a garantia de progrés i desenvolupament futur. Amb sacrifici pot ser que aconseguim els nostres objectius, però sense sacrifici segur que no assolirem res.

Relacionat amb aquestes paraules ja fa mesos que ha sorgit una generació desvitalitzada, caracteritzada

pel rebuig a estudiar i treballar: la generació *ni-ni*. Tan preocupats amb la crisi econòmica, abans de reconstruir l'economia hem de reconstruir la persona i per això hem de recuperar valors com l'esforç, la disciplina, el respecte, la solidaritat i tenir clar, com diu l'escriptora Julia Navarro, que «una societat que menysprea el coneixement i l'experiència no té futur». El veritable problema és que hi ha moltes persones que pensen que aquests valors són d'una altra època i que els temps han canviat. No hi estic d'acord.

Oblidem fàcilment les dades esgarrioses que tenim: 30% de fracàs escolar, 32% d'abandonament escolar, 40% d'atur juvenil... al qual hem d'afegir

aquests joves de nova creació, els *ni-ni*, als quals s'ha sobreprotegit fins a l'extrem. Molts cops el fracàs vital d'aquests joves comença a casa on ja ni s'esforcen per ajudar en les tasques domèstiques. Llavors, què podem esperar dels alumnes quan estan al centre escolar o a la feina? Per tant, el que *ni* estudia *ni* treballa també progressa però només cap a la ignorància i cap a la pobresa (no material) sinó personal i espiritual.

Per avançar necessitem joves amb entusiasme, amb el desig d'aprendre, amb la il·lusió de fer realitat els seus projectes i amb l'energia suficient per tirar endavant.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Pregària del contrari de tot

Heus ací una pregària molt interessant. És original i realista. Suggereix, amb la veritat, que Déu sempre escolta les nostres oracions. Jesús va dir a l'evangeli que truquéssim i se'ns obriria, que demanéssim i obtindriem. Això no significa que Déu ens atorgui el que li demanem. Ell, precisament, perquè és Pare, dona als seus fills allò que necessiten. Imagino que l'autor de la pregària que presento hauria demanat al Pare celestial, una i mil vegades, el que creia convenient per a si mateix. L'experiència el va purificar. L'oració queda situada en els paràmetres realistes que li escauen. Aquesta és la pregària del contrari de tot: «Us vaig demanar força, Senyor, per tenir èxit. Vaig rebre defalliment, i vaig aprendre a ser humil.

Us vaig demanar salut, Senyor, per fer grans coses. Vaig rebre malaltia, i n'he fet de millors. Us vaig demanar diners, Senyor, per poder ser feliç. Vaig rebre pobresa, i vaig aprendre a ser savi. Us vaig demanar poder, Senyor, perquè la gent m'apreciés. Vaig rebre feblesa, i vaig sentir la vostra necessitat. Us vaig demanar, Senyor, tenir molts amics per sentir-me estimat. Vaig rebre un cor per estimar molts germans. Us vaig demanar, Senyor, totes les coses que em podien alegrar la vida. Vós em vau donar la vida, perquè m'alegrés de totes les coses. No he rebut res, Senyor, del que us havia demanat. Però he rebut tot allò que, en el fons, desitjava. Malgrat jo mateix, he vist acomplertes totes les pregàries que no he formulat. Gràcies, Senyor!» (Es tracta, segons he trobat, de l'adaptació d'una pregària gravada en una placa d'un hospital de Nova York.)

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Pregària i ofertori

Cap d'aquests dos aspectes és essencial, però sí important i pedagògic.

L'homilia va enganxada a la proclamació de la Paraula de Déu. Les d'estil telegràfic, en principi poden agradar però, a la llarga, no tenen utilitat evangèlica. L'aliment de l'ànima ha de ser més sòlid i reposat que un entrepà fugaç. Els textos de la comunitat cristiana primitiva, la que d'un grupet de membres va ser capaç de créixer i d'arribar fins a nosaltres, no són precisament missatges SMS.

El credo és la firma, la ratificació personal del sentit de la presència. El segueix la Pregària dels Fideles. La fórmula emblemàtica l'ostenta la que està inclosa en l'Acció Litúrgica de Divendres Sant, però no cal repetir-la. És més, en la possibilitat de participació individual i lliure hi ha un dels seus encants. Recordo que en un campament escolta, cap als anys seixanta, els deia: «Som una unitat catòlica i ho hem de demostrar, cada matí celebrarem la missa, ara bé, alguns de vosaltres: els intendants o els que heu d'anar al poble a comprar, potser no disposeu de prou temps. Podeu romandre-hi la primera part, encomanar-nos les vostres súpliques i desitjos i anar a complir amb el deure (una altra cosa era el diumenge).» Amb sinceritat i espontaneïtat ens comunicaven els desitjos i després marxaven. Cal afegir a tot això, que la fe individual no sempre arriba al nivell eucarístic, però sí a la lectura instructiva i a la invocació (gimnàstica espiritual, en deia una noia que va venir a Taizé i que va quedar encantada de les pregàries).

Cap a l'any 1953, ens arribaven notícies de les inquietuds religioses d'estudiants francesos agrupats a la parròquia universitària, situada al barri llatí de París. Ells editaven una revista i un dia hi vaig veure una fotografia de l'ofertori en una pàgina. Era d'un gran cistell, on s'hi acumulaven pots de conserva, ciris, vi de celebrar, cafè soluble i no sé quantes coses més. Aquesta imatge em va quedar gravada i, en el moment de la meua ordenació sacerdotal, i de celebrar la Primera Missa solemne, en aquells temps de gran pompa, que anava acompanyada de més regals que els que es feien a una núvia, a més de seient reservat per a l'esdeveniment, no vaig voler seguir aquest costum. Tothom estava convidat i assabentat del significat de la festa. Nois i noies del món excursionista, de la JOC i de l'escoltisme van oferir pa, embotits, mantega, un colom, xocolata, etc. Vaig tenir la satisfacció de menjar-m'ho emocionat amb la família i que una part fos per als pobres.

Aquest ofertori ha estat substituït pel lliurament d'una almoïna, l'anomenat estipendi, que desdibuixa, tot i que facilita el gest. Sé que no és cap novetat això que explico, però vull assenyalar dos errors en els quals caiem fàcilment. No és pedagògic que es digui: ara els infants oferiran aquestes pedres o aquests dibuixos que han fet» (de vegades gargots grollers). Si el noi ofereix una cosa, ha de ser conscient que té valor o bellesa i alguna utilitat per a la celebració. El segon error es dona entre gent adulta i vol ser guarniment de grans solemnitats. Per part dels organitzadors s'escull alguna cosa sumptuosa i després s'encarrega a algú que l'apropi a l'altar. Potser ni saben què porten, ni han tingut art ni part en la tria. Però, queda bé! Pura comèdia!

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Un poder maligne que té nom i cognoms

Un dels consells que donen sempre als professionals de treball social és que no es deixin afectar pels problemes dels seus «usuaris». I ho entenc, perquè no podrien treballar i potser aniria en detriment del seu propi èxit, si es pot donar aquest nom als èxits aconseguits. En el meu cas i en molts com el meu ni tractem amb usuaris ni som professionals. Som només persones que volem estar al costat dels qui pateixen i, o bé perquè podem disposar del nostre temps lliure o bé de la nostra jubilació, ens hi volem dedicar. És per això que a vegades no puc aconseguir deixar d'afectar-me fins al punt de patir des de l'autèntica compassió, és a dir, patir amb la persona que està al costat nostre.

Ahir va ser per a mi un dia d'aquests. La paraula més adient és la d'impo-tència. Com en altres ocasions vaig sentir el mateix que aquells deixebles de Jesús que li diuen —tornant d'una de les seves missions encomanades pel Mestre— que no han pogut treure dimonis...

Una mare que plora, un filla que fa dies que no apareix, una notícia del lloc on la puc trobar i una ajuda incondicional dels professionals d'aquell lloc —la narcosala— perquè la puguin entretenir fins que jo arribi.

Minuts després ja hi havia arribat. Amb les seves croses i amb un aspecte deplorable s'escapolia sense fer cas dels consells que aquells boníssims professionals li donaven. Només veure-la em va caure l'ànima als peus.

No només era l'ull morat, els punts al front i les nafres dels llavis, era el seu aspecte total amb les espatlles caigudes com si portés a sobre un pes insuportable... I és que, veritablement, el portava. Al seu costat, un noi en condicions semblants. Jo havia parlat amb la meua amiga dient-li que l'aniria a buscar i la portaria a un lloc perquè no dormís al carrer com ho estava fent des que va fugir de l'home que la maltractava. M'havia dit que sí, però en aquell moment va poder més la força d'una necessitat imperiosa molt més potent i desequilibrant que aquells dimonis de què parlaven els deixebles de Jesús. Era com si un poder més fort que ella mateixa l'arrossegues. Necessitava una dosi. Ho vaig entendre. I també sabia el nom que tenia aquell poder tan fort: el traficant que viu i s'enriqueix d'això sense sentir-se culpable d'aquestes vides desfetes o perdudes abocades a la mort, en el pit-jor dels casos. «No, ara no», em deia suplicant. «Després, després aniré on vulguis. Però ara he d'anar a fer una cosa. Et juro que després aniré on em diguis.» Jo sabia que això era difícil. Que després ni se'n recordaria. No va servir de res dir-li que tenia allà mateix un taxi esperant i que l'ajudàrem a sortir d'aquella necessitat a l'hospital.

No vaig poder fer cas dels consells que he sentit tantes vegades de no deixar-nos afectar... Amb llàgrimes als ulls vaig veure com s'allunyava caminant amb dificultat agafada per aquell altre noi que li deia alguna cosa a cau d'orella. I jo ja no hi vaig poder fer res.

Zoom

Eduard Brufau

El 2 de maig passat els Estats Units assassinaven al seu amagatall del Pakistan el terrorista més buscat del món, Osama bin Laden. La revista nord-americana Time publicava un número especial amb aquesta explícita portada, la mateixa que va fer servir per la mort de Hitler. Bin Laden era culpable de l'assassinat de milers de persones arreu del món, però és legítim demanar-se l'efectivitat i sobretot la moralitat de recórrer a la violència per combatre la violència.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La manipulació de les masses

Quan reflexiono sobre determinats períodes de la història, em crida l'atenció que societats senceres vagin a la deriva, segueixin cegament un líder malgrat que els condueixi a l'abisme, i caiguin en la irracionalitat després de lliurar-se a la voràgine emocional. Persones, que semblen raonables i sensates, ho deixen de ser quan es veuen atrapades per aquesta dinàmica perversa de la manipulació de masses. Qui no s'ha preguntat mai com pot ser que un bon pare de família pogués treballar als camps de concentració sense sentir remordiments de consciència?, com és que hi ha terroristes que se suïciden assassinant els altres?, com és que militars maten els seus conciutadans...? Les consignes colonitzen la ment i desactiven qualsevol mínim sentit de crítica i distància.

El món del futbol, tal com l'hem viscut enguany, ens proporciona claus d'interpretació sobre el fenomen de la manipulació de masses. Aquesta comparació, molt allunyada de casos tan dramàtics, té, amb tot, els mateixos mecanismes de fons, algun dels quals presento a continuació.

Primer, un líder il·luminat. Una personalitat irresistible, malgrat que narcisista i paranoica. Un caràcter antisocial, que ratlla la patologia i que crea enemics arreu. Els seus el segueixen a cegues. Compta amb un impacte mediàtic increïble, les seves frases es converteixen en dogmes de fe, eclipsa la resta de competidors, apareix a totes les portades. Gairebé se li atribueixen poders divins i totes les seves actuacions són considerades sublims. S'identifica amb el triomf, sense tenir en compte els mitjans per arribar-hi.

Segon, un col·lectiu en indignació. No veuen futur i viuen del passat. Els adversaris els guanyen amb elegància. No poden suportar el triomf aliè. Necessiten un salvador, algú que els tregui del túnel, que els retorni a les glòries pretèrites. S'entreguen a ulls clucs al nou líder, malgrat que amb això traeixen les seves essències històriques. Adopten el seu punt de vista, n'accepten el guió, s'entusiasmen amb els seus discursos. Si l'èxit no arriba, la culpa és dels altres. Creuen que amb diners s'aconsegueix tot.

Tercer, uns poders fàctics. Com a la pel·lícula de Joseph Losey, el poderós ésser superior, que el contracta, acaba sent un submís esclau de les exigències del servent. Els papers s'inverteixen. Les empreses mediàtiques perden credibilitat en la mesura que abdiquen del seu sentit ètic i es lliuren al líder. Augmenten les seves audiències, incrementen les vendes, però es llancen als braços de la mentida i l'engany. La realitat no interessa. Fabriquen un relat que complaqui el líder. I el col·lectiu indigent s'ho creu. Necessita creure-s'ho per subsistir.

Quart, uns enemics a batre. El líder s'envalenteix amb els enemics. L'odi, mecanisme que consumeix més adrenalina que l'amor, s'aboca sobre els nois de la masia, tot i que hagin elevat el pavelló de la selecció a la màxima esplendor. Se'ls denuncia per fer el que no saben: jugar brut. El líder, sempre pendent del resultat, no suporta la bellesa ni la poesia.

Cinquè, una ideologia perversa. Tot són excuses: horaris, calendaris, jutges... Qualsevol pretext serveix per alimentar el victimisme. Fins i tot es difama l'enemic acusant-lo de dopatge. Tot s'hi val: errors d'infografia, manipulació de vídeos, mentides, calúmnies, martingales amb la gespa... Es tracta del retorn de Maquiavel: «El fi justifica els mitjans.» El líder n'ha colonitzat la ment, però quan el seu ego busqui altres interessos els deixarà a la cuneta. Tindran un despertar ben dur.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA

PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

Des del monestir

Gaudí i el neogòtic

Tots els estudiosos de l'obra de Gaudí observen en ell una decidida i expressa voluntat de trencar amb l'estil neogòtic i crear una arquitectura nova. El temple de la Sagrada Família havia estat encomanat de primer a l'arquitecte Villar, que va començar per la cripta, d'estil neogòtic. Villar va ser també l'arquitecte de la restauració de Montserrat, després de la destrucció pels francesos. Conten que quan li van ensenyar l'església va dir: «M'hi sobra la verja». Van replicar-li que, sense la imatge de la Verge, Montserrat no és res. Però ell, murcià, volia dir la reixa (verja, pronunciat verxa), la gran reixa que separava el presbiteri de la nau dels fidels. Tenia raó, i la reixa va ser

traslladada al cancell de l'entrada, que és on ara es troba. Villar no es va entendre amb els promotors de la Sagrada Família, que el van rellevar i van encarregar l'obra a Gaudí, i aquest va abandonar el neogòtic. Això era molt més que un canvi d'estil artístic: era una innovació ideològica. Durant el segle XIX hi ha un retorn romàntic a l'edat mitjana idealitzada. Pensem en les novel·les de Walter Scott. Després de la Revolució francesa, la «Restauració» vol tornar a la clàssica aliança entre el tron i l'altar. Creien que també l'arquitectura

sagrada havia de retornar a l'edat mitjana, i que totes les esglésies havien d'imitar el gòtic. Si no, semblava poc religiós. Encara un segle més tard, quan a mitjans anys cinquanta del segle XX es va construir la nova cripta de la basílica de Lorda en un estil modern, més d'un va comentar que allò semblava un estadi de futbol i no un temple. Però el gran liturgista Mons. Martimort, en un article a la prestigiosa revista *La Maison-Dieu*, va defensar l'obra dient que les tècniques de la construcció, amb el formigó armat, havien propiciat estils nous, i que era poc autèntic aferrar-se a la tècnica i l'estil de quan les catedrals, i tots els grans edificis, es feien de pedra picada.

Hilari Raguer
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Escola de pares: traient força de la debilitat

La infància s'escurça mentre s'allarga l'adolescència. Opinen els mestres de primària i corroboren els pares que els fills d'avui tenen una precocitat més gran que els seus anteriors germans. Com si d'una maduració més ràpida i generalitzada es tractés. Finalitza més aviat aquella infància «adult» plena d'innocència. Poc dura gaudir d'aprendre o exercitar dòcilment la memòria, el càlcul mental, la companyonia i l'obediència. El xarampi de l'adolescència pot començar abans dels dotze anys i segurament prolongar-se durant la vintena sencera. Són llargs anys per pensar i reforçar la convivència generacional, entre pares i fills, néts i avis.

La resiliència, en línia amb la psicologia positiva presenta cinc elements bàsics per seguir entusiasmant-se mútuament i amb humor, per fer d'una gairebé caiguda o de l'ensopegada, un avanç: buscar i trobar la persona significativa; pensar la finalitat, el sentit de l'existència, l'explicació interna o coherència personal; sentir i expressar els

sentiments propis i els de l'altre; més que simpatia cal manifestar l'empatia, el compromís compartit; entusiasmar l'altruisme, l'ocupació i la preocupació per un altre, gaudint de la satisfacció d'ajudar per ajudar-se a un mateix; i, finalment, no deixar mai el sentit de l'humor, el distanciament irònic o la sana relativització.

És convenient demanar consell o ajuda però sempre contrastar, dialogar, debatre i pensar junts, en parella o amb altres. Tan desaconsellat és mirar cap enrere, autocompadir-se o sentir-se culpable com no treballar de manera didàctica problemes de relació i trobar solucions. Plorar tant com calgui, però mirar de refer aquella confiança que s'ha perdut; no caure en la trampa de creure que la situació que ens preocupa no té remei. Participar en diàlegs de pares i compartir, en grups de discussió, debat, aprendrem que també errar és humà. Però, com més i millor assagem millor anirem fent-ho. En qualsevol cas, sense pressa, i sense esperar una altra recompensa que la d'exer-

citar una paternitat responsable.

Es creix per la força de la gratuïtat i per l'exigència de la responsabilitat. Importa el que està ben fet, però sovint els progenitors obliden que els fills, com ells mateixos, són imperfectes. Per això es pot caure en la temptació d'exigir en excés. L'altra cara pot ser donar-los-ho tot —l'atractiu de la falsa riquesa— sense saber esperar el temps que calgui perquè descobreixin que poden aprofitar-se de l'esforç, del valor de les petites coses que durant aquesta preparació a la vida d'adult s'obliden.

Enseñar a los hijos a convivir: Guía práctica para escuelas de padres y abuelos (Desclee, 2011), de Manuel Segura i Juani Mesa, és la recent i suggeridora oferta d'activitats i propostes per ser treballades en grup, divertides i molt participatives, provocant els pares constantment, de manera que se sentin a gust per comunicar les seves experiències i dubtes per seguir, entre tots, traient força de la debilitat.

F. Diego Espuny
Pedagog

Mirada al món

El camins de Santiago. Camí d'hivern (I)

Són ja molts els camins pels quals fan via els pelegrins cap la ciutat compostel·lana! Cadascun d'ells travessa al llarg de tot el seu recorregut pobles i ciutats particulars que tenyeixen aquest pelegrinatge amb matisos i colors ben diferents. Durant els propers mesos us convido a aprofitar-vos a alguns d'ells i descobrir el que ens regalen. I, per començar, ho farem amb el Camí d'hivern. Aquesta és una de les rutes més desconegudes i s'inicia a la ciutat de Ponferrada, per on passa un dels camins més antics, l'anomenat Francès. El seu recorregut té una llargada d'uns 210 km aproximadament, fins que enllaça amb la Via de la Plata a través de la qual s'entra a Santiago. Potser us cridarà una mica l'atenció el nom, però «tot» té una explicació. Durant l'hivern, l'entrada a Galícia pel Camí Francès no és fàcil ja que O Cebreiro, una bonica muntanya que cal travessar, acostuma a estar pràcticament intransitable per

la neu. Aquest és un dels motius de l'existència d'aquesta ruta alternativa i del nom amb la qual l'han batejada.

I... què us puc dir dels paratges que travessa? Una de les peculiaritats que a mi em sembla ben interessant és el fet que no travessi grans ciutats. El pelegrí sovint camina amb el desig de desconectar de la seva vida quotidiana, de les presses, i anhela, a vegades sense saber-ho, trobar-se amb ell mateix, reconciliar-se amb una realitat a voltes difícil de viure, o, en el cas d'aquell qui creu, enfortir la seva fe i vivenciar l'existència del transcendent. Aquests desitjos necessiten un entorn tranquil, amable, i de llargues hores de soledat i silenci per deixar calmar el pou intern i poder veure amb claredat la profunditat de les coses i de la pròpia vida, i aquest és un dels regals d'aquest camí.

La seva ruta comença a la zona d'El Bierzo pas-

sant per Priaranza, Borrenes, el castell de Cornatel i Las Médulas, un entorn paisatgístic format per restes d'una antiga explotació minera d'or de l'època romana, i que l'any 1997 va ser declarat per la Unesco Patrimoni de la Humanitat. Després s'endinsa a Galícia per la comarca de Valdeorras, a Ourense, i la Ribera Sacra i Terra de Lemos, a Lugo; més endavant Chantada, Dez i Ulla, a Pontevedra, i finalment entra La Corunya per Puente de Ulla. Tot aquest recorregut gallec de la mà dels rius Sil i Miño, que ens conviden a fer-hi un banyet sempre que la climatologia ens acompanyi.

Bé, aquesta es una breu pinzellada, i si us decidiu a fer-lo, en aquestes webs podeu trobar una mica més d'informació:

<http://caminodeinvierno.es>

<http://www.caminodeinvierno.com/>

<http://camino.xacobeo.es/es/caminos/camino-de-invierno>

Marta Miquel
Grau

Santiago de
Compostel·la

Invitació a la santedat

Amb motiu de la beatificació de Joan Pau II se'ns ha apropat novament la figura captivadora d'aquest gegant de l'Església contemporània, que tan proper va estar de tothom en el seu incansable pelegrinatge evangelitzador. Després de tants anys de pontificat, tants documents, tants discursos i tants fets històrics que va protagonitzar, sembla que ja ho sabem tot d'aquest Papa que va commoure el món des del primer moment i que ens va convidar a no tenir por.

Però aprofundir en el sentit de les seves primeres paraules, que evocaven tants passatges de l'Evangeli, continua sent un dels reptes dels cristians de tots els temps. Es tracta de no tenir por de la nostra pròpia humanitat, dels seus desitjos més profunds, i per això no tenir por del Déu que surt al nostre encontre en Jesucrist.

La lliçó última que ens va deixar el papa Wojtyła, com la de tants altres sants al llarg de la història, és que la santedat no consisteix a fer empreses extraordinàries, sinó en la unió amb Crist, a viure els seus misteris i a fer nostres les seves actituds, pensaments i comportaments. És el que ens han comunicat tants sants del nostre temps com sant Josep Maria Escrivà, el beat John Henry Newman o la beata mare Teresa de Calcuta, per esmentar els més recents. La santedat s'alimenta en la pregària, en els sacraments i en la caritat, que teixeix tota la vida de l'Església. En això Joan Pau II ha estat un gegant.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Joan Pau II, beat

Moments de gran emoció,
El conclave us elegí,
Feren una bona elecció,
Amb l'Esperit Sant diví.

Tot i el vostre sofriment,
Recordàveu cada dia,
Per Crist hem de ser valents,
I hem d'estimar Maria.

És per això que els infants,
I el jovent us seguia,
I també ho feien els grans,
Tothom amb gran alegria.

Molts noms us han donat,
Papa Joan Pau II,
Papa, amic, molt estimat,
Per la gent de tot el món.

Papa de les multituds,
Papa content, rialler,
Papa de la joventut,
Papa sempre viatger.

Papa Joan Pau II,
Amb molts noms us han honrat,
Però el que més us escau,
És des d'ara el de Beat.

RAMON GENÉ CAPDEVILA
Cervera

Agraïment

Vagi per endavant el meu agraïment profund i sincer a les cadenes de televisió, sense diferenciar-ne cap, per la fantàstica i ben organitzada retransmissió de la beatificació de Joan Pau II. Els que per un motiu o altre no hi vam poder estar presents, gràcies a aquestes retransmissions, ens sentim com si haguéssim estat a la mateixa plaça de Sant Pere i els voltants, amb les entrevistes, comentaris i anècdotes que van passar durant tota la nit de la vigília. Va ser gratificant recordar tants records d'aquest gran Papa «viatger». Durant el seu pontificat va fer més de 130 viatges; o sigui que, calculant, podia haver fet la volta al món 29 vegades. No ens ho han explicat; ho hem presenciado a través de les pantalles de televisió. Ha estat l'esdeveniment més gran mai vist de desplegament humà. Va pelegrinar i va portar el missatge de l'Evangeli a tants llocs del món que tothom li va voler tornar l'agraïment i compartir l'alegria de veure'l als altars.

Benet XVI va triar una data molt significativa per a la beatificació del seu predecessor: l'1 de maig, primer dia del mes dedicat a Maria, com ell anomenava la Mare de Déu; la festa de la Divina Misericòrdia, que va ser instituïda per Joan Pau II, i també el Dia Internacional del Treball. Ell va ser un treballador com qualsevol altre, i va treballar a la pedrera i després per la defensa a favor dels treballadors.

«Facin tot el possible per escoltar la veu dels obrers i per comprendre'n les exigències legítimes de justícia i equitat», va dir el Pontífex a la Ciutat del Vaticà el 24 de desembre del 1979 davant de la Unió Cristiana d'Empresaris d'Itàlia. Ara només ens queda a tots els que el vam conèixer i escoltar difondre'n el llegat.

RITA VILLENA
Màlaga

Far d'esperança

La fortalesa de Joan Pau II, l'heroïtat de la seva vida i fins al drama que va revestir tantes vegades la seva existència porten el segell de Maria. I no pot ser només casualitat que sigui el mes de maig el moment que l'Església ha triat per reconèixer públicament que el seu fill, Karol Wojtyła, va viure amb bravesa i atreviment l'estil de vida cristià al qual estem cridats tots els membres.

El papa Wojtyła va ser un home excepcional. Però la seva excepcionalitat es va forjar a mesura que va acollir l'amor de Déu en el si de l'Església, i lluny de reservar-lo per a ell sol, el va compartir amb tothom. Aquesta és, sens dubte, la lliçó més gran que una Mare pot donar als seus fills. Joan Pau II va aprendre de Maria a acollir, engendrar i transcendir l'amor amb majúscules. Per això la seva vida va ser heroicament cristiana i l'Església ho celebra, i l'eleva com un far d'esperança per a aquesta humanitat confusa i adolorida. La seva beatificació és una benedicció de Déu.

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

El Papa que no va davallar de la creu

Aquell crit espontani de «*Santo subito!*» que va sorgir de la multitud congregada a la plaça de Sant Pere en conèixer la mort del gran papa Joan Pau II s'ha acomplert.

La vida de Joan Pau II va ser un immens sí a Déu, tal com va quedar de manifest en el moment de la seva mort. En un món que no entén el sofriment i que renega del dolor, Joan Pau II no va davallar de la seva creu

particular. Així ens va mostrar que el sofriment acceptat per amor a Déu i als altres és una força redemptora, una força d'amor no menys poderosa que els grans actes que havia realitzat en la primera part del seu pontificat. Va arribar al final del camí de qualsevol ésser humà navegant en les aigües de la malaltia. Patia seriosos problemes de salut des de l'atemptat del 1981, i va viure les darreres setmanes, fins a la mort, una llarga agonia amb alts i baixos esperançadors, desenvolupada sota els objectius de les càmeres de televisió de tot el planeta.

Crec que a la retina de molta gent van quedar-hi aquelles fotografies des de la seva capella privada mentre seguia a través d'una pantalla televisada i abraçat a un crucifix de fusta el rés del Via Crucis que tenia lloc al Colosseu, la darrera Setmana Santa de la seva vida terrena. No va amagar en cap moment el dolor ni el patiment.

Gràcies, Joan Pau II, pel teu exemple i no t'oblidis dels que pateixen també el dolor d'una malaltia, perquè sàpiguen portar-la amb l'amor que tu ens vas ensenyar.

ELENA BAENA
Màlaga

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Construir des de Crist

Aquests dies de Pasqua, en les celebracions, es repeteix una frase que sempre m'ha intrigat. És aquesta: «La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici.» Seria tan amable d'explicar-me-la de manera més senzilla?

La consideració de Jesucrist com a «pedra angular» és un tema molt conegut. La pedra angular sosté i dona consistència a tot l'edifici. Això ho podem comprovar especialment en els arcs. També en el Nou Testament és un tema recurrent la comparació de la construcció de l'Església, Nou Israel, amb la construcció d'un edifici de «pedres vives» que són els fidels. És el projecte de Déu de construir una humanitat nova a partir de Jesucrist. En el fons es tracta de construir la vida, la realitat des de Crist. Ell mateix explicava que tothom que escoltava i feia cas de les seves paraules construïa la seva vida sòlidament, com una casa que es construeix sobre un fonament de roca forta. En canvi, segons Jesús, menysprear-ne l'ensenyament equival a construir sobre arenes movedisses. També Jesús es referia a ell mateix com a temple de Déu, destruït pels homes i que seria reconstruït en tres dies. La frase que vostè esmenta, efectivament, es repeteix molt en la litúrgia d'aquests dies de Pasqua. És una referència clara a Jesucrist. Els «constructors», governants i autoritats religioses del poble d'Israel, van menysprear i rebutjar Jesucrist i el seu projecte de renovació de la realitat com a pedra fonamental en la seva construcció. Tenien una altra idea, un altre projecte i no van comptar amb Jesús, el qual era la veritable pedra angular del projecte de Déu, el veritable constructor, i així es va manifestar plenament en la resurrecció del Senyor.

També avui hi ha «constructors» que volen construir la realitat sense Jesucrist i, de vegades, en contra seva. Són projectes abocats al fracàs més estrepitosos. Només quan construïm la nostra vida des de Jesucrist, edifiquem en el sentit correcte i amb la solidesa necessària l'«edifici». Aquest edifici no només es refereix a la vida singular de cada persona, sinó al conjunt de la comunitat humana. Qualsevol projecte de construcció de la societat al marge del projecte diví i, encara més, en contradicció oberta amb el disseny de Déu, no pot aportar res de bo a la comunitat dels homes. Aquesta profunda frase bíblica que assaborim en la nostra litúrgia ens convida a preguntar-nos com i des d'on construïm la nostra vida i el món. Comptem amb Jesucrist, veritable pedra angular, triada per Déu per coronar el seu edifici?

- Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Pelegrinatge del Club+Amics a Terra Santa

Vicente Palacios

Arribem a l'aeroport de Tel Aviv. La senyora Ronit, la nostra guia, és jueva i coneix molt bé no només tot el que fa referència a Israel, sinó també a l'Antic i el Nou Testament. Abans de pujar a l'autocar, ens obsequia amb uns enormes dàtils cruixents i tendres que porta amb gel. Som disset al grup. Sortim en autocar cap a Genesaret. Hem travessat la vall del Sharon, que apareix al Càntic dels Càntics.

En el nostre viatge hem passat del fred hivern de Galilea al càlid estiu de Judea. La impressió a Galilea és fantàstica. Encara que Israel és un país sec, a nosaltres ens reben quatre dies de pluja torrencial amb intervals curts de sol. Els camps galileus exulten de vida; estan coberts de flors. El ciclamen és la flor nacional d'Israel. La pluja és per a nosaltres un element més del paisatge, ja que gairebé sempre estem sota teulada; a l'hotel, a l'autocar, als temples, als museus, etc.

A Natzalet fem una primera visita a la gran basílica de l'Anunciació; després, al temple de Sant Josep i al temple ortodox de Sant Gabriel. Mentre la pluja s'enfortia, vam anar fins al lloc de la precipitació, on els natzarens un dia van voler precipitar Jesús. Només dos vam aconseguir arribar fins a uns quants metres de l'abisme. Anar més enllà amb aquell temporal hauria estat absolutament temerari. En aquest indret va oficiar missa el papa Pau VI. Després de dinar, vam tornar a la basílica per a la missa.

L'any 723 un enorme terratrèmol va destruir la ciutat de Tiberíades, on som, i els voltants. Pels camps trobem escampades moltes roques, com caigudes del cel. A dos quarts de nou del matí pugem al vaixell, que s'aturarà cinc minuts al mig del llac perquè meditem. Resulta emocionant escol-

tar al vaixell el disc de música i cant coral que ens posen. A l'hora del dinar, molts demanem el famós «peix de sant Pere», que només es cria al llac de Genesaret i al llac Victòria, a l'Àfrica.

Posteriorment, l'autocar ens du a la ciutat de Safed, la més ortodoxa jueva. Quina meravella visitar-la! Viu exclusivament dels pelegrins. Vam passar una estona fantàstica a la sinagoga de Rodrigo Caro, l'espanyol que la va adquirir. I hi vam comprar força objectes. Ens ensenyen un Pentateuc de cinc segles d'antiguitat. A Haifa vam pujar al Carmel i vam dinar al convent de les Carmelites Descalces. Després vam passar al dels Carmelites i a la seva botiga de records.

L'endemà vam sortir molt d'hora per anar al mont Tabor (paraula que vol dir «melic») per a la missa. Aquelles portes que s'obrien al terra per veure la roca que trepitjaria Jesús amb els apòstols han estat substituïdes per un vidre gruixut per veure-la directament. Des del mont Tabor

veiem el poble de Naïm, on Jesús va ressuscitar el fill de la viuda.

Alguns membres del grup hem estat a Israel diverses vegades. Per això no vaig prendre nota d'algun dels llocs ara visitats i que en el moment de recordar-ho tot escapen a la memòria. És convenient anar a Israel moltes vegades per visitar i reviure tants llocs evangèlics. Vam visitar Tagba, Cafarnaüm, el temple de les Benaurances, el de la Multiplicació dels pans i el del primat de Pere.

Vam arribar a un frondós indret del Jordà on molts pelegrins de diverses confessions, amb túniques blanques, es bategen o renoven el baptisme per immersió. Més avall, els del grup renovem el nostre baptisme. També vam visitar el lloc en què sant Joan Baptista predicava i batejava. L'autocar ens porta al lloc per on se situa la paraula del Bon Samarità. Allà vam celebrar missa, amb el desert de Judà com a fons. Abans alguns vam pujar dalt d'uns dromedaris.

Un altre dia vam visitar la fortalesa

de Masada i Qumran. Vam tenir missa al desert. A Betlem vam visitar la basílica de la Nativitat, on es reuneix una «marabunta» de pelegrins de totes les llengües. Vam tenir la missa al lloc on diuen que va ser la gruta de sant Jeroni i on va traduir de l'hebreu la versió de la Vulgata. Abans vam visitar el Camp dels Pastors, molt ben arranjat pels custodis de Terra Santa. Vam passar la frontera per tornar a Jerusalem.

L'església de l'Ecce Homo i la piscina probàtica són dos llocs que també vam veure. Celebrem missa al costat del Cenacle, al temple dels Franciscans. La guia té previst portar-nos al Museu de l'Holocaust, però tres del grup, amb el permís corresponent, vam anar als barris musulmà i armeni. El camí per aquells carrerons... quina profusió de colors, de cants, d'olors, de rostres, de vestimentes!

L'últim dia vam entrar a la basílica del Sant Sepulcre. Vam celebrar missa en una de les capelles. Vam visitar Ein Karem, concretament el temple que commemora el naixement de sant Joan Baptista. Una mica més amunt hi ha una altre temple, també catòlic, que recorda la trobada de Maria amb Elisabet. S'anomena església de la Visitació. Tots dos temples estan sota la protecció d'Espanya i estan atesos pels custodis de Terra Santa.

Pel que fa als paperets que es deixen entre les pedres del mur de les Lamentacions, amb les peticions dels pelegrins, són retirats curiosament dues vegades l'any: per Pasqua i el Dia del Perdó. I després són enterrats. Preguntem a la guia si hi ha el projecte de reconstruir el temple de Jerusalem i ens diu que serà reconstruït quan torni el Messies.

El viatge de tornada a Barcelona el fem sense novetat. Quin privilegi hem tingut d'anar a Terra Santa!

Homenatge a Bernardino Casado Pascual

Mn. Hermenegildo Pedro Larrad

El 20 de maig del 1903 naixia Bernardino Casado Pascual, tercer dels nou fills, del matrimoni format per Teodoro Casado i Florentina Pascual, al poble de Mazarete (Guadalajara). Els seus pares vivien de fer de pastors i Bernardino va continuar la mateixa vocació des dels primers anys de vida. Pròximament farà 108 anys, cosa que el converteix en l'home de més edat de tot Espanya.

Per felicitar-lo en nom de la Pastoral de la Salut, hem tingut la satisfacció de saludar i compartir amb Bernardino una tarda, plena d'històries viscudes que ens ha anat relatant, a Barcelona, acompanyat dels seus fills Concha, Lorenzo, Germán i Teodoro. Faltava Florentina, que viu a Burgos.

I als seus 108 anys va recordant i parlant de la seva infantesa i la seva joventut. Són tants els pensaments que Bernardino fa reviure! Amb dates i tots els detalls, ens parla, per exemple de la seva estada a la guerra del Marroc, l'any 1925. «A Ara-

goncillo vaig conèixer Vicenta, filla de Mochales, que també guardava ovelles. La mateixa natura va ser testimoni d'aquella trobada. Poc temps després ens vam casar. Jo tenia 27 anys i ella 20», explica Bernardino.

L'alegria més gran de la seva vida l'ha compartit amb la seva esposa Vicenta, fins al 20 de gener del 1987. A Mochales (Guadalajara), després d'una malaltia, ens va dir adéu, i al cementiri el seu cos descansa al costat dels seus éssers estimats. Per a Bernardino, Mochales ha estat el seu poble, on té la casa. En jubilar-se hi van passar 18 anys inoblidables, tenint cura de l'hort i dedicat a la pesca de truites i crancs.

Però Bernardino ni els seus fills no poden oblidar l'any 1946. Un any que va canviar la vida de tota la família. Per una malaltia, les cabres que tenia s'anaven morint riera riera dia, fins arribar a les 150. Temps per no recordar-los, però que són impossibles d'oblidar. Els seus fills comenten que quan arribava el seu pare a la nit a casa, després d'haver passat tot el dia tenint cura de les cabres, la seva mare

li preguntava: «Bernardino, quantes n'han caigut avui?» Amb veu greu i trista, responia que tres, quatre, cinc, etc. I continuen comentant: «A la nostra mare sempre la recordem plorant en aquests moments.»

Des de l'any 1988, Bernardino viu a Barcelona amb els seus fills, els seus 11 néts i 12 besnéts, i un que està a punt d'arribar, alternant amb les vacances a Mochales, en aquella casa, que també guarda el record de fa 112 anys. La riuada que va causar grans perjudicis, entre ells, la mort de les cavalleries i l'aviram que hi havia a la casa. Més tard, van desviar els cabals de les tempestes pel túnel cap al riu Mesa.

Un temps passat que hem fet present. Bernardino és un home ple de vida i d'anys que encara transmet pau i amor, i no pas menys alegria. Un nen que va néixer, com Jesús, en un estable; un bon pare, avi i besavi que ha sabut donar testimoni d'aquells moments de la vida senzilla. Una llavor que ha anat sembrant en la seva descendència i que, com en una bona terra, donarà un gran fruit.

Paraula i vida

Les vocacions, futur de l'Església

Aquest quart diumenge de Pasqua l'Església celebra la 48a Jornada Mundial d'Oració per les Vocacions, que enguany té com a lema «Proposar les vocacions a l'Església local». Aquest lema és una invitació a les diòcesis de tot el món —i en primer lloc als bisbes— a preguntar-nos si fem tot el que cal per tal que l'Església actual i la del futur compti amb les vocacions que necessita per seguir exercint la seva missió.

He dit diverses vegades que la nostra societat seria molt diferent si hi desapareguessin les institucions de l'Església. Malgrat les limitacions de les persones i de les institucions, creiem que l'aportació de les obres cristianes a la nostra societat és altament positiva. I aquesta aportació està en entredit si falten vocacions que assegurin el relleu generacional, tant vocacions sacerdotals com a la vida religiosa. Aquesta és una responsabilitat especial dels bisbes, i en sóc molt conscient. Tanmateix, també és cert que aquesta responsabilitat és de tots. Ho diu clarament el papa Benet XVI en el missatge que ha publicat per a aquesta jornada amb aquestes pa-

raules: «Especialment en el nostre temps, en què la veu del Senyor sembla ofegada per unes altres veus, i la proposta de seguir-lo tot lliurant la pròpia vida sembla ser massa difícil, tota comunitat cristiana, tot fidel, hauria d'assumir conscientment el compromís de promoure les vocacions.»

El mateix Benet XVI ha donat exemple de sentir aquesta responsabilitat en fer un acte inhabitual en les activitats papals: adreçar una carta als seminaristes de tota l'Església, el 18 d'octubre del darrer any. Ell mateix cita aquest fet per tal d'animar tots a ser conscients de la pròpia responsabilitat en el naixement i la cura de les vocacions al ministeri ordenat i a la vida consagrada a Déu.

Adreçant-se als que ja es decidiren a entrar en un seminari, el Papa els diu en aquesta carta: «Heu fet bé. Perquè els homes, també en l'època del domini tecnològic del món i de la globalització, seguiran tenint necessitat de Déu, del Déu manifestat en Jesucrist i que ens reuneix en l'Església universal, per aprendre amb Ell i per mitjà d'Ell la vida verita-

ble, i tenir presents i operatius els criteris d'una humanitat vertadera.»

Qui em llegeixi (o m'escolti) potser es preguntarà què pot fer, com a membre de l'Església, davant el problema del foment de les vocacions. El missatge del Papa per a aquesta jornada insisteix precisament en la missió de cada membre de l'Església i de cada comunitat per animar i acollir les vocacions, tant sacerdotals com religioses. I en aquest sentit recorda que la pregària és el primer mitjà per a suscitar i acompanyar les vocacions sacerdotals i religioses.

I amb la pregària, cal crear allò que el Sant Pare anomena *humus* vital —és a dir, la terra fèrtil— per tal que sorgeixin les vocacions al sacerdoci ministerial i a la vida consagrada a Déu i al servei dels germans. De les vocacions depèn, certament, el futur de l'Església. Però són també un test per a cada diòcesi, perquè —com diu el Papa en el missatge que he citat— «la capacitat de cultivar les vocacions és un signe característic de la vitalitat d'una Església local».

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

El Sant Crist de Salomó

Cada diumenge del mes de maig es representa a Salomó el Ball del Sant Crist, seguint una lloable tradició que data de 1840, quan el va compondre Marc Fusté. Els qui hagin assistit a una d'aquestes funcions, que tenen lloc a l'interior de l'església parroquial des de 1972, no oblidaran la bellesa i el fons d'aquesta representació popular.

L'espectacle religiós participa en la seva forma d'alguns balls que es fan en honor de sants patrons, com el de Santa Margarida, a la Riera de Gaià, per citar-ne un. És també un típic ball parlat dels quals n'hi ha moltes mostres en la cultura catalana. I també és autènticament sacramental, ja que té un fons dramàtic que està dirigit a exaltar Crist a la creu.

La peculiaritat en aquest cas és que el protagonista no és un sant, sinó un antic mercader del poble que va en vaixell a Alger a la recerca de cereals per

pal·liar una gran fam de la seva comarca. Allí, després de diverses peripècies, compra a un musulmà, a preu del seu pes en plata, un crucifix que portarà al seu poble i serà objecte de molta veneració. Aquest mercader de Salomó va existir, es deia Josep Nin; el temps n'ha engrandit la llegenda i l'espectacle sacre l'ha convertit en personatge central del drama.

Aquest tipus de representacions teatrals populars dels misteris de la fe, com les diverses Passions, o la de l'Assumpció de la Mare de Déu que es representa a la Selva del Camp a l'agost, tenen una gran riquesa artística, que per la seva antiguitat ha anat enriquint-se en successives generacions, i —a voltes de manera una mica innocent però no desproveïda de teologia— recullen un sentiment espiritual molt profund.

En el cas de Salomó, el Ball va estretament unit a

la devoció a la imatge del Sant Crist que es venera en una capella lateral de l'església. Si el drama es remunta a mitjans del segle XIX, de la devoció al Crist ja hi ha testimoni escrit en 1552, fa ja més de quatre segles. El poble va construir la capella que l'alberga entre 1708 i 1715, precisament enmig d'una guerra (recordem els fets de l'11 de setembre del 1714) que va afectar molt greument Catalunya.

Animo la bona gent de Salomó, que any rere any es prepara per representar aquest Ball del Sant Crist, que continuïn fent-ho amb l'entrega i professionalitat de sempre. I als qui no l'hagin vist encara, que acudeixin a aquesta experiència aprofitant aquests diumenges de maig i, una vegada al temple, que es deixin portar pel misteri d'aquest Crist Redemptor nostre que és el centre d'aquest antic drama.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAI I)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 4)

MAIG

15. DIUMENGE

Diumenge IV, Blanc. Lectures: Fets 2,14a.36-41 / Salm 22 / 1Pere 2,20b-25 / Joan 10,1-10
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Isidre; Torquat, b. i mr.; Eufraasi, b. i mr.; Santes, Joana de Lestonnac, rel. i fund.

16. DILLUNS

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 11,1-18 / Salm 41 / Joan 10,11-18
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Honorat, b.; Joan Nepomucè, prev. i mr.; Simó Stock, prev.; Germer, b.; Santes, Margarida de Cortona, rel.

17. DIMARTS

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 11,19-26 / Salm 86 / Joan 20,22-30. O bé: *Sant Pasqual Bailón* (ML), *Blanc.*
ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Restituta, vg.

18. DIMECRES

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 12,24-13,5 / Salm 66 / Joan 12,44-50. O bé: *Sant*

Joan I (ML), *Vermell.* Tarragona: *Sant Pròsper* (MO), *Blanc.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fèlix de Cantalici, rel.; beat Joan Gilbert, rel.; Santes, Rafaela-Maria Porras, rel. i fund.

19. DIJOUS

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 13,13-25 / Salm 88 / Joan 13,16-20. Vic: *Sant Francesc Coll Guitart* (MO), *Blanc.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Celestí V, p.; Santes, Ciríaca.

20. DIVENDRES

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 13,26-33 / Salm 2 / Joan 14,1-6. O bé: *Sant Bernardí de Sena* (ML), *Blanc.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Boi, mr.; Hilari i Silvi, b.; Santes, Basilissa, vg.

21. DISSABTE

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 13,44-52 / Salm 97 / Joan 14,7-14. O bé: *Sant Cristòfor Magallanes* (ML), *Vermell.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Secundí, mr.; Torquat i comp. mr.; Santes, Virginia, viuda.

Lectures bíbliques

Diumenge IV de Pasqua

Lectura primera

Ac 2,14a.36-41

Déu l'ha constituït Senyor i Messies

Lectura dels Fets dels Apòstols:

El dia de la Pentecosta, Pere es posà dret amb els onze, alçà la veu i digué a la gent: «Tot el poble d'Israel ha de saber sense cap dubte que aquest Jesús que vosaltres vau crucificar, Déu l'ha constituït Senyor i Messies.» En sentir això, es van penedir de tot cor, i deien a Pere i als altres apòstols: «Germans, digueu-nos què hem de fer.» Pere els va respondre: «Convertiu-vos, i que cadascun de vosaltres es faci batejar en el nom de Jesús, el Messies, per obtenir el perdó dels pecats. Així rebreu el do de l'Esperit Sant, ja que la promesa és per a vosaltres i els vostres fills, i per a tots aquells que ara són lluny, però que el Senyor, el nostre Déu, cridarà.» Pere continuava confirmant això mateix amb moltes altres paraules i els feia aquesta recomanació: «Aparteu-vos d'aquesta gent innoble.» Els qui acceptaren la predicació de Pere es feren batejar, i aquell dia s'afegiren a la comunitat unes tres mil persones.

Salm responsorial

22

El Senyor és el meu pastor, no em manca res,
em fa descansar en prats deliciosos;
em mena al repòs vora l'aigua,
i allí em retorna.
Em guia per camins segurs
per l'amor del seu nom.

R. *El Senyor és el meu pastor, no em manca res.*

Ni quan passo per barrancs tenebrosos
no tinc por de res,

perquè us tinc vora meu;
la vostra vara de pastor,
m'asserena i em conforta. **R.**

Davant meu pareu taula vós mateix,
i els enemics ho veuen;
m'heu ungint el cap amb perfums,
ompliu a vessar la meva copa. **R.**

Lectura segona

1Pe 2,20b-25

Heu tornat a aquell que és el vostre pastor i guardià

Lectura de la primera carta de sant Pere:

Estimats: Si després d'obrar bé us toca sofrir, i ho suporteu amb paciència, això sí que té mèrit davant de Déu. Aquesta és la vostra vocació, ja que també Crist patí per vosaltres, i així us deixà el seu exemple perquè seguïu les seves petjades. «Ell no obrava amb violència ni tenia mai als llavis la perfídia.» Quan l'insultaven, no responia insultant; quan el turmentaven, no responia amb amenaces; sinó que confiava la seva causa a aquell que judica amb justícia. A la creu, ell «portà» en el seu cos «les nostres culpes», perquè no visquem com a pecadors, sinó com a justos. «Les seves ferides ens curaven.» Tots vosaltres «anàveu errants com un ramat que es dispersa», però ara heu tornat a aquell que és el vostre pastor i guardià.

Al·leluia

Jn 10,14

*Jo sóc el bon pastor, diu el Senyor:
Jo reconec les meves ovelles,
i elles em reconeixen a mi.*

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista

L'atri de les ovelles té porta i porter

Ens trobem a l'últim acte de l'escena del cec de naixement que ja vam comentar el quart diumenge de Quaresma. El passatge que llegim avui (Jn 10,1-10) s'hauria d'iniciar dos versets abans (9,40-41), altrament no podrem endevinar a qui Jesús adreça la comparació: «Ho sentiren alguns fariseus que eren amb ell i li digueren: "Per ventura també nosaltres som cecs?"» En el context es diferencien clarament tres classes de fariseus: els qui afirmen que Jesús no pot venir de Déu, perquè no observa el precepte sabàtic; els qui repliquen que un pecador no pot fer aitals senyals (9,16) i, uns tercers, els qui es troben en companyia de Jesús (9,40), és a dir, deixebles pertanyents al partit fariseu, a qui Jesús respon: «Si fóssiu cecs, no tindríeu pecat; ara, però, com que dieu que "Hi veiem", els vostres pecats persisteixen.» En la comparació que Jesús els adreça es distingeixen: «l'atri de les ovelles», on aquestes esperen ser sacrificades en el Temple; «la porta» que hi dona accés, amb la qual Jesús s'identifica: «Jo sóc la porta de les ovelles»; els qui han vingut abans d'ell, a qui qualifica de «lladres i bandits», perquè no han entrat per la porta, sinó saltant el mur «per robar, sacrificar i esgarriar»; finalment, la figura d'«el porter», l'encarregat d'obrir el qui ell reconeix que és pastor de les ovelles perquè entra per la porta, crida les seves ovelles pel seu nom i les treu a fora, i que no deixa entrar els qui vénen amb el propòsit d'aprofitar-se de les ovelles per als sacrificis. Pastor i porta s'identifiquen en la persona de Jesús, disposat a donar la vida per les seves ovelles: «Jo sóc la porta: tot el qui entri per mi, se salvarà, podrà entrar i sortir i trobar pasturatge.» Després de treure les pròpies ovelles fora de l'atri del Temple on havien de ser sacrificades, «camina davant d'elles, i les ovelles el segueixen, perquè reconeixen la seva veu». De l'atri tancat i barrat hem passat a un camp obert, on les persones alliberades poden entrar i sortir lliurement i alimentar-se de la paraula que surt de la boca del Pastor.

Evangelí

Jn 10,1-10

Jo sóc la porta per entrar a les ovelles

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús parlà així: «Us ho dic amb tota veritat: el qui no entra per la porta al corral de les ovelles, sinó que salta per un altre indret, és un lladre o un bandoler. El qui entra per la porta és el pastor de les ovelles: el guarda li obre la porta, i les ovelles reconeixen la seva veu; crida les que són seves, cadascuna pel seu nom, i les fa sortir. Quan té a fora totes les seves, camina al davant, i les ovelles el segueixen, perquè reconeixen la seva veu. Però si és un estrany, en lloc de seguir-lo, en fugen, perquè no reconeixen la veu dels estranys.» Jesús els parlà amb aquest llenguatge, però ells no entengueren què volia dir. Jesús continuà: «Us ho dic amb tota veritat: Jo sóc la porta de les ovelles. Tots els qui havien vingut abans que jo eren lladres o

bandolers, però les ovelles no en feien cas. Jo sóc la porta. Els qui entrin passant per mi, se salvaran de tot perill, podran entrar i sortir lliurement i trobaran pasturatges. Els lladres només vénen per robar, matar i fer destrossa. Jo he vingut perquè les ovelles tinguin vida, i en tinguin a desdir.»

«Jesús, Senyor nostre, el gran pastor de les ovelles» (Hebreus 13,20)

Pere Tena
Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

A la meitat de la cinquantena pasqual

Amb la IV setmana de Pasqua arribem cada any a la meitat de la cinquantena pasqual, i l'itinerari mistagògic (vegeu articles precedents) continua amb una altra direcció. La litúrgia del diumenge IV de Pasqua està tota ella dominada per la imatge del «gran pastor de les ovelles, Jesús, Senyor nostre. El Déu de la pau l'ha fet pujar d'entre els morts, gràcies a la sang d'una aliança eterna» (vegeu Hebreus 13,20). El Crist ressuscitat que s'apareixia als apòstols, que fa néixer de nou els fidels per l'aigua i per l'Esperit, i els dona el pa de vida que és la seva carn oferta per la vida del món, és contemplat i reconegut per l'Església com el pastor d'aquest ramat de Déu que és ella mateixa, d'acord amb la paraula de Jesús: «Jo sóc el bon pastor!» Des d'ara, els dies que resten de la cinquantena seran una nova entrada en la conversa de Jesús amb els deixebles, en la qual ens parla del que Ell continua fent per nosaltres, del do de l'Esperit que ens comunica, de la comunió amb Ell que ens vivifica, del testimoni que estem cridats a donar de la nostra fidelitat a la seva Paraula. En aquests dies, cada any tornem a assaborir la dolçor i la bellesa de la vida en l'Església.

«L'encontre i la comunió amb Crist»

Amb aquest títol comença el segon capítol del document preparatori per al Sínode dels Bisbes de l'any 2012, sobre «la nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana». La litúrgia del diumenge IV de Pasqua és una magnífica explicació, no sols del títol, sinó també del significat d'aquest tema proposat pel papa Benet XVI. Quan Jesús parla del pastor i de les ovelles (vegeu l'evangeli del diumenge), comença per autopresentar-se com a «porta de les ovelles». És una porta que condueix a la seguretat i a la llibertat, no una porta tancada que devora i limita els qui passen per ella, però és una porta que cal passar. «Jo sóc la porta. Els qui entrin passant per mi, se salvaran de tot perill, podran entrar i sortir —viure— lliurement i trobaran pasturatges.» La carta primera a Timoteu ho diu amb unes altres paraules: «Hi ha un sol Déu; hi ha també un sol mitjancer entre Déu i els homes, l'home Jesucrist» (2,4). Qualsevol pretensió d'evangelització sense presentar Jesucrist d'aquesta manera està destinada al fracàs, perquè l'Evangeli és Jesucrist. La predicació apostòlica fou fidel a aquest principi des del començament. És el testimoni de la predicació de Pere que trobem a la primera lectura del diumenge: «Tot el poble d'Israel ha de saber sense cap dubte que aquest Jesús que vosaltres vau crucificar, Déu l'ha constituït Senyor i Messies.» Això ha de saber-ho no sols el poble

d'Israel, sinó tots els pobles, i no sols han de «saber-ho», sinó que s'han de convertir, i entrar pels sacraments en la comunió de vida amb el Senyor. La «conversió» és el «pas» per la porta. La primera carta de sant Pere ho explica en la segona lectura: la passió de Jesús és la nostra salvació; tots anàvem errants com un ramat que es dispersa, però per la fe i pel baptisme hem tornat a aquell que és el nostre pastor i el nostre guardià, hem passat per la porta que és Crist, el seguim i reconeixem la seva veu.

El salm 22 completa aquesta magnífica litúrgia de la paraula del diumenge IV. És una dolça i confiada pregària al qui es fa company i guia del camí, i alhora es converteix en amfitrió excel·lent «anys i més anys» en la seva casa.

Els pastors i la pastoral

Parlem amb raó dels «pastors de l'Església», i de l'acció «pastoral» de l'Església. Sant Pau deia als preveres d'Efes que l'Esperit Sant els havia fet encarregats de pasturar l'Església de Déu (vegeu Fets 20, 28). En la litúrgia de la missa crismal, el prefaci ho explica: «Ell (Crist) portat pel seu amor fratern, escull uns homes que... moguts per la caritat, com a pastors vagin al davant del vostre poble, l'alimentin amb la paraula i el refacin amb els sacraments, i que... donin testimoni d'amor i de fidelitat.» En això consisteix la tasca dels qui el Gran Pastor ha volgut fer «imatges» seves.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Pròsper

- ✓ Nascut probablement a Catalunya al segle VII
- ✓ Arquebisbe de Tarragona
- ✓ Es va exiliar amb l'arribada de l'islam
- ✓ Va morir a prop de Gènova l'any 718
- ✓ Pius IX en va aprovar el culte l'any 1854

La tradició fa de sant Pròsper el darrer arquebisbe de Tarragona durant els primers anys del segle VIII, just abans de l'arribada de l'islam. Les dades històriques, però, són poc clares i la fi del seu pontificat varia, segons les fonts, entre l'any 713 i el 718.

Al capdavant de l'arxidiòcesi tarragonina sant Pròsper va viure en una època plena d'incertesa i de canvis; la monarquia visigòtica era molt feble i es va enfonsar a la primera invasió dels exèrcits islàmics procedents del nord d'Àfrica. El nou estat islàmic en general va respectar les comunitats cristianes, però, així i tot, davant la nova situació política el nostre arquebisbe sant va haver de fugir. Acompanyat d'alguns preveres, va prendre les relíquies dels sants màrtirs Fructuós, Auguri i Eulogi, i es va exiliar al nord d'Itàlia. Allí va continuar amb la tasca pastoral iniciada a Tarragona, i va fundar el monestir de Capodimonte. Els darrers anys els va passar en aquest cenobi, on va morir, i avui encara se'n veneren les relíquies al poble de Camogli, a prop de Gènova.

Jaume Cases, l'escultor dels àngels

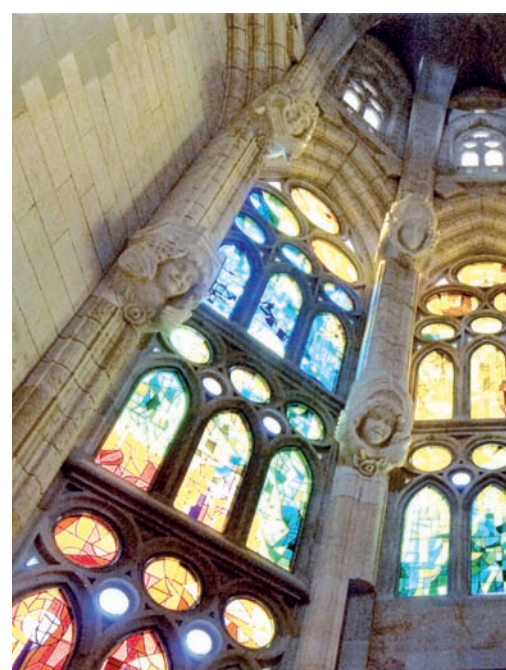
Samuel Gutiérrez

Jaume Cases ja pot dir que ha visitat el paradís... O almenys un dels llocs que a la terra més se li assemblen. L'artista de Sant Quirze del Vallès ha treballat durant tres anys i mig esculpint els 56 àngels de l'absis de la Sagrada Família, així com en la restauració de set escultures de la cripta de la basílica. Ben bé podríem dir que ell és l'autor de la «cort celestial» del temple d'Antoni Gaudí. Una feina que per a Cases, amb una llarguíssima i multidisciplinària trajectòria artística, ha estat, sens dubte, la més satisfactòria de la seva vida. «És la feina més important que he fet —confessa—. Per a mi ha estat un privilegi poder treballar a la Sagrada Família. Els meus avis vivien molt a prop i ja de petit, quan passava per allà, m'emocionava veure aquell gran monument en construcció. Era fascinant!»

Des de la seva joventut Cases sempre havia tingut afició pel disseny i elaboració d'àngels. Era una tema que l'atreia especialment. Gairebé els podia fer de memòria. No s'imaginava, però, aleshores, que aquesta afició esdevindria un dia ocasió per entrar a formar part del grup selecte d'artistes que han pogut deixar el seu segell a la Sagrada Família. Un segell, d'altra banda, que llueix avui amb esplendor a l'absis del temple. Els seus cinquanta-sis serafins i querubins, cadascun amb la seva particularitat, esculpits directament sobre la pedra que va deixar el mateix Gaudí, conviden el visitant a alçar la mirada i l'apropen així, gairebé sense adonar-se'n, a la realitat celestial. Contemplant l'obra de Cases sembla ben bé que el cel es trobi una mica més a prop. Fins i tot que es pugui tocar amb els dits...

Creació en estat pur

Per arribar a configurar aquest paradís singular que es reflecteix de manera eloqüent en el rostre angèlic de cadascuna de les escultures de Cases ha calgut, però, tot un procés creatiu comparable al pas pel purgatori. Les condicions de treball a les quals ha estat sotmès l'artista de Sant Quirze han estat realment dures, molt exigents, no només pel fet de tenir lloc a 15 metres d'alçada, sinó també per les condicions de la pedra que havia deixat Gaudí, molt malmeses i desgastades pel pas del anys. «Vaig tenir molts problemes amb la pedra —reconeix l'escultor— perquè s'esquerdava o tenia fòssils. Cada àngel esdevenia tota una odissea que no era fàcil de resoldre.» El repte era gran, però Cases l'ha sabut afrontar amb l'entusiasme que ha caracteritzat sempre la seva tasca creativa. «Confesso que també m'agraden aquest tipus de projectes amb complicacions afegides perquè t'obliguen a treure el millor de tu mateix —explica l'autor—. Allà dalt em passava tot el dia ple de pols. Les condicions eren molt dures. En ple hivern, al voltant de l'absis de la Sagrada Família, semblava que havia nevat.» I afegeix amb humilitat: «Jo crec, sincerament, que els àngels m'han ajudat.» Tant és així que, mig seriósament mig en broma, un bon amic capellà fins i tot li ha arribat a dir: «Jaume, no cal que

EMPREMTA SINGULAR EN EL TEMPLE DE GAUDÍ

Àngels de la Sagrada Família

«A l'absis de la Sagrada Família l'escultor vallesà parla com els àngels el llenguatge de l'art. La seva obra convida el visitant a alçar meravellat la mirada apropant-lo així a la realitat celestial»

vagis a missa, tu ja tens el cel guanyat.»

Més enllà d'aquestes dificultats afegides, quan és davant mateix de la pedra, Jaume Cases se submergeix en un món, el de la creació artística, en el qual només regeix una norma: la recerca universal de l'home per la bellesa. A la Sagrada Família l'escultor ha parlat com els àngels el llenguatge de l'art. Cases va treballar directament sobre pedres d'un metre cúbic, sense treure imatge a partir de punts, sinó fent-ho tot de memòria. «Jo veig el volum de la pedra, el tinc al cap —revela—. I una vegada has fet el volum, que és el més important, pots entrar en els detalls.» Tot i que no menysprea l'ajut d'eines modernes que li faciliten la tasca, la seva és una aposta pel més pur estil artesà... És un escultor amb ànima, que treballa amb el cap i amb les entranyes, que entra en relació amb cada peça creada... A les vuit capelles de l'absis del temple gaudinià, la majoria de serafins i querubins creats són fets de memòria, sorgits del seu geni creatiu... Una dotzena, però, són retrats de companys i treballadors de la Sagrada Família, així com d'una néta xinesa del mateix autor.

Cases, l'artista total

La majestuosa cort celestial que avui canta «Al·leluia» a l'absis de la basilica gaudiniana no és fruit de la casualitat o la improvisació, sinó que és el resultat de tota una vida dedicada al món de l'art. Recorda l'artista que amb només 9 anys ja feia ninotets de guix i fang pels carrers del barri del Guinardó, i amb 14 anys, ja va començar a col·laborar com a escultor tallista a Barcelona. Més tard, vindrien els seus estudis a la Llotja i les seves incursions en el món del còmic i de la il·lustració. Van ser els inicis d'una trajectòria que ha abordat, i amb gràcia, tot un ampli ventall de gèneres i disciplines vinculades a la creació artística: disseny, modelatge, maquetisme, pintura, escultura... fins i tot efectes especials de cinema. L'artista vallesà és un creador inquiet, sempre en recerca, obert a aprendre i afrontar noves disciplines i estils.

Jaume Cases sembla un artista d'una altra època: un artista del Renaixement. El seu és un concepte total de l'art. Com un Miquel Àngel català del segle XXI. Flexible, capaç d'adaptar-se a gèneres i disciplines ben diverses, no ha deixat mai d'acceptar nous desafiaments. Per això, de jubilació, no vol sentir ni parlar-ne: «Jo em relaxaré el dia que deixi de respirar. He nascut amb art i no sé viure sense!» Tant és així que li agradaria continuar aportant la seva experiència i el seu geni artístic en tot el que encara resta per fer a la Sagrada Família. Si pogués escollir projecte, ho tindria molt clar: els símbols dels quatre evangelistes de dalt les torres: bou, lleó, àngel i àliga. Jaume Cases, en el seu afany creatiu sempre en constant moviment, fins i tot ha pensat en la tècnica i la manera de fer-ho: «Serien peces de sis metres, en bronze, amb plaques no gaire pesades que es poguessin soldar a dalt de les torres. Crec que podria quedar magnífic!» Serien el complement ideal a una cort angèlica delerosa ja de companyia veritablement celestial...

Girona

Trobadada interdiocesana de Vida Creixent

Més d'un miler de participants es van aplegar a la parròquia major de Sant Fèlix

Víctor Gay
Girona

Les trobades del moviment Vida Creixent han assolit la fita simbòlica del número vint-i-cinc, amb una nodrida participació procedent de totes les diòcesis catalanes, també de les Illes i d'Andorra.

La diòcesi de Girona va organitzar aquesta trobada plena de simbolisme i també com un repte d'organització. Va tenir lloc el dimecres 4 de maig. Només el fet d'haver de moure per la ciutat més de vint autocars, gestionar-ne l'aparcament, disposar el dinar de germanor al pavelló poliesportiu del barri de Fontajau i tenir el nombre suficient de voluntaris per atendre els participants, són aspectes que van funcionar perfectament.

Sant Fèlix, primer nucli cristià de Girona

Els participants a la Trobada van ser acollits a l'església de la parròquia major de Sant Fèlix (o sant Feliu). Situada a l'ombra física de la catedral, el seu perfil arquitectònic, juntament amb el de la mateixa seu, configuren l'*sky line* de la ciutat. És l'indret on està documentada la presència de la primera comunitat de cristians de Girona. Just al costat de la porta Rufina de la muralla romana, eren els primers anys del segle IV: temple, cementiri i un petit nucli d'habitatges. Actualment acull les relíquies de sant Narcís, patró de la ciutat i del bisbat i també les col·leccions de sarcòfags romans més importants de la península.

Tots aquests detalls els va explicar als participants a la trobada l'actual rector, canonge i delegat episcopal de Litúrgia, Mn. Joan Baburés, precisament per destacar la importància i el sentit del lloc d'acollida. Seguidament van pronunciar diferents parlaments els delegats i responsables de Vida

El bisbe Francesc Pardo va presidir la missa a Sant Fèlix.

«Les Benaurances ens expliquen que es pot ser feliç en situacions que aparentment s'entenen de tristesa, de prova i de dolor»

Creixent presents a l'acte.

A les dotze del migdia s'iniciava la celebració de l'Eucarista al mateix temple. Va presidir el bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, i van concelebrar amb ell els bisbes emèrits de Girona, Mons. Jaume Camprodon i Mons. Carles Soler, i el bisbe emèrit de Sant Sebastià, Juan María Uriarte, que era a Girona per participar en les Trobades diocesanes de preveres i de Pastoral Familiar. També gairebé mig centenar de preveres, entre els quals els consiliaris de Vida Creixent de les diòcesis repre-

sentades. Malgrat les considerables dimensions del temple i els més de dos centenars de seients suplementaris, una part dels fidels seguirien la celebració dempeus.

En la seva homilia el bisbe Francesc va saludar els participants tot dient-los que es consideressin com a casa ja que els cristians, sempre que ens trobem en comunitat, som a casa. També els va agrair la seva decisió d'integrar-se en aquest moviment de l'Església: «El Senyor ens ha guiat i ens guia», va afegir, donant sentit al servei que Vida Creixent porta a terme entre les nostres comunitats i va encoratjar a seguir fent feina «amb fermesa, fidelitat, amor i humor», ja que «tenim la millor llavor de vida».

També va fer referència a les Benaurances, no sols proclamades en l'evangeli d'aquella celebració, sinó que també es tracta del tema que Vida Creixent ha treballat en aquest curs que ara culmina. Les va definir com la «felicítació de Jesús», que també arriba al moviment. Les Benaurances ens expliquen, va dir el bisbe de Girona, que es pot ser feliç en situacions que aparentment s'entenen de tristesa, de prova i fins de dolor, però el compromís de Déu per mitjà de la seva paraula i concretada en les Benaurances ens garanteix aquesta felicitat eterna.

Finalitzada l'Eucaristia, els participants van fer un breu recorregut pel barri vell de Girona, per seguir en autocar el seu recorregut fins al pavelló poliesportiu de Fontajau, on es va fer el dinar de germanor.

El participants durant el seu recorregut pel barri monumental de Girona.

Memòria del prevere degà de les comarques gironines

V.G. / Girona

Rocabruna és un indret privilegiat a la carena que delimita les diòcesis de Girona i Vic, a la vora de la carretera que comunica la vall de Camprodon amb Beget, a l'Alta Garrotxa. Al vell Molí de l'Espada, va néixer el 21 de desembre del 1909 Mn. Lluís Suriñac i Suñé, ordenat prevere a Vic (Girona era seu vacant en aquell moment), el 18 de juny del 1933, i nomenat rector de Llanars el 8 de novembre del 1956. L'any següent, en una remodelació dels límits diocesans, aquesta parròquia va passar al bisbat de Vic, on ha seguit Mn. Lluís, fins fa pocs mesos, quan es va aconsellar que fos atès a la residència sacerdotal de Banyoles. En arribar als cent anys, el papa Benet, li va concedir el títol de prelat honorífic i el bisbe

de Vic li va imposar la faixa vermella corresponent. En arribar a aquestes fites humanes i de servei a l'Església, un nebot de Mn. Lluís, que també va sentir la vocació sacerdotal, Mn. Lluís Joan Marquès i Suriñach, ha recollit en un llibre sentit i viscut els records i experiències del seu oncle.

D'aquesta manera podem seguir aquell jove seminarista que, des de Rocabruna, baixa a Girona i com pocs anys després de la seva ordenació ha de fugir a peu per les muntanyes que sortosament coneixia prou bé, fins al santuari de la Mare de Déu del Coral, a l'Alt Vallespir, on es troba amb una vintena de companys que també han hagut de salvar la vida. Retorna a una Catalunya devastada per la guerra i també pels elements, com l'aiguat de l'any 1940, amb efectes dignes d'un

tsunami, fins a la seva arribada a la parròquia de Llanars.

El sentiment de Mn. Lluís per la seva parròquia i feligresos és correspost. El municipi ha donat el nom del seu veterà rector a un dels passejos del municipi, un monument als jardins de l'església romànica, perfectament restaurada i millorat el seu entorn, també fa memòria d'aquest prevere lliurat d'ençà de quasi tres quarts de segle a la seva vocació.

Mn. Lluís havia après a conrear la terra des que era infant i ho ha seguit fent, en forma d'un hort a l'ombra de la rectoria. Coneix el territori i la seva gent, de manera que ja casa els néts d'avis que també havia casat.

Aquest llarg servei a la parròquia de Llanars ha deixat petjada. No sols entre els feligresos. Materialment

també. Més enllà de l'acurada restauració. Precisament, amb motiu dels seus cent anys, va obsequiar la parròquia amb un magnífic calze. En la mateixa efemèride un grup de veïns del Passeig Maristany van prendre la iniciativa de regalar una nova campana que ja sona des d'aleshores, però Mn. Lluís ja ha iniciat les accions per a una segona, més petita, que complementi els repics de la «germana gran».

Des de Banyoles, Mn. Lluís segueix la vida de la parròquia i es mostra profundament agraït al seu bisbe de Vic, Mons. Romà Casanova, que ha dit: «Mn. Lluís és un personatge indispensable i únic. La seva senzillesa i bondat captiven tothom. És una persona d'una sola peça que ha dedicat—i segueix dedicant—la seva llarga vida al servei dels altres i de l'Església.»

Tortosa

Inaugurat el Centre d'Interpretació de la Setmana Santa de Tortosa

El nou equipament cultural i religiós ocupa els espais reformats de l'antiga església de Sant Antoni

Víctor-Manuel Cardona
Tortosa

L'ajuntament de Tortosa, amb la col·laboració del bisbat, ha posat en marxa un nou equipament per a la ciutat: el Centre d'Interpretació de la Setmana Santa. Neix amb un doble objectiu: en primer lloc, donar una ubicació digna i definitiva als «passos» escultòrics de la Setmana Santa tortosina i, en segon lloc, disposar d'un nou equipament turístic per a la ciutat que enriqueixi el bagatge cultural i ajudi a conèixer i comprendre millor una tradició molt arrelada i que cada any va en creixement.

Després de grans obres en les quals s'han invertit més d'un milió d'euros per recuperar, dignificar i adequar l'antiga església de Sant Antoni, cedida pel bisbat a l'ajuntament de Tortosa per un temps concret, el consistori municipal ha posat en marxa ja el Centre d'interpretació de la Setmana Santa, on s'exhibeixen els deu passos de les múltiples confraries tortosines que participen en les diverses processons de la Setmana Santa.

L'estrena d'aquest nou espai va tenir lloc amb motiu de la conferència que va pronunciar l'escriptor Gerard Vergés sobre la Confraria dels Natzarens de la Passió, moment que van aprofitar els tortosins i tortosines per veure i conèixer de prop les noves instal·lacions. Posteriorment, el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va fer la benedicció del nou centre. D'aquesta manera, el 13 d'abril passat s'iniciava d'una manera oficial la Setmana Santa tortosina. L'alcalde de la ciutat, Ferran Bel, i el president de l'Agrupació de Confraries de la Setmana Santa, Josep Borrell, van presentar aquest nou equipament als mitjans de comunicació que esperaven amb interès la notícia.

L'alcalde va recordar, en les seves paraules, els passos que ha seguit l'ajuntament per convertir l'antiga església de Sant Antoni en el centre actual. Amb la modificació del Pla d'Obres i Urbanisme Municipal —POUM— i la cessió de l'edifici que va fer el bisbat, Ferran Bel va precisar que el nou equipament resol una mancança històrica a Tortosa i que suposa dignificar els passos de la Setmana Santa, com a patrimoni de totes les tortosines i tortosins. Al mateix temps va reconèixer que amb el nou centre es crea un nou element de promoció cultural i turística de la ciutat.

El president de l'Agrupació de Confraries, Josep Borrell, va afirmar que aquell era «un dia històric», ja que resol una mancança i una reivindicació de més de 30 anys. Borrell va agrair a l'alcalde l'obra i va destacar que és un dels millors espais del país dedicats a aquest tema.

El nou espai expositiu mostra els 10 passos de les confraries tortosines

L'antiga església de Sant Antoni ha estat totalment restaurada.

de Setmana Santa, la major part dels quals s'ubiquen en els espais ocupats antigament per les diferents capelles de l'església de Sant Antoni, del segle XVII, i que va ser destruïda durant la guerra civil.

La intervenció ha tingut com a objectiu consolidar i reforçar els murs de l'antic temple, pilastres i capelles existents; crear una nova estructura; fer els tancaments, i construir nous sostres i coberta. Mentre a la planta baixa l'ocupen els passos de les confraries, en els dos nivells superiors s'ha instal·lat una sala de projecció d'audiovisuals i

«L'equipament resol una mancança històrica a Tortosa i una reivindicació de més de 30 anys»

un altre espai expositiu on es mostren les vestes de les confraries i altres elements característics de la Setmana Santa tortosina.

La superfície total construïda és d'uns 700m². L'arquitecte que ha dissenyat el projecte és Tomàs Homedes i l'empresa que ha fet l'obra és García Riera S.L. L'empresa urbanística municipal de l'ajuntament de Tortosa, GUMTSA, ha gestionat el projecte que s'ha finançat amb diners del Pla integral del Nucli Antic.

ENTREVISTA A FERRAN BEL, ALCALDE DE TORTOSA

«Les confraries són un atractiu turístic de la nostra ciutat»

Tortosa ha estrenat, coincidint amb els dies de Pasqua, el Centre d'Interpretació de la Setmana Santa, un equipament que resol una reivindicació històrica de les confraries tortosines. Com valora aquesta estrena?

Ho valoro molt positivament. Es tracta, efectivament, d'una reivindicació històrica resolta. Els passos de les diferents confraries són veritables obres d'art que fins ara no tenien un lloc adequat per a la seva conservació. Ara no només tenen solucionat aquest problema, sinó que a més disposen d'un espai on s'expliquen els detalls d'aquestes peces del nostre patrimoni i també el que representa la Setmana Santa a Tortosa.

El Centre s'ha construït a l'antiga església de Sant Antoni, un temple amb molta història i que estava pràcticament en ruïnes. Aquest fet ha complicat la construcció del nou equipament?

L'ha complicat perquè una restauració sempre és més complexa que una nova construcció. Tanmateix, aquesta actuació fa més gran encara el projecte inicial. Una antiga església és el lloc ideal per ubicar un centre d'aquestes característiques. Hem d'agraciar al bisbat de Tortosa la cessió gratuïta d'aquest espai, un estalvi que hem pogut reinvertir en la mateixa obra.

L'edifici està enclavat al bell mig del nucli antic de Tortosa. Serà aquest un nou element dinamitzador del centre històric de la ciutat, juntament amb la rehabilitació que s'hi ha fet en aquests darrers anys?

Efectivament, aquesta actuació s'emmarca en un conjunt d'iniciatives que estem fent al nucli antic de Tortosa que estan comportant una transformació radical del centre històric. La rehabilitació de places

i carrers del voltant i la construcció d'un aparcament soterrat just enfront del Centre d'Interpretació complementen l'actuació.

El Centre d'Interpretació, a més de resoldre la ubicació i conservació dels passos de Setmana Santa, pot convertir-se en un nou element de promoció turística de la ciutat?

Evidentment. Aquest nou equipament està concebut com un actiu turístic perquè els actes de la Setmana Santa tortosina són també un atractiu turístic de la nostra ciutat. Ara bé, com deia abans, també pretenem que sigui un lloc on s'expliqui la història, el sentit i significat de la Setmana Santa i de les seves confraries. En un moment en el qual estem rebent la influència de noves cultures i parlem d'una societat multicultural, hem de procurar reforçar la nostra cultura, la nostra història i les nostres tradicions, totes elles de profundes arrels cristianes. Crec que tot això cal explicar-ho bé. Hem de difondre que algunes de les confraries de Setmana Santa de Tortosa tenen segles d'història, com és el cas de la de Sant Antoni, que celebra actualment el seu 650è aniversari.

Barcelona

Els escolapis actualitzen la missió

Una vintena de laics participen per primera vegada amb veu i vot en el capítol provincial de l'Escola Pia de Catalunya

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Tot i que ja havien participat en els últims capítols provincials, enguany ha estat la primera vegada que els laics han tingut veu i vot en el màxim òrgan de decisió i govern dels Escolapis de Catalunya. La seva ha estat una presència molt significativa, amb prop d'una vintena de representants dels diversos col·lectius escolapis, des de directores d'escoles a personal d'administració o famílies. Els laics han participat activament tant en la valoració de la feina feta els darrers quatre anys com en la programació de les línies de futur. De moment, però, encara no han intervingut en l'elecció del pare provincial i dels seus assistents.

El 16 d'abril passat, els més de trenta religiosos capitulars van reelegir per tercera vegada consecutiva el P. Jaume Pallarolas com a provincial dels escolapis. Juntament amb ell, van ser nomenats quatre assistents per als pròxims quatre anys: Eduard Pini, com a assistent de persones i comunitats; Joan Prat, de

El P. Joan Pallarolas ha estat reelegit com a provincial.

projecte educatiu i social; Carles Gil, de pastoral, i Josep M. Canet, de relacions institucionals i recursos.

Juntament amb l'elecció dels màxims responsables de la província, un dels grans objectius del Capítol provincials ha estat la planificació de les línies de futur de la institució. Entre els reptes, més urgents, hi ha l'actualització de la

missió a les necessitats actuals de la societat i de l'Església. «Ens sentim cridats a ser presents en àmbits més enllà de l'escola—han manifestat els assistents al Capítol—. Per això hem aprovat el document *Projecte Educatiu, Social i de Presència*, que vol projectar l'Escola Pia de Catalunya en els àmbits educatiu i social, i també en el de les diferents presències en grups i entitats.» I afegixen: «L'educació ha sortit de l'escola, avui s'educa des de molts àmbits. Volem ser-hi presents.»

L'altre gran repte de futur de l'Escola Pia és reforçar, en l'àmbit de les seves escoles, les dimensions social, emocional i interior, tant dels alumnes com dels professors, i dels pares i mares dels alumnes. Finalment, els escolapis han apuntat també a la necessitat de treballar en xarxa i dur endavant una acció solidària.

P. JOAN PALLAROLAS,
PROVINCIAL DE L'ESCOLA
PIA A CATALUNYA

«A través de l'educació, volem fer un servei de cohesió social»

Com afronta la responsabilitat que li ha estat encomanada?

La responsabilitat que m'ha estat encomanada és un servei al col·lectiu, a l'Escola Pia de Catalunya. És un servei de coordinació, de responsabilitat, d'animació i d'impuls.

Com valora la participació, per primera vegada, d'un nombre molt significatiu de laics en el Capítol Provincial?

Des d'un punt de vista global, som una institució d'Església i aquest fet demostra les nostres ganes de fer una Església oberta, no de dalt a baix. Som una entitat del Poble de Déu. L'Escola Pia de Catalunya està formada per 19 escoles, entitats de lleure, fundacions de lluita contra l'exclusió social... i hi treballen laics i laiques. La gent s'ha de sentir representada i saber que, en els moments de decisió, també són presents i hi prenen part.

En quin sentit continuen avui vigents les intuïcions educatives de Josep de Calassanç?

Resumint, podríem dir que la seva principal intuïció continua totalment vigent: només amb l'educació es pot aconseguir la reforma de la societat i de l'Església. Ara, però, l'educació és més àmplia i diversa. Avui dia, l'educació és la formació permanent i no sols dels nens o joves, sinó també dels adults, de persones en atur... A través de l'educació, volem fer un servei de cohesió social, creant una comunitat real de persones.

Club[★]amics Us recordem que
la **rifa 2011** de l'Associació d'Amics de
Catalunya Cristiana està en marxa!

**Demana el teu talonari a l'oficina
de l'Associació, telèfon 934 092 700**

PREMIS DEL SORTEIG 2011:

1r premi: un cotxe Renault Twingo (o un de la mateixa gamma).

2n premi: dues places per a un Pelegrinatge a Terra Santa (període del viatge durant l'any 2011).

3r premi: una subscripció gratuïta al setmanari durant un any per al guanyador i una altra per a una persona que ell triï.

Premi especial: regal valorat en 500€ entre tots aquells que hagin adquirit un talonari sencer.

BASES DEL SORTEIG:

- Entraran en el sorteig tots els talonaris enviats als venedors.
- No entraran en el sorteig els talonaris emesos per l'Associació no enviats als seus venedors.
- No entraran en el sorteig els talonaris retornats abans de les 10 hores del dia del sorteig.
- No entraran en el sorteig els talonaris no retornats i no venuts o no pagats abans de les 10 hores del dia del sorteig.
- El sorteig se celebrarà d'acord amb l'ordre establert tradicionalment: 1) unitats, 2) desenes, 3) centenes, 4) unitats de miler i 5) desenes de miler. Si el número sortint no existeix, es repetirà el procés.
- No entraran en el sorteig els números no venuts abans de les 10 hores del dia del sorteig, venuts però no ingressats als dos comptes de l'Associació que són: "la Caixa" 2100 1334 91 0200076078 i Caixa Penedès 2081 0100 12 3300010800.
- El sorteig se celebrarà davant notari el dilluns 27 de juny, a les 16 hores a la sala de juntes de l'Associació. S'hi pot assistir.
- Els premis caducaran als 3 mesos del dia del sorteig —de data a data.
- L'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana publicarà els números premiats en el setmanari *Catalunya Cristiana* i es comunicaran a tots els venedors.

Redacció / Barcelona

Els Carmelites de Catalunya, en el seu convent de Barcelona, van celebrar de l'11 al 13 d'abril el Capítol Provincial triennal amb la presència del P. General de l'Orde, P. Fernando Millán Romeral, que va confirmar en els respectius serveis el nou provincial, P. Manuel Bonilla Gutiérrez, fins ara prior del col·legi internacional carmelità de Sant Albert de Roma, i els seus consellers, fra Joan Güell, P. Gaspar Borda, P. Pere Soler i fra Carles Maria Lloig.

La província carmelitana de Catalunya inicia un nou trienni amb senzillesa i humilitat davant dels reptes i quantitat d'afers que s'han estudiat al llarg de les jornades capitulars però amb un desig profund de caminar amb aire renovat i esperançador. Tal com deia el pare provincial electe: «Ja que és veritat que som nosaltres els qui encara avui podem i hem de fer la nostra història; si no hi

prenguéssim part activa, de manera responsable, en la seva construcció, això ja seria construir negativament aquesta història, i fins i tot empobrir-la.» «Deixem-nos portar per l'esperit d'Elies—va afegir— i al servei de l'Església i de l'Orde.» Sota l'empar de la Mare, sempre amant, els carmelites confien que en aquesta nova etapa Maria «ens donarà un cop de mà com va fer amb els nuvis a les noces de Canà».

Barcelona

La Fundació Claret debat sobre un nou model d'Església local

La realitat parroquial actual reposa en una dinàmica d'iniciatives i de projectes de la comunitat

Carmen García Pita
Barcelona
Fotos: Agustí Codinach

Sota el lema «Nous models de comunitat cristiana per a un nou context», la Fundació Claret va celebrar el dissabte 9 d'abril el XIII Simposi on es va debatre sobre el tipus d'organització comunitària cap al qual avança l'Església en el seu àmbit local.

Per això van comptar amb la intervenció de diferents ponents entre els quals va destacar Alphonse Borràs, vicari general de la diòcesi de Lieja (Bèlgica) i professor de la Facultat de Teologia i Dret Canònic de la Universitat Catòlica de Lovaina, i Javier Elzo, catedràtic emèrit de Sociologia de la Universitat de Deusto.

Alphonse Borràs va començar la intervenció ressaltant que avui dia la institució ja no domina la religiositat perquè vivim en una societat individualista on construïm la nostra identitat i els nostres valors a partir del subjecte: «És una cultura del subjecte que és mestre del món. Des del punt de vista cultural és pluralista i políticament democràtica. Aquests aspectes incideixen en la Institució de l'Església. La clau de la nostra situació eclesial és un pluralisme amb una forta dosi d'individualisme on cadascú es construeix la seva identitat com a cristià i com a catòlic.»

Va destacar la nova visió dels teòlegs que ressalten el paper essencial de l'Església local no tant en sentit geogràfic sinó com d'àmbit local: «L'Església local no es redueix a la xarxa parroquial. Cal concebre-la com una diversitat de comunitats: parròquia, associacions, moviments, col·legis, serveis, internet, ràdio, etc., en un àmbit local on traduir la universalitat de l'Evangeli en la vida de cada dia.»

El seu projecte eclesial en termes canònics, segons el vicari, és el d'efectuar la integralitat de la missió a través dels *tria munera*, la triple funció de l'Església: anunciar, santificar i guiar. És bàsic, però, que aquest projecte eclesial es moduli d'acord amb les circumstàncies concretes.

Va explicar que la comunitat es caracteritza per la realitat de la fe viscuda per molta gent. Davant les societats, la parròquia es presenta com una realitat oberta, no necessita carnet d'entrada, és de tots i té visibilitat: «Això la diferencia de les associacions. Tothom és cridat a celebrar la fe i donar testimoni. El Diumenge és revelador del paper fonamental de la parròquia com a lloc on se celebren els ritus sagrats. La celebració dominical no se celebra a les associacions.»

«No n'hi ha prou de viure l'experiència en l'àmbit individual, necessitem compartir-la —va continuar explicant—. Ser ultramodern és molt ansio-

El simposi va tenir lloc a la Sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret.

ALPHONSE BORRÀS

«El Diumenge és revelador del paper fonamental de la parròquia com a lloc on se celebren els ritus sagrats»

gen perquè estic només com a individu. Cal destacar la validació institucional: en certs moments necessito saber el que diu l'Església sobre certs temes.»

Recomposició i reorganització parroquial

El vicari va explicar que davant la disminució del nombre de sacerdots i de practicants, es trobaven en una dinàmica d'ajustament on es mirava de fer el mateix amb menys recursos sense plantejar-se la missió, en el sentit d'extreure les conseqüències últimes que ja no vivim en cristiandat i va ressaltar: «El repte més gran de la parròquia és fer arrelar la memòria cristiana en un territori. Abans hi havia una delimitació geogràfica però ara les relacions i els projectes dels diferents actors fan emergir l'Església "en aquell lloc". La institució parroquial es mostra com una institució instituent: l'Església fa als creients i els creients fan l'Església.»

El professor Borràs va destacar que avui no es pot assentar la memòria cristiana en un territori amb l'únic suport dels sacerdots perquè no n'hi ha prou. Si s'aconsegueix és perquè

JAVIER ELZO

«Les esglésies estan buides i els gimnasos plens. Avui es busca un individualisme plaent i protegit»

hi ha cristians que s'entesten a donar visibilitat en un entorn sociocultural individualista: «Aquí l'Evangeli té un paper fonamental per la seva capacitat de vinculació social relacionant la gent com a germans tant en allò espiritual o sublim com en els aspectes tràgics de l'existència.»

En la darrera part de la seva intervenció va exposar el cas d'una parròquia de Poitiers, on va sorgir un nou tipus d'expressió de vida parroquial que es basa en la nova governança: «Fins ara el govern de l'Església es basava en un eix

vertical de governant i governats, ara es passa a un eix transversal on l'autoritat és el resultat d'una interacció entre tots els integrants de la comunitat: parròquia, catequistes, associacions, etc. Aquest eix transversal és multipolar i dialogant.»

I va concloure ressaltant que la nova parròquia ha de ser un espai en el qual sempre cal negociar els aspectes concrets: «La parròquia és per a tots. És un servei religiós. Avui més que mai es basa sobre una realitat dels creients i suposa un projecte que s'assoleix de vegades amb pocs recursos.»

Javier Elzo va ser l'encarregat de contextualitzar la societat actual per entendre els reptes de l'Església actual. El ponent va explicar que vivim en una societat on els diners són Déu i la sortida de la crisi econòmica consisteix a tornar a la situació anterior, d'aquí la importància de reprendre el missatge de *Caritas in Veritate*: «La societat ha canviat molt però en termes d'Església l'estructura eclesiàstica a Occident s'aprima i manté la seva estructura piramidal. L'Església pot perdre la identitat per un distanciament de la societat o per la seva fusió amb el món modern.»

També va destacar la mutació històrica a Occident a la qual va anomenar mundialització: «El món està deixant de ser occidental, assistim a una revolució tecnològica, internet canvia la concepció amb la qual la gent es relaciona. Un criteri determinant és el temps que ens ha tocat viure. Avui el temps es fragmenta en minuts, organitzem la nostra vida més de cara al lleure que al treball. La dona s'ha secularitzat més que l'home i ha deixat de transmetre la fe.»

El sociòleg va fer referència a una enquesta feta a Catalunya el 1990 sobre el bé i el mal: «Per al 17% de la població, hi ha una línia molt clara entre el bé i el mal. El 38% proclama el principi de relativitat: hi ha una línia clara, però hi ha circumstàncies. Per al 41% tot val. Segons les estadístiques, cadascú decideix en darrera instància per si mateix: preval l'autonomia del jo.»

Segons Elzo, passem de la religió de l'esperit a la religió del cos que ha adquirit una força important: «Les Esglésies estan buides i els gimnasos plens. Avui es busca un individualisme plaent i protegit.» Recordant les paraules de sant Francesc Xavier: «De què serveix guanyar el món si es perd l'ànima?», es va preguntar: «A qui li importa avui salvar l'ànima?»

Va finalitzar la seva intervenció destacant l'impressionant retorn de Déu a la Filosofia, segons el sociòleg, després d'un període d'ocultació a la dècada dels 70-80, Déu torna a ser una figura central en la Filosofia.

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

alKilando
by FINCAS GANDIA ■

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

Barcelona

Incidència de Balmes en la cultura catalana

La Biblioteca Balmes i la Facultat de Teologia de Catalunya van promoure una jornada d'estudi i debat

Fra Valentí Serra de Manresa,
OFMCap.

Analecta Sacra Tarraconensia
Barcelona

La Biblioteca Balmes, fidel a la seva missió de contribuir a la vertebració de la nostra identitat eclesial, aquella que fou formulada tan assenyadament a les pàgines de la *Tradició catalana* del bisbe Torras i Bages, el dia 3 de maig, ajudada de la Facultat de Teologia de Catalunya, va dedicar una jornada de reflexió i estudi sobre una de les figures més cabdals i de major incidència a Catalunya: Jaume Balmes i Urpià (Vic, 1810-1848).

Sacerdot i pensador de fonda arrel cristiana, membre del terç orde franciscà, es formà acadèmicament a les aules del seminari de Vic i de la universitat de Cervera, i acabà els seus dies, víctima de la tuberculosi, quan comptava només amb 38 anys d'edat, després d'haver publicat una extensa i significativa obra filosòfica i apologètica, compilada en les *Obres Completes*, estampades l'any 1948 a Barcelona, amb motiu del primer centenari de la mort d'aquell jove sacerdot ausetà que havia dut una vida de gran activitat cultural, de recerca filosòfica, desmarcada del conformisme i de la rutina, tal com ho manifestà l'escriptor José Martínez Ruiz, conegut com Azorín, en remarcar que «Balmes vaser un dels esperits més independents i progressius del nostre segle XIX». El gran pensador Miguel de Unamuno, per la seva part, declarà: «Per Balmes em vaig assabentar que hi havia un Kant, un Descartes, un Hegel.»

Certament, Balmes fou especialment sensible al moviment cultural de l'Europa del XIX i, per aquest motiu, l'any 1842 el sacerdot osonenc va fer algunes estades a París i a Londres que li serviren per preparar una de les seves obres més principals: *El protestantismo comparado con el catolicismo* (1842); un estudi molt marcat per les intencionalitats apologètiques, pròpies del seu temps, i que atesa la seva qualitat i pregonesa, ben aviat, fou traduït i estampat a França, Alemanya i Itàlia. L'any 1843 Balmes dirigí la publicació periòdica titulada *La sociedad* (editada per la Casa Brusi), revista on desenvolupà la seva teoria política. També en aquest any de 1843 publicà *El criterio*, una obra que ha gaudit d'una gran pervivència atesa la seva claredat i esperit pràctic.

En la sessió inaugural, Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic, va posar en relleu la valuosa aportació a la cultura d'*Analecta Sacra Tarraconensia*, publicació periòdica de renom internacional que, des de l'any 1925, edita treballs de recerca de gran qualitat històrica, a més de col·laborar directament amb l'organització d'importants congressos i sessions acadèmiques de caràcter històric i intel·lectual que honoren el vessant cultural de l'Església de Catalunya, com ho ha estat, recentment, la celebració d'aquesta jornada

Jaume Balmes, sacerdot i pensador de fonda arrel cristiana.

«Fou un eclesiàstic dotat de gran intel·ligència i amb una peculiar sensibilitat davant dels reptes eclesials i polítics del seu temps»

d'estudi i debat històric sobre la figura i pensament de Jaume Balmes.

El matí del dimarts dia 3 de maig, després del parlament del bisbe de Vic, seguí l'emmarcament de la jornada i la presentació dels ponents a càrrec del Dr. Ramon Corts, director de la Biblioteca Balmes i d'*Analecta Sacra Tarraconensia*. Després, el P. Fernando Lasala, jesuïta, professor emèrit de la Universitat Gregoriana de Roma, pronuncià una suggeridora lliçó inaugural que centrà en la visió balmesiana de la societat del seu temps.

L'eminent professor d'història eclesiàstica de la Pontifícia Universitat Gregoriana es referí, molt extensament, a l'escola filosòfica del sentit comú i, sobretot, parlà de l'estudi balmesian sobre el papa Pius IX (publicat el desembre de 1847, i traduït a diverses llengües); una obra

que fou força mal acollida pels nuclis integristes del catolicisme hispà.

De bell antuvi, ja en la presentació de la Jornada, el Dr. Ramon Corts havia esmentat l'interès que el beat Pius IX havia mostrat pels escrits balmesians i, alhora, es referí al congrés commemoratiu del primer centenari de la naixença de Jaume Balmes que ara fa cent anys, el 1910, fou celebrat a la ciutat de Vic, convocat i presidit pel bisbe ausetà Josep Torras i Bages (qui, molt encertadament, comparà Balmes amb el cardenal Newman); un congrés que comptà amb moltes adhesions i amb la participació de personalitats eminents com Menéndez y Pelayo i Antoni Gaudí.

A la sessió de la tarda hi hagué la brillant aportació del Dr. Conrad Vilanou sobre la projecció del pensament balmesian en el moment actual, tot presentant Jaume Balmes com un gran pedagog i educador, amb algunes referències al congrés balmesian del 1948 (en ocasió del centenari de la mort), celebrat en un context ideològic molt poc balmesian, i amb una figura força manipulada i instrumentalitzada al servei de la política d'aquells anys. Seguí una conferència, molt ben documentada del P. Hilari Ragner, monjo de Montserrat, sobre Espanya i Catalunya en els escrits de Balmes.

A tall de cloenda, hi hagué una taula rodona moderada per la Dra. Misericòrdia Anglès, que comptà amb la intervenció dels professors Juan-José Gallego, o.p., Ramon M. Rodon, Conrad Vilanou i Ignasi Roviró, destacats espe-

cialistes sobre l'influx del pensament de Jaume Balmes i que tractaren sobre la pervivència i la irradiació del filòsof i polític ausetà des d'una visió interdisciplinària.

Els ponents de la taula van reflexionar i dialogar sobre la indiscutible incidència de Balmes en el pensament contemporani, car fou un eclesiàstic dotat de gran intel·ligència i amb una peculiar sensibilitat davant dels reptes eclesials i polítics del seu temps, tant, que el P. Ignasi Casanovas, el principal estudiós de Balmes, ja assenyala l'important influx que Balmes tingué en la modernització de l'Església.

També, i en aquest mateix sentit, el P. Miquel Batllori, continuador de les recerques del P. Casanovas, reblà en els seus estudis la importància de Balmes en el renovellament del pensament contemporani suscitat per les seves abundoses obres de caràcter filosòfic, polític i apologètic, tal com s'exposà en els reports presentats a la Jornada.

Tant el P. Hilari Ragner, com tots els membres de la taula rodona, insistiren en la necessitat de valorar la beneficiosa incidència de Balmes en el pensament polític i en la pacificació de la vida social, ja que el filòsof ausetà va saber posar, amb una captinença molt assenyada, les primeres sements del pensament catòlic de tarannà moderat, que posteriorment fou articulat pels bisbes Josep Morgades i Josep Torras i Bages, i encara, més recentment, vehiculat a través de les aportacions de Carles Cardó, Lluís Carreras i Miquel d'Esplugues (entre d'altres), tal com ho recull el document episcopal *Arrels cristianes de Catalunya*, que acaba de complir el seu 25è aniversari.

Tots els participants en la Jornada de debat històric van coincidir a qualificar de molt oportuna aquesta celebració commemorativa del bicentenari de Jaume Balmes. Tant el contingut dels debats sobre Balmes tinguts a la taula rodona, com tots els reports presentats en aquesta Jornada de debat històric, seran publicats pròximament en el volum LXXXV d'*Analecta Sacra Tarraconensia*.

En la sessió de cloenda fra Xavier Català, o.p. llegí les conclusions, insistent a remarcar la valuosa aportació de Jaume Balmes en la configuració del pensament catòlic de caràcter moderat i en la valoració que Balmes féu de les possibilitats de la ciència estadística i la comparació de dades, per tal de reeixir a superar les desigualtats socials, a través d'una millor estructuració de la metodologia de les ciències socials.

Els ponents, juntament amb els redactors d'*Analecta Sacra Tarraconensia*, assumiren, després d'escoltar les conclusions, el compromís d'aprofundir en la dimensió pedagògica i sacerdotal de Balmes (atès que és una figura que s'ha estudiat força com a filòsof i polític, però poc com a prevere), segurament a través d'una nova jornada balmesiana centrada en l'estudi de la dimensió sacerdotal i espiritual.

Lleida

Més de 6.000 lleidatans veneren la Moreneta

La confraria edita 5.000 punts de llibre amb una poesia de Mn. Agustí Bernaus

Jordi Curcó
Lleida

Tot i que no deixa de sorprendre, també enguany el 27 d'abril van ser de nou milers els lleidatans que van acudir a la catedral nova de Lleida. Van ser 6.000 segons van informar des de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. Ho van fer renovant un arrelat costum que es repeteix tots els anys a la ciutat, com és el de pujar al cambril de la capella on es venera la imatge de la patrona de Catalunya, la Mare de Déu de Montserrat, ofrenant-li flors i ciris.

Les portes de la catedral es van obrir ja de bon matí, quan va tenir lloc la primera missa a l'altar de la Moreneta, presidida pel consiliari de la confraria, Mn. Xavier Batiste, i que fou enguany molt concorreguda. En la celebració es tingué un especial record pels confreres difunts traspassats durant l'any i es van beneir ramets de boix, símbol montserratí per excel·lència.

A partir d'aquests moments, la filera de fidels i devots es va fer interminable durant tota la jornada. Al matí van anar fins la catedral nova diversos grups d'escolars acompanyats pels seus professors, amb rams de flors per disposar-los als peus de la patrona; així com també ho feren diverses entitats culturals i ciutadanes.

La major afluència es produí, però, a partir de les 6 de la tarda, quan la filera de fidels i devots feia gairebé la volta per les naus del temple, esperant el seu torn per poder accedir al cambril de la Moreneta.

La Confraria va editar per a la festa 5.000 punts de llibre, que donà a tot-hom que anà a la catedral a venerar la patrona al seu cambril com a record de la diada, il·lustrat amb una fotografia de la imatge de la Moreneta que es venera a la catedral, obra de l'escultor Josep M. Camps i Arnau (1946). El punt reproduceix alhora la poesia que Mn. Agustí Bernaus va dedicar a la Confraria de Nostra Senyora de Montserrat, tot commemorant el centenari del naixement i el XXV aniversari de la mort d'aquest capellà i poeta lleidatà. Punt de llibre que tingué una molt bona acollida i que a les 7 de la tarda ja s'havia esgotat.

Els actes van tenir com a cloenda la solemne concelebració eucarística presidida pel bisbe de la diòcesi, Mons. Joan Piris, cantada pel Petit Cor de la Catedral de Lleida, dirigit pel mestre de capella, Mn. Joaquim

Els lleidatans van acudir durant tota la jornada a venerar la Moreneta.

Mesalles. Recordant el seu recent viatge a Cali (Colòmbia), per celebrar els 50 anys de presència en aquelles terres de missioners lleidatans, el bisbe de Lleida va explicar que, com a homenatge i reconeixement a la diòcesi de Lleida per aquesta col·laboració missionera, al final de la missa d'acció de gràcies els cantaren el *Violai*, tot un símbol alhora d'amor a Maria i d'Església universal.

El cardenal Martínez Sistach presideix la missa conventual a Montserrat

Redacció / Montserrat

El cardenal arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, va presidir la missa conventual de la festa de la Mare de Déu de Montserrat. En aquesta eucaristia, el cardenal va concelebrar amb el pare abat i amb els monjos de la comunitat benedictina. El cardenal va pronunciar una homilia en la qual va parlar amb molt realisme de la realitat de missió de l'Església catòlica a Catalunya, causat per l'allunyament de molts de la vivència de la fe cristiana. «Segurament que una part d'aquesta crisi religiosa no fa més que evidenciar la poca consistència del que semblava una vivència religiosa àmpliament majoritària. Estem davant d'un allunyament cada vegada més radical de la fe i de l'antropologia cristiana. Per això, els bisbes de Catalunya hem dit que cal a tots els fidels assumir plenament que la nostra situació, en aquest començament del segle XXI, és de missió. El sentit de la missió encomanada per Jesús projecta les nostres comunitats cristianes cap endavant.»

El cardenal va fer referència al recent document dels bisbes catalans *Al servei del nostre poble*, publicat amb motiu dels vint-i-cinc anys del text titulat *Arrels cristianes de Catalunya*, i sobre aquest document va dir: «A més de ratificar i continuar el que aleshores els nostres germans bisbes oferíem en aquell document a la comunitat catòlica i a tota la societat catalana, els bisbes desitgem que la fe cristiana pugui continuar essent per a Catalunya una veritable font de vida que fecundi amb nou vigor la societat catalana en el context cultural i socioeconòmic actual.»

El cardenal de Barcelona va recordar en la seva homilia diversos passatges de les paraules del Papa a Barcelona, i va acabar dient que Benet XVI al peu de l'avió que el retornava a Roma va dir que la Sagrada Família i l'Obra del Nen Déu «són dos símbols en la Barcelona d'avui de la fecunditat de la fe cristiana que, a través de la caritat i de la bellesa del misteri de Déu, contribueix a crear una societat més digna de l'home. En efecte, la bellesa, la santedat i l'amor de Déu porten a l'home a viure al món amb esperança».

Gimcana missionera per la pau 2011

Redacció / Lleida

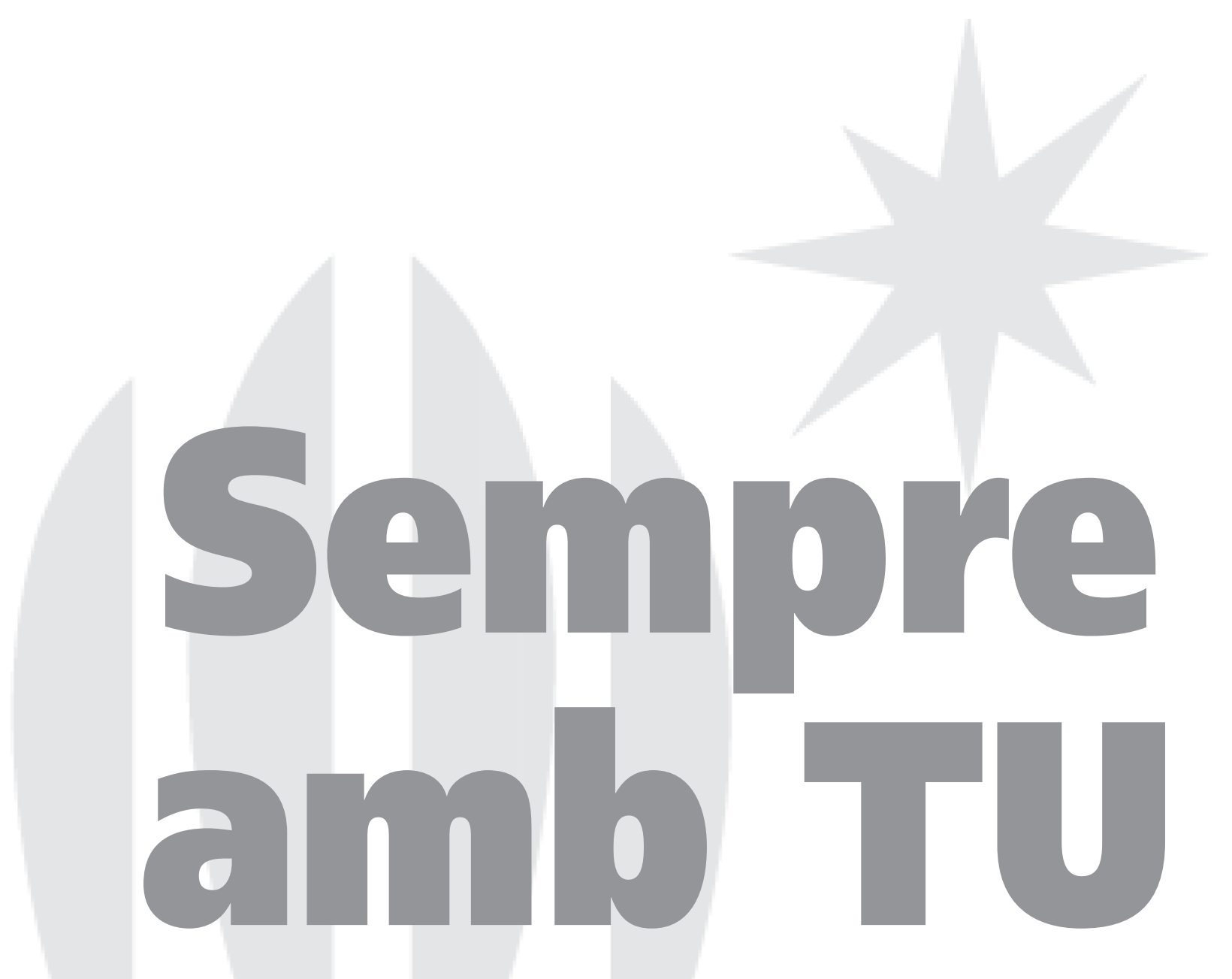
La Delegació de Missions de Lleida, conjuntament amb 8 escoles més de la diòcesi, van celebrar per desè any consecutiu la Gimcana Missionera per la Pau. Aquesta festa va tenir lloc a la Mitjana el divendres 6 de maig i les escoles participants van ser: Claver, El Carme, Episcopal, Lestonnac, Mare de Déu de Montserrat, Maristes Montserrat, Mater Salvatoris i Sagrada Família. La jornada va tenir diverses parts. Per començar els infants van poder escoltar el testimoni d'una missionera, la germana Judit, que ha estat a Polònia, a l'Argentina, Mèxic, el cor d'Àfrica i ara Catalunya. Després van fer una posada en comú del treball previ que els infants havien elaborat als seus centres. Tot plegat per donar pas a la gimcana. Al migdia, es van aplegar al voltant de l'escenari per ballar al ritme que marcava el grup d'animació Encara Farem Salat, amb el seu espectacle *La volta al món*.

Aquesta jornada va néixer de la necessitat d'atansar als infants altres realitats llunyanes i d'acompanyar-los per descobrir que tots som protagonistes a l'hora de deixar aquest món millor de com l'hem trobat.

Aquesta és una experiència que els mestres valoren molt positivament per l'intercanvi que es realitza entre diversos centres, el bon ambient i l'enriquiment que es produeix entre tots. Des de la Delegació de Missions volem engrisar aquests mestres a continuar la seva important tasca i volem agrair a tots el que hi han participat la seva col·laboració.

Ràdio Estel

**Sempre
amb TU**

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Osona 98.4

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Aventura mariana i evangelitzadora d'una televisió catòlica per internet

Magnificat TV és un ambiciós projecte audiovisual dels Franciscans de Maria

Els voluntaris, ben formats tècnicament i espiritualment, són el gran pilar de Magnificat TV.

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Amb més de 800.000 teleespectadors i una presència a 77 països, Magnificat TV (www.magnificat.tv) ja s'ha consolidat, després del seu primer any d'emissió, com una de les apostes evangelitzadores més ambicioses de televisió per internet. No en va, compta amb el P. Santiago Martín com a màxim impulsor i responsable, un sacerdot amb molta experiència en els mitjans de comunicació, deixeble avançat de Martín Descalzo i també fundador del moviment, recentment aprovat per la Santa Seu, dels Franciscans de Maria, Magnificat TV ha esdevingut, de fet, el principal projecte evangelitzador d'aquesta nova família religiosa.

Els orígens de la nova televisió a la carta per internet es remunten al març del 2009, quan el P. Santiago Martín el conviden a anar a Barcelona per presentar l'espiritualitat de l'agraïment, en la qual es basa el moviment dels Franciscans de Maria. En aquesta trobada coneix un grup de persones atretes per aquest carisma i alhora molt vocacionades en l'evangelització a través dels mitjans audiovisuals i les noves tecnologies. Aviat se suscita la possibilitat d'unir aquestes dues dimensions i emprendre plegats un projecte televisiu amb marcat accent evangelitzador. «Vam començar, llavors, a veure les possibilitats que hi havia —explica M. Reis Ribas, directora de Magnificat TV— i vam decidir apostar per la televisió per via internet, llavors un mitjà encara poc utilitzat.» Es començava a gestar així una aventura apassionant mediàtica de televisió a la carta sota la protecció de la Mare de Déu, que esdevindrà la gran intercessora i model del projecte.

Seu central a Barcelona

Les emissions de Magnificat TV s'inicien el 25 de març del 2010. Des del primer moment s'aposta per la missa diària, els programes d'apologètica, espiritualitat, documentals, programes infantils, juvenils, testimonis i altres per ajudar a aprofundir en qüestions que tenen a veure amb la vida familiar. A

ENTREVISTA AL P. SANTIAGO MARTÍN

«Som una emissora dedicada plenament a l'evangelització»

Com sorgeix el nom de Magnificat TV (www.magnificat.tv)?

Des del primer moment volíem que el nom fes referència a la Mare de Déu. De fet vam pensar a anomenar-la Maria TV, però és un nom que ja estava agafat. No ho estava, però, Magnificat TV i ens va semblar que responia molt bé al que volíem transmetre. El mateix nom ja reflecteix el que és la nostra espiritualitat: la imitació de Maria.

És una emissora més per als catòlics i no tant per als allunyats o no creients?

La nostra oferta està destinada, en primer lloc, als catòlics que volen formar-se en la seva fe i créixer en la seva espiritualitat. També hi ha,

però, programes de debat i d'apologètica, en els quals potser podran trobar interès els no creients o allunyats de la fe cristiana. Tant en un cas com en l'altre, el que és clar és que som una emissora dedicada plenament a l'evangelització.

Un any després de l'inici de les emissions, s'acaba d'inaugurar la seu central de Magnificat, que es troba a Barcelona, en uns locals acabats de reformar... Satisfet?

Més que satisfet, em sento emocionat, perquè toco amb les mans l'amor de Déu, la seva providència. I toco també amb les mans l'amor de la gent, la generositat, la capacitat de creure i de lluitar per alguna cosa.

Quins són els reptes de futur?

El 25 de març es va complir el primer any d'emissió. Ara acabem d'obrir una seu de Magnificat TV a Roma, aquest mes de maig. A partir d'aquí miro de tenir les antenes desplegades per veure què vol Déu ara... No tinc plans preconcebuts i m'agrada anar veient què és el que el Senyor va demanant. Ho anirem veient a poc a poc segons les possibilitats econòmiques i del voluntariat. Per això, com la Mare de Déu, ens posem a l'espera i a l'escolta de la Paraula. Sabem el que volem, que és evangelitzar des de l'espiritualitat de l'agraïment i l'amor a l'Església, i estem a l'espera del que Déu vagi dient. Els plans els té Ell.

més, cada setmana s'ofereix un programa d'anàlisi del més important que ha passat en els darrers set dies en la vida de l'Església. També es dona gran relleu a les notícies sobre l'actualitat de l'Església, amb col·laboració amb el Centre Televisiu Vaticà i altres productores catòliques. En la seva graella de programació, els televidents poden sintonitzar les connexions en directe dels viatges del Papa o dels diversos esdeveniments des del Vaticà. «En el primer any d'emissió —afirma Ribas— hem aconseguit acumular 800 programes i això ha fet possible generar un bon menú perquè cada persona triï el que vol veure.» La de Magnificat TV és una opció clara per l'especialització televisiva, sense afany d'entrar en competència amb ningú, sinó més aviat oferir un servei. «La nostra programació —afegeix la directora de la televisió— vol ser una proposta televisiva dedicada exclusivament a l'evangelització i totalment fidel a l'Església i al Papa.»

La seu central de Magnificat TV s'ha establert a Barcelona, on a finals del mes de març passat es va inaugurar el nou centre d'edició. Hi ha, però, altres seus a Madrid, Panamà i últimament també a Roma. Com que es tracta d'una televisió a la carta per via internet i compta amb un ampli equip de voluntaris, el projecte permet treballar amb uns costos molt reduïts, evitant així un dels grans problemes que tenen la resta de televisions catòliques. «Hem fet una aposta conscient i deliberada per la pobresa —reconeix la directora—, però sense que això repercuteixi en la qualitat.»

La beatificació de Joan Pau II, ja en DVD

Redacció / Madrid

Goya Producciones acaba de llançar un extens DVD que recull la beatificació del papa Joan Pau II, així com diferents extres de la seva vida, els seus missatges i els seus viatges a l'Estat espanyol. Amb el títol de *Juan Pablo II: la beatificació*, aquest DVD de 150 minuts conté

quatre documentals diferents: la millor síntesi de la impressionant beatificació, l'apoteosi a Roma (60 minuts); els seus cinc viatges inoblidables que va fer per la geografia espanyola (60 minuts); una biografia incisiva del Pontífex que va salvar l'Església (síntesi de 16 minuts), i una selecció dels gestos i missatges més suggeridores (síntesi de 14

minuts). Amb aquesta nova proposta multimèdia, Goya Producciones vol posar a l'abast de tothom «el record més complet, del personatge més admirat i estimat de la nostra època». El DVD es pot adquirir a través de la seva botiga *online* (www.goyaproducciones.com) i també a llibreries i grans superfícies comercials.

Jaime Súnico presenta a Montserrat vint retrats espectaculars de monjos

La Sala Daura acull en primícia aquesta exposició itinerant

Redacció
Montserrat

La Sala Daura del Museu de Montserrat (MDM) acull l'exposició més espectacular de les realitzades fins ara a Montserrat. Vint retrats de monjos pintats per l'artista Jaime Súnico, tots ells amb el mateix format (200 x 84 cm), configuren la mostra *Jaime Súnico. Monjos, pintures*, que es pot visitar fins al proper 3 de juliol. Aquesta exposició ve a ser, segons el P. Josep de C. Laplana, director del MDM, «un transsumpte en pintura de l'esperit que amara la pel·lícula *El gran silenci*, de Philip Gröning, una exploració de les profunditats de l'ànima que afloren en fesomies i mirades que interpel·len l'espectador».

Aquests vint retrats configuren una galeria de «testimonis de l'invisible» i estan pensats per constituir una sèrie compacta, que s'estrena al Museu de Montserrat. Posteriorment, i abans de disgregar-se —algunes d'aquestes pintures ja han estat adquirides per col·leccionistes i institucions—, l'exposició viatjarà per l'Estat espanyol i per Alemanya, que han manifestat gran interès de mostrar-la, com un fet cultural d'alt nivell i d'un missatge humà molt intens.

El 2007, Jaime Súnico va presentar al P. Laplana el projecte de pintar una sèrie de monjos, ja que considerava que era un col·lectiu homogeni que tenia molt a transmetre a l'home actual, i aquest el va encoratjar a tirar endavant amb la idea. A partir de llavors, Súnico va començar a freqüentar el tracte amb alguns monjos de Montserrat i, impulsat per la descoberta, va continuar la seva sèrie de «figures» de monjos en altres monestirs benedictins i cistercencs: Leyre, Silos, Cardeña, La Huerta, Sant Isidor de Dueñas, Lerins, i també va viatjar a Egipte a la recerca dels orígens del monaquisme cristià, i va establir contacte amb diversos monjos del monestir de Sant Pacomi (Luxor), que encarnen la nota exòtica de l'exposició.

La història de l'art és la història de les imatges. En el cristianisme, la paraula ha estat la transmissora del missatge de les Escriptures, però les imatges gairebé han estat tan importants com els textos. Des dels orígens de la vida monàstica, molts sants han estat monjos. Però així com els monjos del passat es trobaven perduts en el diàleg amb l'inefable, els que Jaime Súnico va buscar als monestirs d'Espanya, França i Egipte miren l'espectador amb pupil·les que destaquen en un rostre descrit amb un vigorós traç de color, que és el que serveix al pintor per recordar el protagonisme de la pintura en l'art de tots els temps.

«De cada retrat emanen les emocions d'una personalitat individual, però en tots ells s'adverteix "la presència del Sagrat", de manera que, guardats en una galeria d'art, en un museu o a casa d'un col·leccionista seran retrats

de monjos, i conservats en un monestir, potser el temps els convertirà en icones de sants», afirma l'antropòleg Albert Costa.

Jaime Súnico (Barcelona, 1963) és llicenciat en Història en l'especialitat d'Història de l'Art. La seva trajectòria professional està vinculada a les galeries d'art Senda de Barcelona, Marwan Hoss de París i Von Braunbehrens de Munic. Aquest fet li ha facilitat la realització d'exposicions i publicacions, la presència en prestigioses fires d'art i

l'accés de la seva obra al col·leccionisme espanyol. Súnico és un artista obsessiu, sobretot, per la figura humana. Fa una pintura de textures gruixudes i denses, d'un expressionisme colpidor i tendre alhora.

Gravats sobre anacoretes

Paral·lelament a l'exposició *Jaime Súnico. Monjos, pintures*, el Museu de Montserrat presenta també una mostra complementària, que li serveix

d'introducció, i que porta per títol *Els antics anacoretes. Gravats dels segles XVI i XVII de l'abadia de Montserrat*. Aquesta col·lecció de 55 estampes, segons el dibuix de Marten de Vos i gravades per Jan i Raphael Sadeler i els seus seguidors, es pot veure a l'Espai d'art Pere Pruna del MDM, també fins al 3 de juliol de 2011. Cadascun dels gravats exposats va acompanyat d'un text que explica la història, sovint anecdòtica i curiosa, de cada anacoreta, home o dona.

Campanars

delfidalmu@yahoo.es

Delfí Dalmau i Argemir

Les Borges Blanques

La capital de les Garrigues es troba situada al nord de la comarca i ben comunicada amb els principals centres de ponent de Catalunya. Està en un lloc planer, tot i que la ciutat presenta un lleuger pendent; en el seu punt més alt es troba precisament la gran església de l'Assumpció. És un edifici de finals del segle XVIII d'estil neoclàssic. Amb tot, fou molt perjudicada per la guerra civil i va caldre reconstruir-la després del 1939 i això va córrer a càrrec de l'organisme conegut com a *Obra de las Regiones Devastadas* que el règim de Franco va crear per recuperar de manera ben poc esplèndida aquella part del país que més va sofrir a la guerra.

L'església consta de transsepte i tres naus. La central, de quatre trams, està coberta per voltes de llunetes i capçada per un absis poligonal de cinc costats; les laterals, de fet, són com passadissos oberts entre els contraforts que acullen les capelles laterals. Al creuer s'hi va erigir una cúpula englobada en un cimbori octogonal. La nau mesura 40 metres i escaig de llargada, onze d'amplada i prop de 20 d'alçada; la cúpula arriba als 28 metres i escaig, mesurada com sempre per l'interior.

El campanar neoclàssic té planta quadrada d'uns set metres i escaig de costat, però a partir del nivell de teulada del temple la planta es transforma en octagonal. El cos superior conté la cel·la amb finestres d'arc de mig punt, una a cada cara alterna; té al damunt un terrat amb balustrada i sobre d'ell una torrella vuitavada de dos pisos, l'inferior obert amb òculs i el superior amb finestretes d'arc de mig punt, a cares alternes en tots dos. Està coronada per una nova cornisa ornada amb merlets esglaonats i una cúpula semiesfèrica coberta amb rajoles de colors rogencs. A sobre hi ha una llanterna vuitavada que servia antigament, en il·luminar-se, per avisar els pobles de l'entorn de l'arribada de les aigües del canal quan se n'obrien les comportes; anunciava l'hora de regar els camps. L'escala interior és de cargol de

pedra picada.

Està situat damunt de l'ala dreta del temple, fent angle al sud-est del frontis que, al seu torn, es troba encarat a migjorn. D'alçada fa 45,39 metres, mesura que no coincideix amb el que diu la gent de la població, que pensen que arriba als 50. Potser tenen raó, si un servidor no ha estat prou acurat a fer-ne la mesura.

El Cercle La Salle fa quinze anys

La seva finalitat és promoure la germanor entre la gent gran

Miquel Àngel Codina

Barcelona

El Cercle La Salle és una associació sense afany de lucre que té com a objectiu fonamental oferir a la gent gran una formació permanent integral, basada en els principis de l'humanisme cristià. «Sobretot volem fomentar entre els nostres socis la germanor i l'amistat», explica el Gmà. Mariano Fernández Magaz, fundador i assessor del Cercle La Salle. «La gent gran —afegeix— és un col·lectiu que avui dia està una mica abandonat des del punt de vista social. Nosaltres promovem la persona a la llum de Crist.»

Amb 90 anys i posseïdor d'una gran vitalitat, el Gmà. Mariano està satisfet de l'obra que va crear el 1995: «El balanç, en general, d'aquests quinze anys és molt positiu i fructífer. Som una associació animada per l'esperit i carisma de La Salle, que participa en la missió cristianitzadora de l'Església catòlica. Pel Cercle La Salle hi han passat moltíssimes persones. La gent s'hi troba d'allò més bé.»

«Actualment tenim 450 socis, que depassen els 50 anys. La immensa majoria són de Barcelona ciutat, però n'hi ha que viuen a la rodalia: Sant Just Desvern, l'Hospitalet de Llobregat, etc. Paguen una quota anual. Ara bé, per activitat realitzada han d'abonar també una petita quantitat de diners», assenyala el Gmà. Mariano.

Les activitats que s'hi duen a terme al llarg del curs (comença al setembre i

Excursió realitzada a l'Observatori de l'Ebre.

acaba al juny) s'inclouen en els àmbits cristià, humanístic, cultural, artístic i lúdic. De dilluns a dijous, des de les 17.30 fins a les 20.30, els socis poden fer tota una sèrie d'activitats permanents: cursos de Bíblia, anglès, francès, pintura, història de l'art i música, marqueteria, *patchwork*, country, expressió oral i escrita... juntament amb tallers d'oració, estabilitat psicològica, millora de la memòria, etc.

Pel que fa a les activitats puntuals, cal destacar les eucaristies (se celebren un cop al mes), les conferències, les visites culturals, les excursions (Montserrat, l'Observatori de l'Ebre...), les convi-

«S'ofereix a la gent gran una formació permanent integral, basada en els principis de l'humanisme cristià»

vències, els cinefòrums i les exposicions artístiques i fotogràfiques. «Celebrem les festes litúrgiques més significatives: el Dia de Tots Sants, que aprofitem per fer la castanyada; el Nadal; la Candelera; la festivitat de sant Joan Baptista de La Salle, el nostre patró; el Dimecres de Cendra, etc. També celebrem el fi de curs», informa el fundador del Cercle La Salle.

Més de trenta professors imparteixen les diverses activitats amb responsabilitat, competència i en qualitat de voluntaris. «La funció dels professors és imprescindible. La seva eficiència docent i les seves qualitats d'acollida, comprensió i respecte com a educadors són reconegudes per tots els alumnes i per l'equip directiu», manifesta el Gmà. Mariano. I posa en relleu que «al Cercle La Salle tenim una coral formada per unes 35 persones. Canten molt bé, sota el guiatge d'un bon director, que també desenvolupa la seva tasca voluntàriament».

Així mateix, cada mes es publica un butlletí on es dona a conèixer informacions d'interès per als socis. Per exemple, els propers 17, 18 i 19 de maig s'organitzarà una gran tombola a favor de la rehabilitació de la residència de les Germanetes dels Pobres i el 26 de maig tindrà lloc l'Assemblea general del Cercle La Salle.

Actualment, el Cercle La Salle està instal·lat al col·legi La Salle Gràcia de Barcelona. «Disposem d'unes instal·lacions àmplies i còmodes. És aquí on fem totes les activitats permanents. Convidem tothom a participar-hi!», exclama el Gmà. Mariano Fernández Magaz.

Per a més informació: Cercle La Salle, plaça del Nord, 14 – 08024 Barcelona, tel. 932 181 077, a/e: mfmagaz@gmail.com, web: <http://cerclelasalle.com>.

Nous retaules gòtics per al MNAC

Eduard Brufau / Barcelona

La col·lecció d'art gòtic del Museu Nacional de Catalunya (MNAC), una de les més importants d'Europa, s'ha ampliat amb l'adquisició de noves obres: el retaule de Sant Miquel i les parts que faltaven del retaule de Sant Pere. Des del passat mes d'abril els visitants ja poden admirar aquestes dues grans peces pictòriques dels primers anys del segle XV, considerades obres mestres del gòtic internacional a Catalunya.

En tots dos casos ha estat el Ministeri de Cultura qui ha fet l'adquisició de les peces, que es trobaven en mans de col·leccionistes particulars. La recuperació del retaule de Sant Miquel i Sant Pere és especialment important; fins als primers anys del segle XX s'havia conservat a l'església de Sant Miquel de la Seu d'Urgell, però fa poc més de cent anys va ser venut, desmuntat i dispersat per diverses col·leccions privades de l'estranger, on es trobava des de llavors. Durant anys, per tant, el MNAC només en va conservar la taula central i poques escenes més. Ara, amb l'adquisició de la resta d'escenes, se'n recupera l'aspecte original, tal com el van concebre els pintors Jaume Cirera i Bernat Despuig. L'obra completa fa més de sis metres d'alçada i es converteix, així, en el retaule gòtic més gran del museu.

L'altra peça, el retaule de Sant Miquel, ha estat adquirit complet a una col·lecció particular de Catalunya. És de dimensions més reduïdes que l'anterior, però posseeix una qualitat tècnica i estètica que el situa entre les obres mestres del pintor Joan Mates. Originalment el retaule formava part del mobiliari litúrgic de l'ermita de Santa Maria de Penafel, a Santa Margarida i els Monjos.

La direcció del MNAC considera que amb aquestes adquisicions gairebé es completa la secció de pintura del gòtic internacional, un corrent estilístic que a Catalunya va florir entre les acabelles del segle XIV i la primera meitat del XV. Deu el seu nom al fet d'haver estat conreat a la majoria de territoris de l'Europa Occidental. A casa nostra va arribar per contacte de la Corona d'Aragó amb els ambients cortesans del Regne de França. Aquest estil es caracteritza per l'elegància de les figures, l'ús de colors vius, una certa sumptuositat i una voluntat creixent de naturalisme.

El MNAC té un dels fons més importants del món en pintura i escultura medievals, sobretot romànica i gòtica. A Catalunya la seva col·lecció d'art religiós és equiparable —tant en quantitat com en qualitat— a la dels millors museus diocesans de casa nostra, i és l'únic museu de titularitat

Retaule de Sant Miquel i Sant Pere

pública amb un fons religiós de tanta importància.

Durant el primer terç del segle XX el museu va dur a terme una encomiable tasca de recerca i recuperació d'obres religioses per tot el territori català, en una època en què moltes eren malvenudes a col·leccionistes de la resta d'Europa i dels Estats Units. Al mateix temps les adquisicions

del MNAC durant tots aquells anys van fer possible salvar innumbrables obres mestres de l'art religiós català, que s'haurien destruït durant l'onada d'incendis de l'estiu del 1936. Gràcies a això avui podem contemplar meravelles com el Pantocràtor de Sant Climent de Taüll, la Majestat Batlló, Sant Jordi i la princesa o la Mare de Déu dels Consellers.

La pregària del cor

Presentada una nova edició de «El peregrino ruso»

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

El 16 d'abril es va presentar a la Llibreria Paulines de Barcelona una nova edició de *El peregrino ruso*, comentada i preparada pel Gmà. José Ignacio Pedregosa, s.s.p., animador bíblic i de mitjans de comunicació. A més del Gmà. Pedregosa, a la presentació van participar-hi Quique Fernández, coordinador de l'Escola d'Animació Bíblica de Barcelona, i Javier Velasco, professor de Bíblia de l'Iscreb i el CEP.

El primer que va prendre la paraula va ser Quique Fernández, que va assenyalar que en aquesta edició «les referències a la Bíblia apareixen des de la primera frase. És un llibre que ajuda a la pregària i que llança preguntes... és un llibre que parla al cor, si no, el Gmà. Pepe no s'hi hauria abocat...»

Javier Velasco va indicar que «la Paraula de Déu va conformar el pelegrí rus; descobreix la pregària del cor a partir de

El Gmà. Pedregosa, entre Quique Fernández i Javier Velasco.

la Paraula de Déu. La pregària més autèntica neix sempre de la trobada amb la Paraula de Déu. Descobreix l'amor al que és autènticament bell, l'amor a la Paraula de Déu». El biblista va aprofitar

l'avinentsa per convidar els assistents a entusiasmar-se amb el llibre que es presentava: «Enspot servir per conèixer una altra espiritualitat i per veure una pregària tan profundament arrelada en la Paraula de Déu i en allò somàtic.»

Velasco va plantejar que el pelegrí rus es formula la pregunta de com pregar sense parar i «descobreix que és possible pregar sempre i que, a més, aquesta pregària coincideix amb la pròpia respiració i batec del cor». Així mateix, va insistir que la introducció és de «lectura "obligada", ja que ens ofereix moltes pistes per entendre aquesta espiritualitat cristiana i arrelada en la Paraula de Déu». «Es tracta d'una edició molt acurada en la traducció, en el llenguatge que fa servir, en el fet que recupera textos menys coneguts.» També, va animar a «començar a practicar aquesta pregària del cor».

Finalment, va prendre la paraula el Gmà. José Ignacio Pedregosa: «Volia fer

«El peregrino ruso», edició comentada i preparada per José Ignacio Pedregosa. Editorial San Pablo, Col·lecció Biblioteca Clásicos Cristianos, 2011.

una edició perquè qualsevol lector mitjà s'hi pogués apropiat i llegir aquest llibre amb facilitat. Per això hi ha notes a peu de gairebé cada pàgina...»

El Gmà. Pedregosa va comentar que la mentalitat de l'Orient cristià és molt diferent de la nostra i que «volia apropiat aquesta espiritualitat oriental al lector occidental». Un dels aspectes que va destacar el religiós paulí és que havia mantingut «algunes paraules en rus perquè em semblava molt important, ja que és difícil traduir-les d'una manera fidel».

«El llibre està amarat de Bíblia pels quatre cantons», va subratllar el Gmà. Pedregosa. I va afegir: «Si hi ha una paraula que ens toca el cor, per què no repetir-la al llarg del dia? És una forma de mantenir viva la Paraula de Déu dins nostre.»

La presentació del llibre va acabar amb un mini-concert del grup TeSeguiré.

Un disc amb la veu de Joan Pau II

ACI / Roma

Ja es troba a la venda a Itàlia el disc *Tu es Christus*, un àlbum que recull la veu del papa Joan Pau II en pregàries, homilies, salms i discursos, i la uneix a destacats cantants en noves composicions. El disc ofereix la veu del beat en sis idiomes. És una producció de Multimedia San Paolo i és difós per Sony Music Italy. De les tretze cançons de l'àlbum, nou contenen la veu del papa Wojtyla. La resta són interpretades pel tenor espanyol Plácido Domingo, l'italià Andrea Bocelli i el grup irlandès The Priests. Les composicions són de Stefano Mainetti, Simon Boswell i Nando Bonini. La veu del Papa prové dels arxius de Ràdio

Vaticana, gravada al llarg del seus 27 anys de pontificat. L'àlbum va ser gravat a estudis de Roma, Londres, Irlanda i Nova York. També hi van participar cors gregorians, inclosos els Pueri Cantores de la Capella Sixtina. *Tu es Christus* surt al mercat dotze anys després que el disc *Abba Pater*, també amb la veu de Joan Pau II, esdevingués un èxit mundial. Els responsables del projecte van afirmar des de Roma que el disc va ser gravat per celebrar la beatificació de Joan Pau II i els temes escollits representen el missatge a l'Església i al món d'un home que va guiar els destins espirituals de milions de persones mentre va conduir l'Església al tercer mil·lenni de l'era cristiana.

Homenatge al papa Wojtyla

ACI / Ciutat del Vaticà

«Joan Pau II. Un homenatge de Benet XVI amb motiu de la beatificació» és el títol de l'exposició que es pot visitar fins al 24 de juliol al Braccio di Carlo Magno al Vaticà. La mostra, organitzada per la Governació de l'Estat de la Ciutat del Vaticà en col·laboració

amb l'ambaixada de Polònia davant de la Santa Seu i amb el Ministeri de Cultura i Patrimoni Nacional de la República de Polònia, està dividida en 15 seccions que il·lustren la vida i el pontificat de Karol Wojtyla des de la seva infantesa i joventut a Wadowice fins al seu funeral el 8 d'abril del 2005.

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

**Subscriviu-vos-hi
per 120 € l'any**

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 120€
per any

☐ Dos pagaments semestral
de 60€

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària
(ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

□ □ □ □

□ □ □ □

□ □

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:

CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Lliurament de premis del XXX Concurs de Narracions Fràter de Lleida

Àngel Rodríguez Vilagran, guardonat amb l'obra «Escac i mat»

Redacció
Lleida

El responsable del Departament d'Audiovisuals del bisbat de Girona, Àngel Rodríguez Vilagran, va ser guardonat amb un dels premis de la XXX edició dels Concurs de Narracions Fràter de Lleida. L'autor va rebre el premi en el decurs del tradicional dinar literari que cada any organitza la Fraternitat Cristiana de Persones amb Discapacitat amb motiu de la festa de Sant Jordi. Àngel Rodríguez és autor, entre altres treballs, del llibre *Maria als santuaris del bisbat de Girona*, del qual se n'ha publicat ja la segona edició.

L'acte de lliurament de premis, que va estar precedit de la celebració d'una eucaristia a la parròquia de la Mare de Déu del Carme de Lleida, va ser presidit per Dolors Hidalgo, presidenta de la Fràter. A l'acte hi van assistir també el delegat de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya, Joan Ramon Saura; la regidora de Serveis Personals de l'ajuntament de Lleida, Rosa Ball; el consiliari de la Fràter, Mn. Martí Sandiumenge, així com representants d'altres entitats com ara l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes i Down Lleida.

Secció d'adults i juvenil

El jurat d'aquest concurs de nar-

Jordi Curcó

Tots els premiats amb les autoritats i membres del jurat.

racions, en la secció d'adults, al qual s'han presentat tretze obres, estava format per Ramon Mesalles, Joan Plana, Francesc Purroy, Anna Solans i Jordi Curcó, corresponsal de *Catalunya Cristiana* a Lleida. Rosa Carrera, que va actuar com a secretària, va donar lectura a l'acta. El primer premi, dotat amb 400 euros i placa, va ser atorgat a l'obra

L'amor d'una mare que es porta sempre al cor, de Laia Bonjoch Serra, de Lleida. El segon, dotat amb 200 euros i placa, va correspondre a l'obra *Escac i mat*, d'Àngel Rodríguez Vilagran, de Salt (Girona). El tercer guardó va anar a parar a l'obra *Només dolor a canvi*, de Sonia Campos Mendoza, de Mirasol (Barcelona).

Pel que fa a l'apartat juvenil, on es van rebre unes vuitanta obres, van ser guardonats Marcel Martí Torres, de l'Escola Valeri Serra, de Bellpuig; Raquel Herrera Pinyol, del Col·legi Sant Jordi, de Puigverd de Lleida, i Mar Pla Prim i Adrià Rosa Gómez, totes dues del Col·legi el Carme de la Bordeta, de Lleida.

Dolors Hidalgo, així com tots els representats institucionals, van felicitar els autors premiats, alhora que van manifestar la seva satisfacció pels trenta anys de continuïtat d'aquest concurs de narracions i l'èxit de participació en cadascuna de les seves convocatòries.

Una tasca extraordinària

Per la seva banda, Mn. Martí Sandiumenge va destacar el treball de la Fràter com a moviment cristià al servei de les persones amb discapacitat i va elogiar la convocatòria d'aquest any en el concurs. En paraules seves, ultrapassa les Terres de Lleida: «Ho certifica el guardó que ha rebut l'escriptor Àngel Rodríguez, de la delegació de Mitjans de Comunicació Social del bisbat de Girona.» Alhora, va agrair la promoció que d'aquest concurs es pugui fer des de les diverses delegacions de premsa dels bisbats de Catalunya i també des del nostre setmanari *Catalunya Cristiana*: «Qui sembla, recull.»

Amb ocasió del trentè aniversari, s'ha editat un CD que recull tots els treballs guardonats en aquest concurs de narracions durant aquests anys fins a l'edició del 2011. El CD va ser lliurat com a obsequi i record de la jornada a tots els guardonats i assistents al dinar literari. Cal dir també que tots aquells que ho desitgin, poden demanar-ho a la Fràter de Lleida.

Presentat el llibre de poesies de Mn. Blanch

Víctor-Manuel Cardona / Tortosa

En una de les sales de conferències de la seu del campus de les Terres de l'Ebre de la Universitat de Tarragona Rovira i Virgili, va tenir lloc el 13 d'abril la presentació del llibre de poesies de Mn. Manyà i Mn. Blanch titulat *Dos poetes menors. Dos missatgers amb el cor a la mà*.

Una trentena de persones, entre elles l'alcalde de la ciutat i el bisbe de la diòcesi, va acudir a la presentació d'aquest volum de més de dues-centes pàgines que recull els poemes que va escriure Mn. Manyà, conegut teòleg de la diòcesi tortosina que va morir el 1976. La fundació que porta el seu nom intenta rememorar la seva figura i la seva obra. Juntament amb aquests nou poemes, Mn. Blanch n'ha publicat més de dos-cents de collita pròpia. Ja abans de la seva jubilació com a rector de parròquia, havia fet alguns passos en poesia. Ara, després de la jubilació s'hi dedica amb més intensitat, mostrant-se un autor prolífic.

Llenguatge poètic

Ferran Bel, alcalde de Tortosa, va mostrar el seu interès per l'obra de Mn. Blanch i va agrair el seu esforç i treball per la cultura i la promoció del nostre territori. Tot seguit, van seure a la taula presidencial quatre persones. Mn. Domingo Escuder va fer la presentació de Mn. Blanch, «un home carregat de primaveres que no ha perdut el seu esperit jove». Després va explicar, segons el seu parer, què és la poesia. Per acabar, va citar alguns dels temes que canta Mn. Blanch en aquesta obra: la vida, la fe, l'Església, Catalunya, la terra, la pau...

Mn. Blanch va ser el segon a parlar. Va agrair les paraules de l'alcalde i de Mn. Escuder. Va explicar breument la gènesi del

llibre i el motiu pel qual va incloure els poemes de Mn. Manyà: va ser el seu mestre i mentor. Després va llegir un poema de Mn. Manyà i tres d'ell.

Maria Balart va ser la persona següent a prendre la paraula. Va declamar poemes de Mn. Manyà i de Mn. Blanch. Abans, va exposar el que li suggerien aquells versos i el motiu pels quals els havia elegit. La rapsoda Bendi Suárez també va recitar alguns poemes del llibre.

El president del Patronat de la Fundació Fe i Cultura Mn. Manyà va cloure l'acte. Va agrair als qui van fer possible aquell acte, a Mn. Blanch per aquesta obra i per tot el que ha fet per Mn. Manyà i per la fundació que va presidir durant molts anys.

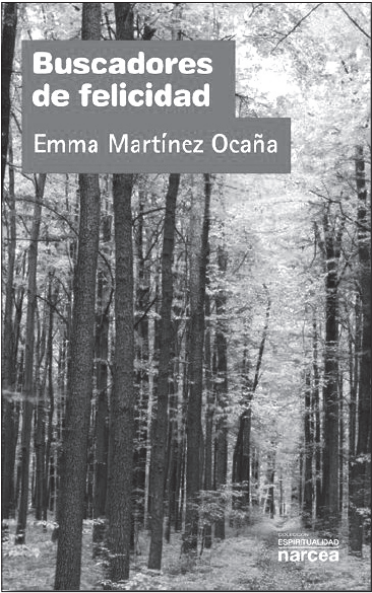
El Jove Cor Flumine va interpretar dues peces que van fer les delícies dels assistents. Finalment, Mons. Xavier Salinas, bisbe de Tortosa, va parlar dels diferents tipus de llenguatge, dels quals va destacar el de la poesia, que era el que els havia reunit allí.

Curs d'iconografia a Arenys de Mar

Redacció / Arenys de Mar

Del 22 al 31 de juliol, tindrà lloc a la casa d'espiritualitat Escolàpies d'Arenys de Mar un curs d'iconografia a càrrec de Giancarlo Pellegrini, llicenciat en Belles Arts i especialista en Història Oriental. Va ser deixeble del P. Georges Drobot, de l'Església Russa, i d'Aleksandr Stal'nov, de l'Acadèmia Teològica de Sant Petersburg. El 1986, Pellegrini va fundar l'Studio Iconografico Labarum Coeli de Bolonya, on es dedica a les icones, tant dins de l'àmbit eclesial com privat. El tema del curs serà la icona de la Mare de Déu de Jaroslav'l, que pertany al gènere anomenat Verge «Eleousa», on es presenta la Mare de Déu abraçant l'Infant.

Per a més informació i inscripcions: Carme Ayguavives, passatge Arada, 11 – 17800 Olot, tel. 972 262 210, 628, 772 969, a/e: carmenayguavives@gmail.com.

Saviesa espiritual

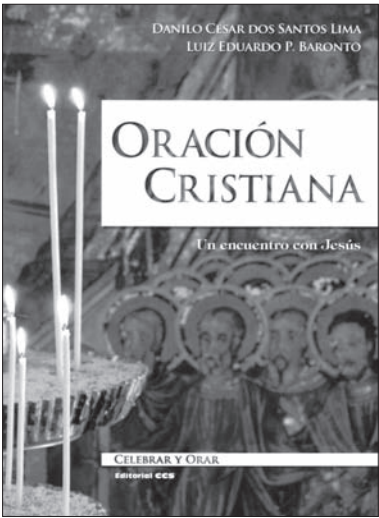
La teòloga Emma Martínez, partint del convenciment que tots som cercadors de felicitat, proposa uns camins modestos però fiables, capaços de ser compresos i transitats per creients i no creients i plens de saviesa espiritual, per anar-hi a la recerca. Aquestes pàgines volen ser una pedagogia de la felicitat en diàleg amb la nostra cultura i atent al que avui pot ensenyar-nos l'home feliç que va ser Jesús de Natzaret.

Emma Martínez Ocaña, *Buscadores de felicidad*. Ediciones Narcea, Col·lecció Espiritualidad, 2011, 288 pàg.

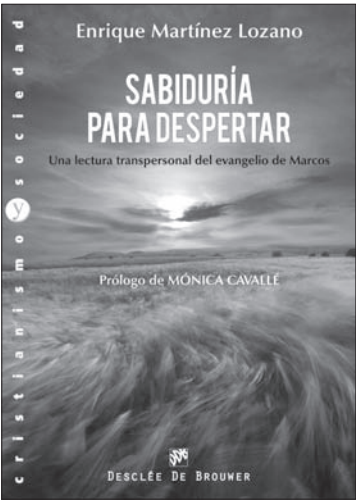
El camí de la pregària

Un fet que crida l'atenció en els nostres dies és la dificultat, gairebé generalitzada, per pregar. A la primera part del llibre, el text bíblic de la trobada de Jesús amb Zaqueu és el punt de referència per a una interpretació creativa pel que fa al nostre vincle i al nostre diàleg amb Déu en el camí de la pregària. A la segona part, els autors fan una reflexió interessant relacionada amb la pregària del Senyor, el Pare nostre.

Daniilo César Dos Santos Lima i Luiz Eduardo P. Baronto, *Oración cristiana*. Editorial CCS, Col·lecció Celebrar y Orar, 2011, 76 pàg.

El missatge evangèlic

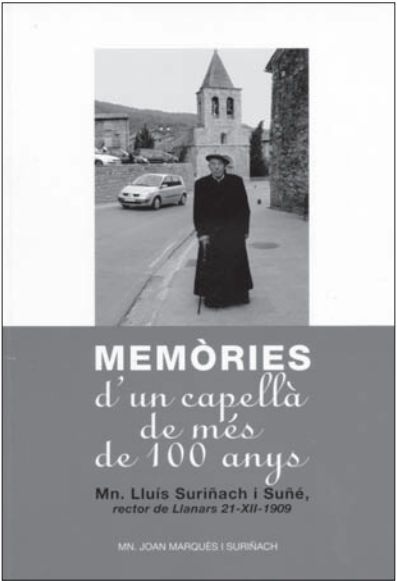
L'evangeli amaga una saviesa que, amb freqüència, ha quedat amagada darrere d'una lectura literalista del text. Com descobrir aquesta saviesa? Aporta llum i sentit a la nostra vida quotidiana? L'autor ens ofereix una clau de lectura —traduint l'evangeli al nostre idioma cultural—, la qual cosa ens permet comprendre en profunditat el seu missatge i percebre'l com un mitjà poderós que facilita i sosté el despertar a la nostra veritable identitat.

Enrique Martínez Lozano, *Sabiduría para despertar*. Editorial Desclée DeBrouwer, Col·lecció Cristianismo y Sociedad, 2011, 406 pàg.

Un sacerdot entranyable

«Mons. Lluís Suriñach és un cas únic —crec— arreu del món. A la seva edat, més de cent anys, continua sent el rector d'una església», concretament de Llanars, escriu Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic, al pròleg d'aquest llibre. En aquesta biografia es dona a conèixer «el testimoni de la vida d'un sacerdot enamorat i feliç de la vocació rebuda», afegeix el prelat. Mons. Suriñach, que sempre vesteix sotana, és estimat per tots a Llanars.

Mn. Joan Marquès i Suriñach, *Memòries d'un capellà de més de 100 anys*. Edicions Palahí AG, 2011, 206 pàg.

Oda a l'optimisme

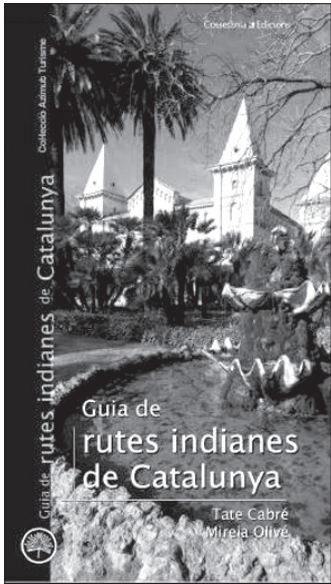
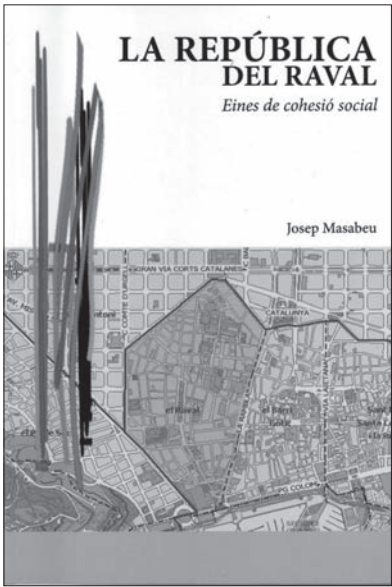
En aquest volum l'informàtic Pau Garcia-Milà recorre tots els moments des que se'ns acut una idea que ens fa dubtar entre si serà una ximpleria o una cosa que canviarà el món fins a l'instant en què donem per acabada l'aventura que un dia vam començar amb aquesta idea. Tracta amb humor temes com la creativitat quotidiana i el seu estímul. És una oda a l'optimisme. L'autor del pròleg és el príncep d'Astúries i de Girona.

Pau Garcia-Milà, *Tot està per fer*. Plataforma Editorial, Col·lecció Actual, 2011, 120 pàg.

Lluitar contra la marginació

Josep Masabeu és el president de Braval, entitat patrocinada per la Fundació Raval Solidari, que es proposa promoure la cohesió social, lluitar contra la marginació, prevenir l'exclusió social dels joves i facilitar la incorporació dels immigrants a la nostra societat. En aquest llibre explica l'experiència desenvolupada al barri del Raval de Barcelona, on Braval porta a terme programes i activitats adreçades a la població immigrant.

Josep Masabeu, *La república del Raval. Eines de cohesió social*. Fundació Raval Solidari, 2010, 124 pàg.

Itineraris singulars

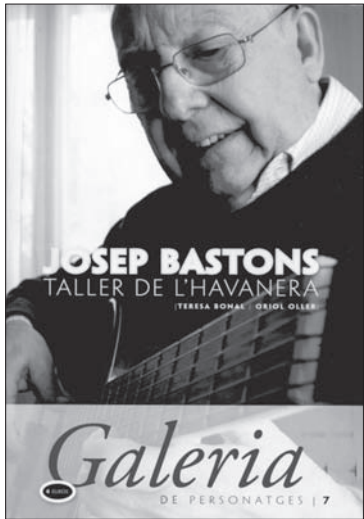
Les autores d'aquest volum presenten en aquestes pàgines més de vint itineraris desconeguts i sorprenents, rurals i urbans, per fer a peu, en bici o en cotxe, a l'estiu o a qualsevol dia de l'any, per Catalunya. Són recorreguts que es duen a terme de la mà de llegendaris indians i criolls, prohoms filantrops i dames magnànimes. Aquesta guia proposa, entre altres, la ruta de l'arròs de Pals o el passeig pel balneari de Vichy Catalán.

Tate Cabré i Mireia Olivé, *Guia de rutes indians de Catalunya*. Cossetània Edicions, Col·lecció Azimut Turisme, 2011, 156 pàg.

Veu d'havaneres

Josep Bastons i Fàbrega (Palafrugell, 1927) és un cèlebre compositor i cantant que ha esdevingut un dels pares indiscutibles de l'havanera nascuda arran de la Cantada de Calella. Autor d'unes vuitanta havaneres i líder del grup Peix Fregit durant més de trenta anys, reconeix que la música és la seva gran passió. En aquest llibre podem conèixer la vida i l'obra de Josep Bastons, així com algunes de les seves composicions més destacades.

Teresa Bonal i Oriol Oller, *Josep Bastons. Taller de l'Havanera*. Revista de Palafrugell-Ajuntament de Palafrugell, Col·lecció Galeria de Personatges, 2011, 46 pàg.

Crítica literària

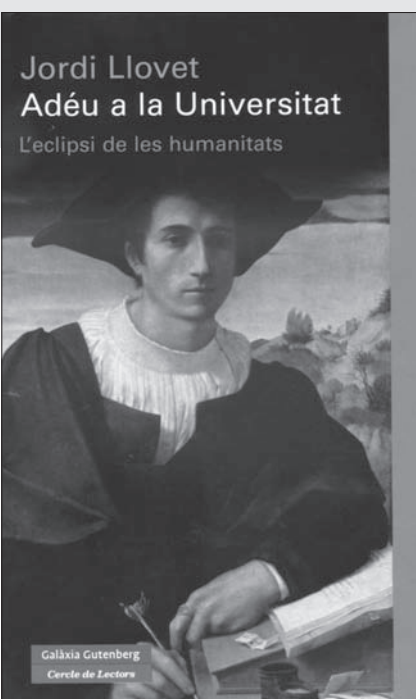
Universitat i societat

Hauria d'estar d'enhorabona la minoria, sobretot de l'àmbit de les Humanitats, que manté dubtes fonamentats sobre el desenvolupament a l'Estat espanyol de les reformes que ha patit en els últims anys el sistema universitari arran del procés de Bolonya. Jordi Llovet, catedràtic de Literatura Comparada de la Universitat de Barcelona, ens hi presenta, en un estil entenedor, i a través d'un fil autobiogràfic, una història de les idees d'Universitat que han configurat la civilització europea des de la seva fundació fins al present. Ho fa amb passió, reivindicant el valor intrínsec de la cultura humanista davant d'un sistema tècnic i mercantil que s'ha acabat imposant en la vida universitària europea. Tot i barrejar-se en aquests capítols, l'assaig, l'al·legat i la memòria personal, com ho demostra la part dedicada a reflexionar sobre la tancada d'estudiants a la Central de Barcelona entre novembre i març del curs 2008-2009, l'autor ofereix un diagnòstic realista, gens consolador, però no amarg ni melancòlic, d'un model d'Universitat que, per influx de l'Humanisme i de la Il·lustració, havia volgut aspirar a formar persones instruïdes i bons ciutadans. Comptat i debatut, les Humanitats enteses en el sentit clàssic, la missió de

JORDI LLOVET
Adéu a la Universitat
Galàxia Gutenberg/Cercle de Lectors, 2011, 379 pàg.

les quals és organitzar un esperit crític, estarien condemnades a desaparèixer en una societat que valora per sobre de tot la utilitat immediata laboral. A mig termini, les facultats de Lletres es convertiran en escoles d'idiomes que oferiran com a complement decoratiu un grapat d'assignatures vagament humanístiques. Més enllà del camp de l'ètica aplicada, de la revisió històrica i de la gestió turística, la filosofia, la filologia o la història com a disciplines dedicades al coneixement més noble i enlairat de l'esser humà estan ja en un procés no d'extinció sinó de depauperació inflexible, els símptomes dels quals són evidents entre el jovent a causa dels mateixos plans d'estudi de l'educació secundària. Es pot discutir la visió idealitzada que Llovet projecta del model universitari dels últims quaranta anys, però el que és indubtable és la davallada de les carreres humanístiques a causa de la imposició de les innovacions tecnocientífiques.

Crida l'atenció que l'autor, la laïcitat del qual traspua per tot arreu, menciona en diverses ocasions que la Universitat i també l'Església haurien de ser els llocs que garantissin la pervivència d'una vida intel·lectual digna d'aquest nom, com un *lux* capaç de fer front a un projecte que defineix amb tota cruesa: «Que això ja no succeeixi a les universitats, o a penes, és un senyal de la cura amb què els poders fàctics de les societats contemporànies pretenen garantir l'anorreament de tot excés de simbolisme i, en el fons, l'aniquilació de tota discussió enraonada dels fonaments imaginaris de les actuals formes de l'economia, del mercat i del consum, de la socialitat i el poder.» La reforma dels estudis de filosofia eclesiàstica, recentment aprovada per la Congregació de l'Educació Catòlica, dins del seu *iter* d'adaptació a Bolonya, sembla adonar-se de la decisiva importància d'una visió teòrica, sistemàtica, de l'home i de la realitat per a la cultura actual. Tant de

bo aquesta determinació empari, a més de la Teologia i de la Filosofia, aquelles disciplines humanístiques amb una dimensió eclesial important per fer present i entenedor el missatge evangèlic avui dia.

Armando Pego

Professor titular de
la Facultat de Filosofia
de la URL

Crítica cinematogràfica

Bebés. Un cant a la vida

BEBÉS
DIRECTOR: Thomas Balmès.
MÚSICA: Bruno Coulais.
INTERVENCIONS: Bayar, Hattie, Mari, Ponijao.
Documental. 79 minuts.
França, 2011.

Bebés és un documental francès fresc, senzill i atractiu que emociona i convida a viure i valorar la vida. Seguint la pista del primer any de vida de quatre bebès en quatre racons del planeta Terra, descobrim a la vegada tant les diferències socials i culturals com l'essència comuna d'una fragilitat que se supera amb grans esforços, d'una dependència que es fa alegria i festa a cada moment i, en definitiva, del procés a través del qual es forgen les persones després del seu naixement.

La intel·ligència del plantejament procedeix d'Alain Chabat, un humorista, actor, director i productor francès, que es caracteritza tant pels seus èxits comercials entre els quals cal destacar al cinema *Astérix y Obélix: Mission Cleopatra* (2002), com per les seves iniciatives de sensibilitat social. Darrere la idea original de posar en imatges tot el que és sorprenent i graciós del creixement d'uns bebès, s'hi amaga el desig de mostrar que, més enllà de les diferències, tots som iguals.

La realització de Thomas Balmès ens permet seguir la vida de quatre actors en el que és, sens dubte, la seva *opera prima*. Es tracta de Ponijao, que viu amb la seva família a prop d'Opuwo, a Namíbia; Bayar, que viu amb la seva família a Mongòlia, a prop de

Bayanchandmani; Mari, que viu amb la seva família a Tòquio, Japó; i Hattie, que viu amb la seva família als Estats Units, a San Francisco. La filmació acurada i quotidiana de moltes hores i el muntatge creatiu dona com a fruit les vides creuades d'aquests quatre petits fins que fan les primeres passes, que suposa arribar a l'objectiu de començar a caminar sobre la seva pròpia biografia. Compta amb el contrapunt de

la música de Bruno Coulais, conegut especialment per *Los chicos del coro* (2004), que acompanya amb humor, atreviment i tendresa les aventures d'aquests petits actors.

L'anàlisi antropològica dona pistes per descobrir els diferents processos de socialització on els diferents tipus d'estructura familiar mostren unes pràctiques educatives molt diferents i on els mitjans, profusos en el cas de les nenes japonesa i nord-americana, contrasten amb els molts més limitats dels infants que creixen a Namíbia o Mongòlia. Tot i que al final, envoltats de la proximitat afectiva dels seus progenitors, l'espectador acaba per dubtar de l'eficàcia dels mitjans artificials perquè també les condicions més senzilles i naturals donen resultats sorprenents. Així, de manera subtil i gens ingènua, es qüestionen algunes de les pràctiques complexes i molt protectores a favor de les més espontànies i vinculades a la vida de les societats més rurals.

Amb tot, contemplant *Bebés* la reflexió intel·lectual s'acaba traslladant al que és sorprenent per inesperat i al somriure entre les immenses petites conquestes dels protagonistes. Es tracta, doncs, d'una pel·lícula per gaudir, on al final l'artifici cinematogràfic acaba per convèncer del valor natural de la vida que creix obrint-se pas davant de les dificultats tan grans com una cabra que et persegueix o perquè un altre petit company de jocs t'ha pres una improvisada i preuada juguina. Aquest llenguatge més propositiu i bonic té més poder de denúncia que tants altres documents amb imatges de fetus sagnants o instrumental avortista. I és que, al final, la vida s'imposa per irrupció i emergència evolutiva, però també per transcendència i transparència teològica. O, dit de manera més significativament creient, la vida mostra lluminosament en les criatures, i, en aquest cas són genials, l'empremta del seu Creador.

Peio Sánchez

Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Enguany se celebra l'Any Internacional de la Química

Hem cregut que també a aquesta pàgina seria bo dir-ne alguna cosa. Sota el lema *Chemistry, our life, our future* («Química, la nostra vida, el nostre futur»), es va decidir a nivell internacional celebrar l'any de la Química el 2011. Hi concorren dos centenaris: el del premi Nobel de Química atorgat a Marie Curie, i el de la fundació de l'Associació Internacional de Societats Químiques. A Espanya es va inaugurar la celebració de dit any el dia 8 de febrer al saló d'actes del Consell Superior d'Investigacions Científiques sota la presidència del ministre d'Educació, Ángel Gabilondo, i la ministra de Ciència i Innovació, Cristina Garmendia. I el projecte és cloure'l a Barcelona el 15 de novembre que ve, en el marc del Saló Internacional de Química-Expoquímia.

Em direu: i quina importància té la química per a la nostra vida? El lema que s'ha posat a l'any de celebració fa referència precisament a la vida; per alguna cosa deu ser, oi? I efectivament el progrés d'aquesta ciència ha arri-

Segell commemoratiu de l'Any Internacional de la Química, emès per l'oficina postal d'Espanya el febrer d'enguany.

bat a una gran quantitat d'aplicacions que han millorat la vida humana i les perspectives no s'han acabat pas. Si fem el recompte, trobarem que la química ha resolt problemes globals i importants de la humanitat, que fan referència a l'alimentació (aclarint molts punts del metabolisme), de l'aigua (trobant la manera de purificar-la degudament), de la salut (descobrint les causes de certs processos patològics), en l'energia (com tots sabem!) i fins i tot en el transport. Per tot això ja realitzat, no és estrany que s'hi vegin noves perspectives i per això el director general de la Unesco, Koichiro Matsura, va poder afirmar que «és indubtable que la química tindrà un paper molt important en el desenvolupament de fonts d'energia alternatives i en l'alimentació de la població mundial que encara creix». Els organitzadors de l'«any» tenen, entre altres, l'objectiu de promoure l'interès per la química entre els joves, fent ben ostensives les nombroses aplicacions d'aquesta ciència que, com hem dit, han millorat i poden millorar més la nostra qualitat de vida. Nosaltres només hi hem d'afegir que desitgem tot l'èxit possible a aquesta celebració i que el 15 de novembre a Barcelona es pugui tancar amb un balanç ben positiu i amb un nombre més alt de nous estudiants d'aquesta especialitat científica.

L'univers de les galàxies

28. Energia emesa per les galàxies

Sembla lògic pensar que l'energia que ens arriba de les galàxies, en forma de llum i ones de ràdio, ha de ser senzillament proporcional a la seva grandària, perquè si totes tenen estrelles de tots els tipus, el resultat serà que en conjunt emetran en relació amb el nombre d'estrelles que posseeixin sense cap més diferència. *A priori* no s'hi veu cap raó en contra, però, és clar, caldrà confirmar-ho amb l'observació. Doncs bé, l'observació ens ha mostrat que no és com acabem de dir. Hi ha entre les galàxies gran varietat en l'energia que emeten i ni tan sols es correlaciona del tot amb la forma o tipus de galàxia. Això deu voler dir que ni tenir la mateixa forma implica tenir les mateixes classes d'estrelles. Ara bé, si parlem de l'energia emesa per les galàxies no ens podem limitar a l'energia lluminosa sinó que cal considerar totes les longituds d'ona de radiació electromagnètica que ens envien. Tenint en compte tot això, es va veure ben aviat que en termes generals les el·líptiques tenen més activitat que les espirals i les irregulars molt poca. Però hi ha particularitats ben notables que hem d'explicar.

Classificació radiomètrica de les més energètiques

Les que irradien molta energia a la zona ràdio s'anomenen «radiogalàxies». De vegades els radiotelescopis en capten algunes que encara no s'han detectat òpticament, perquè deuen coincidir amb galàxies de feble lluminositat. Cap a la dècada dels 60 els astrònoms van fixar un límit per qualificar les radiogalàxies: tan sols ho seran les que emetin més de 10^{42} ergs/seg en energia ràdio, valor molt elevat, encara que sigui només 1/10 de l'energia lluminosa d'una galàxia de les grans. La nostra galàxia només emet 10^{37} ergs/seg en ràdio, que vol dir tan sols una centmil·lèsima d'aquesta radiació

electromagnètica exigida per ser radiogalàxia; energia que poc afegeix a la lluminosa que produeix que és uns 30 milions de vegades superior. Com que la major de les espirals no són radiogalàxies no ens ha de fer estrany que la nostra no ho sigui tampoc.

A la dècada dels 70 es féu una classificació de les radiogalàxies en quatre tipus: 1. Les «el·líptiques», que són les més abundants corresponen a galàxies del tipus el·líptic (si bé no totes les d'aquest tipus són radiogalàxies). Exemple: la M87, que és també la més brillant en llum (per això ja la veïé Messier i la posà al seu catàleg) del cúmul de Virgo. Ara s'anomena Virgo A. Es troba a 36 milions d'anys llum. És una el·líptica gegant E0, que té al nucli un enorme forat negre de més de 5.000 milions de masses solars, i presenta com un raig de matèria que sembla ejectat per ella. Serà per efecte d'una explosió interna o un efecte estrany produït pel forat negre? No ho sabem.

2. Les de «tipus D», que ja vam citar al cap. 23, són galàxies rares que morfològicament pertanyen al tipus So, amb un nucli el·lipsoïdal i un disc al seu voltant molt extens, que pot arribar a tenir un diàmetre de 300.000 anys llum. No se sap la causa de la radiació intensa que projecten ni per què ho fan totes les que presenten aquesta forma.

3. Les de «tipus Dumbell», que com dèiem al cap. 23 són unes galàxies que probablement procedeixen del xoc de dues perquè tenen clarament un doble centre emissor, que correspon a un nucli també doble. La radiació és molt intensa en els dos punts, que fins i tot es poden distingir òpticament amb un bon telescopi, si bé es veuen rodejats d'un gran disc únic d'estrelles.

4. Les del «tipus N» que potser són les més interessants. Si bé visualment només s'hi veu un sol nucli molt brillant, rodejat d'un embolcall de lluminositat

dèbil, el radiotelescopi mostra que tenen dos punts emissors de ràdio com les Dumbell. Una doble emissió no pot provenir d'un sol nucli! Quina explicació donar-hi? La primera galàxia N descoberta va ser la que ara s'anomena Cygnus A. Era el 1952. Rudolph Minkowski (1895-1976), col·laborador de Walter Baade, quan aconseguia identificar òpticament la radiogalàxia que deu anys abans havia descobert Grote Reber. Era una que estrobava a 600 milions d'anys llum (per aquell temps llunyaníssima; ara ja no es consideraria així, perquè se'n coneixen moltes de més allunyades). Això volia dir que la seva emissió ràdio era d'uns $1,5 \cdot 10^{45}$ ergs/seg, unes 1.500 vegades el mínim estipulat per ser considerada radiogalàxia. Com era aquesta radiogalàxia? No va ser fins ben entrada la dècada dels 60 que amb el mètode de la interferometria s'aconseguí construir amb precisió el mapa-ràdio de la regió que ocupava en el cel i el resultat va ser que la radiació venia de dos punts separats a banda i banda del nucli visual únic de la galàxia. No sabem per què irradien tan intensament aquests dos punts; només podem dir que avui dia això no fa estranyesa als astrònoms perquè ja s'han trobat moltes altres galàxies que es comporten semblantment. Només sabem que constitueixen un tipus de radiogalàxies anomenat N.

Però encara es descobriren més radiogalàxies especials

El 1968 J. Schmitt observava una radiofont que coincidia amb l'estrella BL de la constel·lació de la Lacerta (Llangardaix) que era considerada una estrella variable de període irregular. Li cridava l'atenció perquè tenia una emissió ràdio molt intensa. D'on li venia una energia electromagnètica tan elevada? La primera cosa que calia fer era examinar què ens mostrava el seu espectre lluminós.

Així ho féu i es trobà amb la sorpresa que era un espectre llis, sense ratlles, que no li podia proporcionar cap detall de l'atmosfera o temperatura. Com pot ser? Això només ho fan nebuloses d'emissió i galàxies llunyanes. Què dir-hi? Quatre anys més tard Peter Strittmatter es trobava amb quatre objectes celestes de característiques semblants a les de BL Lac, que era el nom amb què es designà aquella «estrella» trobada per Schmitt. L'interrogant persistia. Finalment el 1974 dos astrònoms, J. E. Gunn i J. G. Oke, amb el mètode d'aplicar al telescopi una obertura o finestra en forma d'anell que es va estrenyent, aconseguiren obtenir l'espectre del centre d'aquell objecte i es veié clarament que era una galàxia el·líptica i no pas una estrella. Fins i tot en pogueren aconseguir l'espectre de ratlles, i aquestes mostraven, pel seu corrent cap al vermell, una notable velocitat de fuga, i això, per la llei de Hubble proporcionava la distància: superior als 1.000 anys llum! Això volia dir que era una galàxia que tenia el nucli centenars de vegades més brillant que el d'una galàxia mitjana. Els astrònoms restaren astorats. Com pot ser que, sent una galàxia tan brillant, sigui variable? Això només serà possible si el nucli és molt reduït. És l'única explicació plausible. Ara ja se n'han trobat d'altres de característiques semblants i se'ls ha posat nom: són galàxies «lacèrtides», per ser de la Lacerta la primera que es va trobar, o «blàzars» perquè era l'anomenada BL Lac.

Però no s'acabaren aquí les troballes de galàxies especials o rares. Uns nous objectes celestes havien entrat en escena ja el 1963: els «quàsars». Hi van caldre moltes constatacions, hipòtesis, reflexions, opinions contrastades i comprovacions per arribar a la conclusió que també s'havien de considerar com a galàxies rares. Es mereixen tot un capítol a part.

Al matí, just a trenc d'alba

Enric Frigola
Coordinador de Ràdio Estel

Quan s'acaba el programa *Escolta la música i pensa*, comença a Ràdio Estel un bloc d'emissions que segons les últimes dades de l'EGM, esdevé un dels més escoltats de tota la programació. A les sis en punt del matí una escollida peça de música clàssica altera lleugerament el ritme. Per a molta gent comença un nou dia i a la nostra ràdio el programa titulat *L'albada* intenta acompanyar-la amb una tria musical de categoria, i amb diversos espais informatius breus, d'entre els quals destaquen l'agenda del dia i l'espai *El santoral*, a cura de Joan Pallarès. Una aproximació als sants de cada jornada amb una breu explicació de cadascun d'ells.

Cinc minuts abans de les set del matí arriba *Ressò de festa*, un programa realitzat per diferents persones (unes quinze en total) que formen part de l'Associació Espai Dolores Bigourdan; encapçalades pel sacerdot Josep Lluís Socias, té la tasca confessional de transmetre valors evangèlics que donin pau i alegria a la nostra vida. Es tracta d'un dels programes més veterans de Ràdio Estel ja que s'emet des del començament de l'emissora tot i que amb un altre títol els primers anys.

Després d'un primer avanç informatiu, cada dia de la setmana els oients de Ràdio Estel tenen una cita amb *El Rosari*, la pregària mariana per excel·lència, cinquanta avemaries repartides en cinc misteris on es contemplen alguns fets de la vida de Jesús i de Maria. Es tracta d'una realització de Seminaristes de Catalunya que dona pas, a dos quarts de vuit del matí, a la transmissió de les laudes a càrrec dels monjos benedictins de la basílica de Montserrat. La pregària matinal amb què l'Església lloa el Senyor i la comunitat li encomana el progrés del món en la pau, la veritat i l'amor.

Es tracta d'un dels moments més escoltats de tota la nostra programació, perquè així ho diuen les dades d'audiència i les comunicacions que arriben als nostres estudis amb una certa freqüència; són molts els oients que comencen el dia acompanyats per les laudes de Montserrat, perquè els reconforta i els dona ànims per afrontar la jornada amb la pau, la serenor, l'espiritualitat necessària per viure en plenitud.

Des de fa uns anys, quan ja les laudes de Montserrat eren del tot cantades es va fer l'opció de transmetre-les, i a hores d'ara gaudeixen d'una fidelitat extraordinària.

A les vuit en punt prenen el relleu Ignasi Miranda, Carolina Costa i Sara Cruz per servir tota l'actualitat amb el primer cafè del dia.

Joan Pallarès ens explica els sants del dia.

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	
0.00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0.00	
	l'Evangeli								
							De matinada		
1.00	Dietaris de música i músics							1.00	
2.00	Informació							2.00	
3.00	Informació							3.00	
4.00	Informació							4.00	
5.00	Informació							5.00	
6.00	L'albada						La cantata del diumenge	6.00	
7.00	Titulars							7.00	
	El Rosari								
	l'Evangeli								
7.30	Laudes des del monestir de Montserrat							7.30	
8.00	El primer cafè					Una raó per viure	El Campanar	8.00	
8.30						Església viva	Església d'Urgell	8.30	
9.00						Serveis (Temps)		Tot sardana	9.00
	Sons de la terra								
10.00	Informatiu					Santoral	Avui és festa	10.00	
10.30	Santoral					A tota costa			
11.00	Informatiu					Microestel	Missa Conventual des de Montserrat	11.00	
11.30	Microestel					Trotamundos			
12.00	Àngelus					Trotamundos	Petit concert de migdia	12.00	
12.30	Microestel						Fundacions		12.30
13.00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat						Microestel		13.00
13.30	Microestel					Tenim un problema	Rutes per Catalunya		
14.00	Informatiu								
14.30	Microestel					Fora d'àrea	Gent jazz	14.00	
15.00	Informatiu								Escolta'm
15.30	Microestel								
16.00	Informatiu					Microestel		16.00	
16.30	Comentari General								16.30
17.00	Informació								17.00
17.30	Microestel					Microestel		17.30	
18.00	Informatiu					Gent Gran	La taula de l'Evangeli	18.00	
18.30	l'Evangeli								18.30
18.45	Vespres des del monestir de Montserrat						Avui és el dia del Senyor	19.00	
19.00									
19.30						Microestel	19.30		
20.00	Nits estel					Plusvàlua (r)	Cantate Domino	20.00	
21.00	Informatiu					Microestel		21.00	
	Valors a peu de carrer	De cap i de nou	Plusvàlua	Mètode Guardiola	Catalunya sense barreres	De cap i de nou (r)	Missatge en una ampolla (r)		
22.00	Andorra actualitat					Microestel		22.00	
	Missatge en una ampolla	Buscant la llum	Punt ORG	Paraules d'Amor	Amb llum pròpia	Catalunya sense barreres (r)	Arsènic per compassió		
23.00	Microestel							23.00	
	Kosmos	Peces úniques	Gent jazz	Escolta'm	El club del country	En concert	Tenim un problema (r)		
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	

 Espais de radiofórmula

MAIG ÉS EL MES DE MARIA, MARE DEL BELL AMOR

INTERNET

- **LAICS.**— El Pontifici Consell per als Laics presenta una nova pàgina web (www.laici.va) que ofereix informació actualitzada sobre l'activitat d'aquest dicasteri vaticà.

ALTRES BISBATS

- **COMISSIÓ EPISCOPAL DEL CLERGAT.**— Del **dilluns 30 de maig al dimecres 1 de juny** tindran lloc a Pozuelo de Alarcón (Madrid) les jornades nacionals de delegats/vicaris per al clergat sobre *El sacerdote, oyente y servidor de la Palabra*. Més informació: tel. 913 520 968.

BARCELONA

- **MAGDALENA AULINA.**— El **dissabte 14 de maig**, dia dedicat a la fundadora de l'Institut Secular d'Operàries Parroquials, Magdalena Aulina: a les 12.00, eucaristia presidida per Mons. Jean-Marie M. Mupendawatu, sotssecretari del Consell Pontifici per als Agents Sanitaris i delegat de la Fundació El Bon Samarità; presentació amb projecció de la vida de la serventa de Déu *La fe de Magdalena Aulina sosté la seva Obra en el temps*; dinar fratern. Passatge Torras i Bages, 5-7 – Barcelona.
- **ASSOCIACIÓ CIC.**— Aula d'extensió universitària de la gent gran: el **dilluns 16 de maig**, a les 17.00, *El cervell i el temps: evolució, ritmes, memòria*, a càrrec de David Jou (físic i poeta, UAB). Més informació: Via Augusta, 228, baixos – Barcelona, tel. 932 013 701, associaciocic@terra.es, www.ic-cic.edu/acic.
- **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El **dilluns 16 de maig**, a les 19.00, sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa amb Jordi Casabella, periodista de *El Periódico*. C/ València, 244, 1r – Barcelona.
- **ESCOLA BÍBLICA ECUMÈNICA SANT MEDIR.**— El **dilluns 16 de maig**, a les 19.30, sessió extraordinària de cloenda. Parròquia de Sant Medir, c/ Constitució, 17 – Barcelona, tel. 934 216 527, www.parroquiasantmedir.cat.
- **MISSIONERES DEL SANTÍSSIM SAGRAMENT.**— Adoració continuada al Santíssim de les 8.00 del **dilluns 16 de maig** a les 8.00 del **dimarts 17**. C/ Aribau, 290 – Barcelona.
- **ASSOCIACIÓ AMICS DELS ÀNGELS.**— El **dimarts 17 de maig**, a les 19.30, conferència *La felicitat no té preu*, amb Antonio Bolinches (psicòleg clínic i escriptor). Parròquia Mare de Déu dels Àngels, c/ Balmes, 78 – Barcelona.
- **CAIXAFORUM.**— El **dimarts 17 de maig**, a les 19.00, conferència inaugural de l'exposició «L'efecte del cinema. Il·lusió, realitat i imatge en moviment. Somni»; el **dimecres 18**, a les 19.30, Antonio Alvar (catedràtic de Filologia Llatina de la Universitat d'Alcalá) dissertarà sobre *La mitologia clàssica i la poesia castellana del segle XVI*; el **dijous 19**, a les 19.30, conferència de Francisco Segovia (poeta, assagista i traductor) sobre *Les quatre mans esteses: la correspondència entre Alfonso Reyes i Octavio Paz*; el **cap de setmana del 20 al 22**, cicle de cinema «BCN Sports Film 2011». Av. Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8 – Barcelona, tel. 934 768 600.
- **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.**— El **dimecres 18 de maig** l'arquebisbe de la Seu d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives parlarà sobre *Ajudem els cristians a Terra Santa*. A les 16.30, eucaristia; a

les 17.30, conferència. Riera de Sant Miquel, 1 bis – Barcelona.

- **COSMOCAIXA.**— El **dimecres 18 de maig**, a les 17.00, cafè-tertúlia per a gent gran sobre *Química per a la neteja. Les ecoboles renten?*, amb Claudi Mans, catedràtic d'Enginyeria química de la UB; a les 19.00, conferència de José Luis Sanz i Miquel Barceló sobre *Jurassic Park*. Més informació: c/ Isaac Newton, 26 – Barcelona, www.laCaixa.es/ObraSocial.

- **ASSOCIACIÓ AMICS GAJETÀ RENOM.**— Acte de presentació de l'associació el **dimecres 18 de maig**, a les 20.00, a la sala de cambra del Palau de la Música Catalana. Hi assistirà Lluís Millet i el conseller de Cultura Ferran Mascarell, entre altres. Hi haurà una part de parlaments i una altra cantada. Es tracta de recuperar, preservar i difondre la contribució de Gaietà Renom a la cultura del nostre país. Durant 50 anys va ser cantant de l'Orfeó Català, 25 d'ells com a tenor solista. Entrada gratuïta.

- **PARRÒQUIA DE SANT JOAN M. VIANNEY.**— Adoració continuada al Santíssim, el **dijous 19 de maig**, de 8.00 a 20.00. C/ Melcior de Palau, 56 – Barcelona.

- **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DEL REMEI.**— Adoració continuada al Santíssim el **dijous 19 de maig**, de 9.30 a 19.00. Pl. Concòrdia, 1 – Barcelona.

- **PASTORAL DE LA SALUT.**— El Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut organitza una conferència per a tots els agents de Pastoral de la Salut dels serveis religiosos dels hospitals de Catalunya amb el tema *La felicitat i el sofriment al final de la vida*, a càrrec del professor Ramon Bayés. Serà el **dijous 19 de maig**, de 10.30 a 13.00, al CEP, c/ Rivadeneyra, 6, 3r – Barcelona. Més informació: tel. 933 171 597, de 9.00 a 14.00.

- **INSTITUT EMMANUEL MOUNIER.**— El **dijous 19 de maig**, a les 19.00, lliurament del Reconeixement Emmanuel Mounier 2011 a Arcadi Oliveres. Conferència-col·loqui de Josep Lluís Vázquez Borau sobre *Propostes personalistes davant la crisi religiosa*. Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar, c/ Diputació, 231 – Barcelona.

- **«JESÚS DE NATZARET».**— El **dijous 19 de maig**, a les 20.00, presentació de les edicions en català i castellà del llibre de Benet XVI *Jesús de Natzaret. Des de l'entrada en Jerusalem fins a la resurrecció*. L'acte el presidirà l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach. Serà al Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231.

- **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El **dijous 19 de maig**, a les 20.30, recital de violoncel (Joan Palet i Dalmases) i piano (Lourdes Duñó i Costa) a l'Ateneu Adrianenc de Sant Adrià de Besòs (Andreu Vidal, 7).

- **SANTUARI DE SANT JOSEP DE LA MUNTANYA.**— Adoració continuada al Santíssim el **divendres 20 de maig**, de 8.00 a 19.00. Av. Sant Josep de la Muntanya, 25 – Barcelona.

- **ACAT.**— El **divendres 20 de maig**, a les 19.00, a la capella de les Germanes Franciscanes Missioneres de la Nativitat de Ntra. Sra. (Darderes), pregària d'ACAT amb el tema *Pregària pel reconeixement dels drets humans*. Travesera de Dalt, 84-88 – Barcelona.

- **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El **divendres 20 de maig**, a les 19.30, conferència *Comunicar la fe, construir el present, crear cultura*, amb Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona. C/ Anglès, 55 – Barcelona.

- **ESTACIÓ D'ENLLAÇ.**— El **divendres 20 de maig**, a les 22.00, a la parròquia de Sant Jaume (c/ Ferran, 28 – Barcelona), *És Pasqua-Ell és viu! Eucaristia Gospel*.

- **COMUNITAT DE L'ANYELL.**— El **divendres 20 de maig**, a les 20.00, escola de la Paraula: Jn 14,1-12 (capella de Guadalupe, c/ Comtessa de Sobradiel, 5 – Barcelona); el **dissabte 21**, a les 12.30, Dissabte de l'Anyell: eucaristia i dinar; a les 21.00, vetlla d'adoració (església de Sant Jaume, c/ Ferran 28 – Barcelona).

- **PARRÒQUIA DE SANT AGUSTÍ-CONFRARIA DE SANTA RITA DE CÀSSIA.**— El **divendres 20 de maig**, a les 17.30, imposició de les medalles als nous confreres; a les 18.30, eucaristia en honor a la santa; el **dissabte 21**, a les 17.30, lliurament de les primeres roses de santa Rita, concert, benedicció de roses, veneració de la relíquia de la santa; a les 19.00, eucaristia de santa Rita; el **diumenge 22**, festa de la santa, l'església obrirà les portes a les 7.00 i les tancarà a les 21.00. Eucaristies: a les 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30; 15.30, 17.00, 18.30 i 20.00. La benedicció de roses serà després de cada eucaristia o de la litúrgia de la benedicció. Pl. Sant Agustí de Barcelona.

- **TIBIDABO.**— El **dissabte 21 de maig**, a les 9.30, festa de Maria Auxiliadora: celebració eucarística, processó i tómbola. Durant tot el mes de maig, a les 18.00, mes de Maria: vespres, benedicció eucarística i Rosari.

- **TROBADA D'ACOLLIDORS DE PROMESOS.**— Serà el **dissabte 21 de maig**, a les 18.00, a la parròquia Verge de la Pau (pl. Ferran Casablanques, 2 – Barcelona). Més informació i inscripcions: tel. 934 538 659, secretaria@pastoralfamiliar-bcn.cat.

- **RELIGIOSES AGUSTINES.**— Adoració continuada al Santíssim el **dissabte 21 de maig**, de 9.00 a 20.00, i el **diumenge 22**, a partir de l'eucaristia d'11.30 i fins a la missa de les 20.00. C/ Vallmajor, 29 – Barcelona.

- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc

弱之必固強之。將欲歎之，必固張之。將欲歎之，必固張之。

Si vols que una cosa es contregui, abans has de deixar que s'expandeixi. Si vols que una cosa s'afebleixi, abans l'has de fer forta.

MOVIMENT I TERTÚLIA AMB PETER YANG

Dissabte 21 de maig, a les 18.30 h, tertúlia.
Diumenge 22, a les 12 h, missa.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.

Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es

Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

LA CANTANT ARABISRAELIANA MIRA AWAD PRESENTA A BARCELONA «ALL MY FACES»

«Amb la meua música vull transmetre l'esperança»

Emili Pacheco

Ambaixadora de la pau i ferma defensora dels drets de la dona. La cantant arabisraeliana Mira Awad (Rama, 1975) va visitar recentment els estudis de Ràdio Estel per presentar el seu nou disc «All my faces» (Tots els meus rostres). Amb la seva música, Awad fa un clam per l'esperança enmig d'un poble, el seu, immers des de fa molts anys en un conflicte cruent que sembla sense solució.

Una de les cançons del seu nou àlbum es titula *Bukra* i és un clam per a l'esperança...

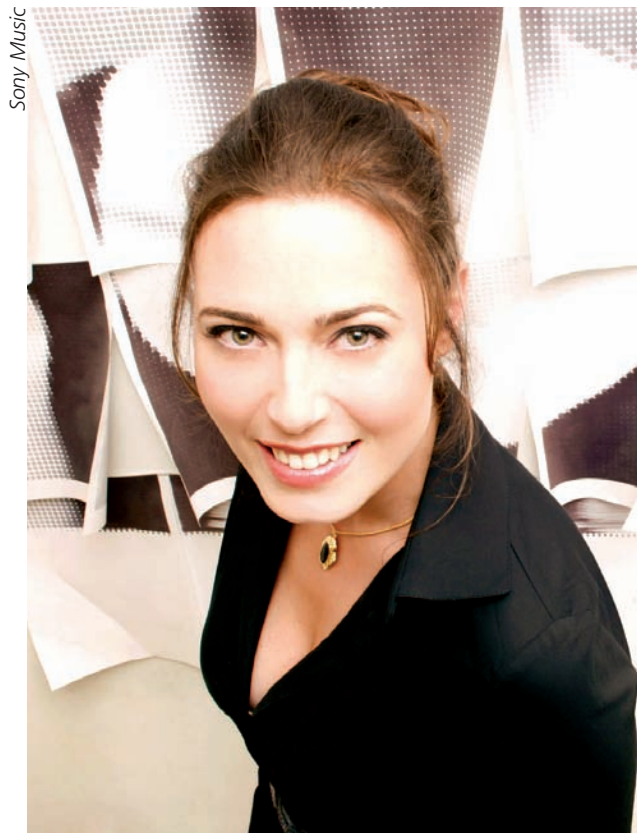
És la meua pregària personal per un futur millor. Precisament, *bukra*, en àrab, vol dir «demà». Tot i que a vegades la realitat és fosca i difícil, jo sóc de les que penso que sempre hi ha l'oportunitat de crear una nova realitat el dia de demà.

Una nova esperança en un conflicte, l'arabisraelià, que sembla que s'enquista en el temps...

Sí, per descomptat, aquesta és avui la meua preocupació principal, perquè és la meua terra. Jo sóc palestina, nascuda a Rama (Galilea), però al mateix temps sóc ciutadana israeliana. En el meu rostre es reflecteix dia i nit la complexitat d'aquesta situació, i per això és tan important per a mi arribar a una solució. Hem de posar fi a la violència, a la injustícia... hem de poder conviure junts i crear plegats una nova societat.

Quin paper té per a vostè la música a l'hora d'acostar pobles en conflicte?

És evident que la música tota sola no pot resoldre els problemes ni canviar el món, però té la immensa capacitat d'emocionar, d'adreçar-se directament al cor, no tant al cap, i d'aquesta manera la gent pot obrir-se més a noves realitats, acceptar noves idees i apropar pobles que aparentment poden semblar molt llunyans entre ells. Per això

estic convençuda que la música pot ser un mitjà molt eficaç per transmetre aquesta esperança o pregària que desitgem per al món.

Una altra de les cançons de referència del nou disc és *Stray daughter* (filla perduda)...

Aquesta cançó descriu situacions de les dones en alguns llocs del món on són criticades i jutjades simplement per ser el que són, simplement per somiar ser alguna cosa o aconseguir certs drets que encara els són negats... Evidentment, tot això s'emmarca en la meua història personal dins del món àrab. Com he dit jo sóc nascuda en una ciutat palestina, molt moderna, que es diu Rama, amb gent molt respectuosa i educada, però amb un concepte del paper de la dona encara molt secundari. És l'home la primera font d'autoritat i la dona s'hi ha

de sotmetre. Tot això ho he viscut en carn pròpia.

Com ha influït la seva família en el seu compromís a favor dels drets humans i de la pau?

Ha influït molt. La meua és una família molt compromesa política i socialment. El meu pare des del punt de vista més polític, i la meua mare en el camp dels drets humans. Per tant he viscut des de molt petita el compromís en la construcció d'un món millor.

Per què aquest títol: *All my faces*?

Sé que en català o espanyol potser no teniu aquesta expressió, però és habitual en anglès. És com dir que ofereixo totes les meves cares, totes les

meves dimensions, totes les capes de la meua persona... Aquest és, a més, el títol d'una de les cançons. Tots tenim diverses cares, no som plans, hi ha moltes capes de profunditat en cada persona. Precisament, en aquest àlbum exposo moltes de les meves cares, hi ha temes més de caire social, com els dedicats als drets humans o els drets de la dona, i altres de molt més personals, fins i tot romàntics, però que al mateix temps són sentiments universals que tothom pot entendre.

Com és el procés creatiu de Mira Awad?

Cada cançó neix vinculada a algun tipus d'emoció o experiència humana, com ara l'amor, la gelosia, la impotència, l'esperança o la incomprensió... És una cosa que he de sentir! No puc crear del no-res.

Rauxa

L'imperi de l'avarícia

Telefónica ha fet saber que acomiadarà 6.000 treballadors tot i ser l'empresa espanyola que més beneficis va tenir l'any passat, uns 10.100 milions d'euros. Al mateix temps ha anunciat que pensa donar incentius a tots els membres de la direcció per un total de 450 milions d'euros. Les crítiques li han vingut de totes bandes, però l'empresa es justifica dient que tot el que fa és perfectament legal.

Aquest és un exemple d'una manera de fer que avui s'ha tornat habitual en part de la classe empresarial i financera: buscar el màxim benefici econòmic personal, perjudicar obertament els més febles i emparar-se cíni-

cament en la legalitat. Amb la llei a la mà certes accions poden ser totalment legals, però per a qui sigui mínimament honest no hi ha dubte que són moralment condemnables. Aquesta mentalitat, que té més a veure amb la pura avarícia que amb la ciència de les finances, respon a una pèrdua absoluta del sentit de la responsabilitat. Qui actua d'aquesta manera ja no és conscient que les seves accions tenen unes conseqüències econòmiques, socials i morals molt greus sobre tota la societat. Fins i tot posen en perill el mateix sistema sense adonar-se que ells també naveguen en el vaixell que tan hàbilment estan ajudant a enfonsar.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Núria Ferret
i Canale
Orde de les Verges

Què és per a tu la Pasqua?

Diumenge de Rams, Barcelona. Ens apleguem davant la porta de l'església «gent de totes les nacions, tribus, pobles i llengües... amb palmes a les mans», alegria al rostre, cants de joia i aclamacions de victòria. Les portes del temple, però, són tancades. El sacerdot que presideix agafa una fusta a la mà, la fusta de la creu de Crist, s'acosta a la porta i pica ben fort, tot cridant: «Portals, alceu les llindes, engrandiu-vos portalades eternes, que ha d'entrar el Rei de la Glòria.» De dins se sent algú que pregunta: «Qui és aquest Rei de la Glòria?» I tota l'assemblea que és a fora canta amb veu potent i segura: «És el Senyor de l'univers! Ell és el Rei de la Glòria!» Les portes s'obren lentament i, amb el cant vibrant de l'Hosanna entrem en processó, passant pel llindar. Sí, el Senyor, valent i poderós, victoriós en el combat, ens ha precedit; Ell, entregant-se a la mort, per amor, ens ha obert les portes del paradís, ens ha fet travessar el llindar del Regne del cel.

És Ell, el Rei de la Glòria, qui s'ha anorreat fins a baixar a les profunditats de l'abisme, ens ha agafat ben fort de la mà i, com a Adam, ens ha fet sortir de la foscor de l'infern a la claror del Nou Dia; Ell és qui ens ha cridat, com a Llätzer, del país dels morts: «Surt a fora!», i ens ha donat Vida, i Vida a desdir; Ell és qui ha tocat els nostres ulls de cec amb la seva mà bondadosa, donant-los la mirada nova de la fe; Ell és qui ens fa beure, com a la samaritana, a la font de l'aigua de la Vida que brolla del seu cor traspasat a la creu...

Pensant-ho millor, això és per a mi la Pasqua: un tast del cel, una anticipació del món que espero, una llum que anuncia la gran Llum.

Cada any, cada Pasqua, m'atanso una mica més a la Pasqua definitiva. Gràcies, adorable Salvador... Abraçada als vostres peus de Resuscitat com les dones el matí de Pasqua, vull cantar-vos eternament la lloança del *Te Deum*: «Sant, sant, sant és el Senyor, Déu de l'univers. El cel i la terra són plens de la majestat de la vostra glòria... Vós, vençut l'agulló de la mort, obríreu als creients el Regne del cel... Al·leluia, amén.» Bona Pasqua a tothom!